

844/14/BG
WP 217

Становище 06/2014 относно понятието за законни интереси на администратора на лични данни съгласно член 7 от Директива 95/46/ЕО

Прието на 9 април 2014 година

Тази работна група бе създадена по силата на член 29 от Директива 95/46/ЕО. Тя е независим европейски консултативен орган по защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот. Нейните задачи са описани в член 30 от Директива 95/46/ЕО и член 15 от Директива 2002/58/ЕО.

Секретариатът е осигурен от Дирекция С („Основни права и гражданство на Съюза“) на Генерална дирекция „Правосъдие“ на Европейската комисия, В-1049, Брюксел, Белгия, Офис № MO-59 02/013.

Уебсайт: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_bg.htm

Съдържание

Резюме	3
I. Въведение	5
II. Общи бележки и въпроси относно политиката	7
II.1. Кратък обзор	7
II.2. Роля на понятието	11
II.3. Свързани понятия.....	13
II.4. Контекст и стратегически последици.....	15
III. Анализ на разпоредби	16
III.1. Преглед на член 7	16
III.1.1. Съгласие или „необходимо за...“	16
III.1.2. Връзка с член 8	17
III.2. Член 7, букви а) до д).....	19
III.2.1. Съгласие	19
III.2.2. Договор.....	20
III.2.3. Правно задължение	23
III.2.4. Жизнено важни интереси	24
III.2.5. Обществена задача	25
III.3. Член 7, буква е) — законни интереси	28
III.3.1. Законни интереси на администратора (или трети лица)	29
III.3.2. Интереси или права на съответното физическо лице.....	35
III.3.3. Въведение в прилагането на теста за балансиране	37
III.3.4. Основни фактори, които да бъдат взети предвид при прилагане на теста за балансиране.....	41
III.3.5. Отчетност и прозрачност	53
III.3.6. Правото на възражение и отвъд него	54
IV. Заключителни бележки	59
IV.1. Заключение	59
IV.2. Препоръки.....	63
Приложение 1. Кратко ръководство за извършване на теста за балансиране по член 7, буква е)	68
Приложение 2. Практически примери за прилагане на теста за балансиране по член 7, буква е)	71

Резюме

В настоящото становище се анализират критериите за законосъобразност на обработването на лични данни, определени в член 7 от Директива 95/46/ЕО. Предоставят са насоки за прилагане на член 7, буква е) съгласно действащата правна уредба и се отправят препоръки за бъдещи подобрения, като вниманието е съсредоточено върху законните интереси на администратора.

Член 7, буква е) е последното от шестте основания за законосъобразно обработване на лични данни. Фактически в него се изисква съпоставяне на законните интереси на администратора или на всяко трето лице, на което се разкриват данните, от една страна, и интересите или основните права на съответното физическо лице (субекта на данните), от друга страна. Резултатът от този тест за балансиране определя дали член 7, буква е) може да служи за правно основание за обработването.

Работната група по член 29 признава значението и ползата от критерия по член 7, буква е), който при правилните обстоятелства и при условие, че са налице съответните гаранции, може да спомогне да се избегне прекомерното разчитане на други правни основания. На член 7, буква е) не трябва да се гледа като на крайна мярка в редки или непредвидени ситуации, в които другите основания за законосъобразност на обработването не се считат за приложими. Но изборът на това основание не трябва да става автоматично или да се прилага необосновано разширено въз основа на схващането, че е по-малко ограничаващо от другите основания.

Правилната оценка за критерия по член 7, буква е) не се състои в обикновен тест за балансиране, изразяващ се просто в претеглянето на два параметъра, чиято тежест може лесно да бъде количествено определена и сравнена. По-скоро е необходимо при теста да бъдат взети предвид в пълна степен редица фактори, за да се гарантира надлежното отчитане на интересите и основните права на съответните физически лица. В същото време тестът може да варира по сложност от по-опростен до комплексен и не е нужно да създава необоснована тежест. Факторите, които следва да се вземат предвид при извършване на теста за балансиране, включват:

- характера и източника на законния интерес и дали обработването на данните е необходимо за упражняването на основно право, осъществява се другояче в обществен интерес или се ползва от признаване в съответната общност;
- въздействието върху съответното физическо лице и неговите разумни очаквания за това, което ще се случи с неговите данни, както и характера на данните и начина на обработване;
- допълнителни гаранции, които биха могли да ограничат необоснованото въздействие върху съответното физическо лице, например свеждане на данните до минимум, технологии за подобряване на защитата на неприкосновеността на личния живот; по-голяма прозрачност, общо и безусловно право за изразяване на несъгласие и преносимост на данните.

Работната група по член 29 препоръчва в предложението за регламент в бъдеще да бъде включено съображение относно най-важните фактори, които да се вземат предвид, когато се прилага тестът за балансиране. Работната група по член 29

препоръчва също да се добави съображение с изискване към администратора да документира своята оценка, според случая, в интерес на по-добрата отчетност. И на последно място, Работната група по член 29 би подкрепила също така материалноправна разпоредба, съгласно която администраторите следва да обясняват на съответните физически лица защо смятат, че интересите, основните права и свободите на съответното физическо лице нямат преимущество пред техните интереси.

РАБОТНАТА ГРУПА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА ПРИ ОБРАБОТВАНЕТО НА ЛИЧНИ ДАННИ

създадена съгласно Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г.,

като взе предвид член 29, член 30, параграф 1, буква а) и член 30, параграф 3 от горепосочената директива,

като взе предвид своя процедурен правилник,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО СТАНОВИЩЕ:

I. Въведение

В настоящото становище се анализират критериите за законосъобразност на обработването на лични данни, определени в член 7 от Директива 95/46/ЕО¹ (Директивата). То е съсредоточено по-специално върху законните интереси на администратора съгласно член 7, буква е).

Критериите, определени в член 7, се отнасят до по-широкообхватния принцип на законност, посочен в член 6, параграф 1, буква а), съгласно който се изисква личните данни да се обработват „справедливо и законно“.

Съгласно член 7 се изисква обработването на лични данни да може да се извършва само ако се прилага най-малко едно от шестте правни основания, определени в същия член. По-специално обработването на лични данни може да се извършва само а) въз основа на недвусмисленото съгласие на съответното физическо лице² или ако, изразено накратко³, обработването е необходимо за:

- б) изпълнението на договор със съответното физическо лице;
- в) спазването на правно задължение, наложено на администратора;
- г) защита на жизнено важни интереси на съответното физическо лице;
- д) изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес; или
- е) законните интереси, преследвани от администратора, при условие че се направи допълнителен тест за балансиране спрямо правата и интересите на съответното физическо лице.

Последното основание позволява обработване, „необходимо за целите на законните интереси, преследвани от администратора или от трето лице или лица, на които се разкриват данните, с изключение на случаите, когато пред тези интереси имат

---

¹ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

² Вж. Становище 15/2011 на Работната група за защита на личните данни по член 29 относно понятието „съгласие“, прието на 13.7.2011 г. (WP187).

³ Тези разпоредби са разгледани по-подробно по-нататък в текста.

преимущество интереси [или]⁴ основните права и свободи на съответното физическо лице, които изискват защита по силата на член 1, параграф 1“. С други думи с член 7, буква е) се допуска обработване, при условие че се извърши тест за балансиране, при който се претеглят законните интереси на администратора — или на трето лице или лица, на които се разкриват данните — и интересите или основните права на съответните физически лица.⁵

Необходимост от по-съгласуван и хармонизиран подход за цяла Европа

Проучванията, направени от Комисията в рамките на извършения преглед на Директивата⁶, както и съвместната работа и обмен на становища между националните органи по защита на данните (ОЗД), показват че е налице липса на хармонизирано тълкуване на член 7, буква е) от Директивата, което е довело до различия в прилагането в държавите членки. По-специално, въпреки че в няколко държави членки има изискване да се извършва истински тест за балансиране, на член 7, буква е) понякога неправилно се гледа като на „отворена вратичка“ за легитимиране на всяко обработване на лични данни, което не попада под едно от другите основания за законосъобразност.

Липсата на съгласуван подход може да доведе до липса на правна сигурност и предсказуемост, да отслаби позициите на съответните физически лица, а също така и да наложи ненужна регулаторна тежест върху предприятията и други организации, които извършват трансгранична дейност. Подобна несъгласуваност вече доведе до съдебни спорове пред Съда на Европейския съюз⁷.

Следователно сега, когато продължава работата по новия общ регламент относно защитата на данните, е особено подходящ момент да се внесе по-голяма яснота в разбирането за шестото основание за обработване (отнасящо се до „законните интереси“) и неговата връзка с останалите основания за обработване. По-специално фактът, че става въпрос за основните права на съответните физически лица, налага прилагането на шестте основания да бъде съобразено — надлежно и в еднаква степен — със зачитането на тези права. Член 7, буква е) не трябва да се превръща в лесен

---

⁴ Както е пояснено в раздел III.3.2, в английската версия на директивата изглежда има печатна грешка — текстът следва да се чете „интереси или основни права“ („interests or fundamental rights“), вместо „интереси, свързани с основните права“ („interests for fundamental rights“).

⁵ Позоваването на член 1, параграф 1 не следва да се тълкува като ограничаване на обхвата на интересите и основните права и свободи на съответното физическо лице. Ролята на това позоваване е по-скоро да се постави акцент върху общата цел на законодателството в областта на защитата на лични данни и на самата директива. Член 1, параграф 1 не се отнася до защитата само на неприкосновеността на личния живот, но и на всички останали „права и свободи на физическите лица“, само едно от които е правото на неприкосновеност на личния живот.

⁶ На 25 януари 2012 г. Европейската комисия прие пакет от мерки за реформа на европейската правна уредба в областта на защитата на данните. Пакетът включва i) съобщение (COM(2012)9 final), ii) предложение за общ регламент относно защитата на данните (предложение за регламент) (COM(2012)11 final) и iii) предложение за директива относно защитата на лични данни в областта на наказателното правоприлагане (COM(2012)10 final). Придружаващата ги оценка на въздействието, която съдържа 10 приложения, е предоставена в Работен документ на Комисията (SEC(2012)72 final). Вж. по-специално изследването „Evaluation of the implementation of the Data Protection Directive“ („Оценка на прилагането на Директивата за защита на личните данни“), което съставлява Приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща пакета от документи на Европейската комисия за реформа в областта на защитата на данните.

⁷ Вж. стр. 9, т. II.1 *Кратък обзор*, „Прилагане на Директивата; решение по дела ASNEF и FECEMD“.

начин да се избегне спазването на законодателството в областта на защитата на данните.

Поради това като част от работната си програма за 2012—2013 г. Работната група за защита на личните данни по член 29 (Работната група) взе решение внимателно да разгледа тази тема и в изпълнение на тази работна програма⁸ се ангажира да изготви настоящото становище.

Прилагане на действащата правна уредба и подготовка за бъдещето

В самата работна програма ясно са посочени две цели: „[г]арантиране на правилното прилагане на настоящата правна рамка“ и също така „подготовка за бъдещето“.

Съответно първата цел на настоящото становище е да се гарантира, че има общо разбиране на действащата правна уредба. Тази цел произтича от предходни становища по други особено важни разпоредби на Директивата⁹. На второ място, въз основа на анализа в становището са формулирани също така препоръки относно политиката, които следва да бъдат взети предвид при преразглеждането на правната уредба в областта на защитата на данните.

Структура на становището

След кратък обзор и преглед на ролята на законните интереси и на други основания за обработване в раздел II, в раздел III се разглеждат и тълкуват съответните разпоредби от Директивата, като се взема предвид общата основа на тяхното прилагане на национално равнище. Този анализ е илюстриран с примери от практиката от опита в прилагането на национално равнище. Анализът е в подкрепа на препоръките в раздел IV както по отношение на прилагането на действащата регулаторна рамка, така и в контекста на преразглеждането на Директивата.

II. Общи наблюдения и въпроси относно политиките

II.1. Кратък обзор

Настоящият обзор е съсредоточен върху развитието, което са претърпели понятията за законност и за правно основание на обработването, включително понятието за законни интереси. В него се обяснява по-специално как необходимостта от правно основание най-напред е била използвана като изискване в контекста на дерогациите от правата за неприкосновеност на личния живот, а впоследствие е претърпяла развитие, превръщайки се в самостоятелно изискване в контекста на защитата на личните данни.

Европейска конвенция за правата на човека (ЕКПЧ)

---

⁸ Вж. Работната програма за периода 2012—2013 г. на Работната група за защита на личните данни по член 29, приета на 1 февруари 2012 г. (WP190).

⁹ Например Становище 3/2013 относно ограничаване в рамките на целта, прието на 3.4.2013 г. (WP203), Становище 15/2011 относно понятието „съгласие“ (цитирано в бележка под линия 2), Становище 8/2010 относно приложимото право, прието на 16.12.2010 г. (WP179), и Становище 1/2010 относно понятията „администратор на лични данни“ и „лице, което обработва данните“, прието на 16.02.2010 г. (WP169).

В член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, приета през 1950 г., е определено правото на неприкосновеност на личния живот — т.е. правото на всеки на неприкосновеност на личния и семейния живот, на неговото жилище и на тайната на неговата кореспонденция. В този член се забранява намесата в правото на личен живот, освен в „случаите, предвидени в закона“ и „необходимите в едно демократично общество“, за да бъдат удовлетворени някои специално определени, неотложни обществени интереси.

Член 8 от ЕКПЧ се съсредоточава върху защитата на личния живот и изисква всяка намеса в неговата неприкосновеност да бъде основателна. Този подход се основава на обща забрана за намеса в правото на неприкосновеност на личния живот и допуска изключения само при строго определени условия. В случаите, в които има „намеса в неприкосновеността на личния живот“, се изисква законоустановеност, както и посочването на законосъобразна цел като предварително условие за оценка на необходимостта от намеса. Този подход обяснява факта, че ЕКПЧ не съдържа списък на възможните правни основания, а се съсредоточава върху необходимостта от законоустановеност и върху условията, на които тази законоустановеност трябва да отговаря.

Конвенция 108

С Конвенция 108¹⁰ на Съвета на Европа, която бе предоставена за подписване през 1981 г., защитата на личните данни се въвежда като самостоятелно понятие. Тогава в основата му стои схващането не че обработването на лични данни винаги следва да се разглежда като „намеса в неприкосновеността на личния живот“, а че за да бъдат *защитени* основните права и свободи на всеки, и главно правото на неприкосновеност на личния живот, обработването на лични данни винаги следва да отговаря на определени условия. Така с член 5 се установяват основните принципи на правото в областта на защитата на данните, включително следното изискване: „Личните данни, подложени на автоматизирана обработка: а) се получават и обработват добросъвестно и законосъобразно“. В конвенцията обаче не се предвиждат подробни основания за обработването.¹¹

---

¹⁰ Конвенция 108 за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

¹¹ В проекта на текста на осъвременената конвенция, приет на пленарно заседание на Консултативния комитет по Конвенцията (Т-РД) през ноември 2012 г., се посочва — подобно на предвиденото в Хартата на основните права на Европейския съюз, посочена по-долу на стр. 10 — че обработването на данни може да се извършва въз основа на съгласие от субекта на данните или на „предвидено от закона легитимно основание“.

Насоки на ОИСР¹²

В насоките на ОИСР, изготвени успоредно с Конвенция 108 и приети през 1980 г., се споделя подобно схващане за законосъобразност, въпреки че понятието е изразено по различен начин. Насоките бяха актуализирани през 2013 г. без съществени изменения по отношение на принципа на законосъобразност. По-специално в член 7 от насоките на ОИСР се предвижда, че „следва да бъде ограничено събирането на лични данни и тези данни следва бъдат получени по законен и добросъвестен начин и със знанието или съгласието на съответното физическо лице, според случая“. Тук изрично се посочва съгласието като възможно правно основание, което да се използва „според случая“. Това налага да бъдат зачетени интересите и правата, които се засягат, както и да се направи оценка на степента на намеса в тях при обработването. В този смисъл подходът на ОИСР показва някои сходства с развитите в много по-голяма степен критерии, предвидени в Директива 95/46/ЕО.

Директива 95/46/ЕО

Когато бе приета през 1995 г., директивата надграждаше върху предходните правни инструменти в областта на защитата на данните, включително Конвенция 108 и насоките на ОИСР. Беше взет предвид също и миналият опит в областта на защитата на данните в някои държави членки.

В допълнение към по-общото изискване личните данни да се обработват „справедливо и законно“, установено в член 6, параграф 1, буква а) от Директивата, в нея е включен и специфичен набор от допълнителни изисквания, които дотогава не се съдържат в този вид нито в Конвенция 108, нито в насоките на ОИСР: обработването на лични данни трябва да се основава на едно от шестте правни основания, определени в член 7.

Прилагане на Директивата; решение по дела ASNEF и FECEMD¹³

В доклада на Комисията „Оценка прилагането на Директивата за защита на личните данни“¹⁴ се подчертава, че прилагането на разпоредбите на Директивата в националните законодателства понякога е незадоволително. В техническия анализ на транспонирането на Директивата от държавите членки¹⁵ Комисията разглежда по-подробно прилагането на член 7. В анализа се обяснява, че въпреки че в законите в повечето държави членки шестте правни основания са уредени по сравнително сходен начин с тези в Директивата, гъвкавостта на тези принципи на практика е довела до различия в прилагането.

В този контекст е от особено значение фактът, че в решението си от 24 ноември 2011 г. по делата *ASNEF* и *FECEMD* Съдът на Европейския съюз постанови, че Испания не е транспонирала правилно член 7, буква е) от Директивата, като е въвела изискване при

---

¹² Насоки на ОИСР относно защитата на неприкосновеността на личния живот и трансграничните потоци лични данни, 11 юли 2013 г.

¹³ Решение на СЕС от 24.11.2011 г. по дела C-468/10 и C-469/10 (*ASNEF* и *FECEMD*).

¹⁴ Вж. приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща пакета от документи на Комисията за реформа в областта на защитата на данните, посочена в бележка под линия 6 по-горе.

¹⁵ Анализ и оценка на въздействието относно прилагането на Директива 95/46/ЕО в държавите членки. Вж. http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/lawreport/consultation/technical-annex_en.pdf.

отсъствие на съгласие на съответното физическо лице съответно използваните данни да се съдържат в общодостъпни източници. В решението бе определено също, че член 7, буква е) има непосредствено действие. С решението се ограничава свободата на преценка, която държавите членки имат при прилагането на член 7, буква е). По-специално те не трябва да прекрачват тънката линия между уточняването, от една страна, и определянето на допълнителни изисквания, които изменят обхвата на член 7, буква е), от друга.

Решението има важни последици, като определя ясно, че държавите членки не могат да налагат в националните си законодателства допълнителни едностранни ограничения и изисквания относно правните основания за законосъобразното обработване на данни. Националните съдилища и другите съответни органи трябва да тълкуват националните разпоредби с оглед на това решение и, ако е необходимо, да отхвърлят националните правила и практики, които са в противоречие с него.

Предвид решението е още по-важно националните органи по защита на данните (ОЗД) и/или европейските законодатели да установят ясно и общо разбиране за приложимостта на член 7, буква е). Това трябва да стане по балансиран начин, без необосновано да се ограничава или разширява обхватът на тази разпоредба.

Хартата на основните права

След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата) се ползва със „същата юридическа сила като Договорите“¹⁶. Защитата на личните данни е залегнала като основно право в член 8 от Хартата и се различава от зачитането на личния и семейния живот съгласно член 7. В член 8 се установява изискването за легитимно основание на обработването. По-специално в посочения член се предвижда личните данни да се обработват „въз основа на съгласието на заинтересованото лице или по силата на друго предвидено от закона легитимно основание“¹⁷. Тези разпоредби засилват както важността на принципа на законност, така и необходимостта от адекватно правно основание за обработването на лични данни.

Предложението за регламент относно защитата на данните

В контекста на процеса на преразглеждане на правната уредба в областта на защитата на данните сега се провеждат дискусии относно обхвата на основанията за законосъобразност по член 7, и по-специално обхвата на член 7, буква е).

В член 6 от предложението за регламент са изброени основанията за законосъобразно обработване на лични данни. С някои изключения (както ще бъде разгледано по-нататък) шестте налични основания в голяма степен остават непроменени спрямо предвидените понастоящем в член 7 от Директивата. Комисията обаче предложи да бъдат дадени допълнителни насоки в делегирани актове.

---

¹⁶ Вж. член 6, параграф 1 от ДЕС.

¹⁷ Вж. член 8, параграф 2 от Хартата.

Интересно е да се отбележи, че в контекста на работата в съответната комисия в Европейския парламент¹⁸ бяха правени опити да се поясни понятието за законни интереси в самото предложение за регламент. Изготвен бе списък на случаите, в които законните интереси на администратора на лични данни по правило имат преимущество пред законните интереси и основните права и свободи на съответното физическо лице, и втори списък на обратните случаи. Тези списъци, установени в разпоредбите или в съображенията, имат съответен принос за оценката на баланса между правата и интересите на администратора и съответното физическо лице и са взети предвид в настоящото становище¹⁹.

II.2. Роля на понятието

Законни интереси на администратора — тест за балансиране като последна възможност?

Член 7, буква е) е последната изброена възможност от шестте основания, позволяващи законосъобразно обработване на личните данни. В нея се изисква тест за балансиране — това, което е необходимо с оглед на законните интереси на администратора (или трети лица), трябва да бъде претеглено спрямо интересите или основните права и свободи на съответното физическо лице. Резултатът от теста за балансиране определя дали член 7, буква е) може да служи за правно основание за обработването.

Неограничаващият характер на тази разпоредба повдига много важни въпроси относно точния ѝ обхват и прилагане, които ще бъдат съответно анализирани в настоящото становище. Както ще бъде изяснено по-нататък обаче, това не означава непременно, че на тази възможност трябва да се гледа като на крайна мярка, която може да се използва само с предпазливост, за да се запълват празноти в редки или непредвидени ситуации, или като на последна възможност, когато не са приложими никакви други основания. Тя също така не трябва да се разглежда като предпочитан вариант, чието прилагане да става необосновано разширено, защото се смята за по-неограничаваща от другите основания.

Вместо това член 7, буква е) вероятно има своя собствена естествена област на приложимост и може да има много полезна роля като основание за законосъобразно обработване, при условие че са изпълнени известен брой ключови изисквания.

Правилното прилагане на член 7, буква е) при точните обстоятелства и при условие прилагането на достатъчни гаранции може също така да спомогне да се избегне неправилното прилагане и прекомерното разчитане на други правни основания.

---

¹⁸ Проектодоклад на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) относно Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните), (COM(2012)0011 – C7-0025/2012 – 2012/0011(COD)), от 16.1.2013 г. (проектодоклад на комисията LIBE). Вж. по-специално изменения 101 и 102. Вж. също измененията, приети от комисията на 21.10.2013 г. в окончателния ѝ доклад (окончателен доклад на комисията LIBE).

¹⁹ Вж. раздел III.3.1, и по-специално изброяването на стр. 30, за неизчерпателен списък на някои от най-обичайните видове контекст, в които може да бъде повдигнат въпросът за законния интерес съгласно член 7, буква е),.

В първите пет букви на член 7 основаването е върху съгласието на съответното физическо лице, изпълнението на договор, правно задължение или друга конкретно определена обосновка като основание за законосъобразност. Когато обработването се извършва въз основа на едно от тези пет основания, се смята че то е законосъобразно *a priori* и следователно е под условието да са спазени само другите приложими правни разпоредби. С други думи е налице хипотезата, че има баланс между различните права и интереси, които се засягат, включително тези на администратора и на съответното физическо лице, при положение, разбира се, че са спазени всички останали разпоредби на законодателството в областта на защитата на данните. От друга страна, в член 7, буква е) се поставя изискване за *специфичен* тест в случаите, които не съответстват на предварително определените сценарии съгласно основанията в букви а)– д). С това се гарантира, че за всяко обработване извън тези сценарии трябва да е спазено изискването за тест за балансиране, като надлежно бъдат зачетени интересите и основните права на съответното физическо лице.

В някои случаи този тест може да доведе до заключението, че при съпоставянето превес имат интересите и основните права на съответните физически лица и че следователно обработването не може да се осъществи. От друга страна, една подходяща оценка на баланса съгласно член 7, буква е), често с възможност за изразяване на несъгласие данните да бъдат обработвани, в други случаи може да бъде валидна алтернатива на неправилното прилагане например на основанията за съгласие или за необходимост за изпълнението на договор. От тази гледна точка в член 7, буква е) се дават допълнителни гаранции в сравнение с останалите предварително определени основания, които гаранции налагат да бъдат взети подходящи мерки. Следователно член 7, буква е) не трябва да се смята за най-слабото звено или за отворена вратичка за легитимиране на всяка дейност по обработване, която не попада в обхвата на някое от другите правни основания.

Работната група отново подчертава, че когато прави тълкувания относно обхвата на член 7, буква е) се стреми да прилага балансиран подход, който гарантира необходимата гъвкавост за администраторите на лични данни в случаите, в които няма необосновано въздействие върху съответните физически лица, като същевременно осигурява за последните достатъчна правна сигурност и гаранции срещу неправилното прилагане на тази неограничаваща разпоредба.

III.3. Свързани понятия

Връзка между член 7, буква е) и другите основания за законосъобразност

Член 7 започва със съгласието и продължава с изброяване на другите основания за законосъобразност, включително договори и правни задължения, като постепенно стига до теста за законните интереси, което е последното от шестте дадени основания. Последователността, в която са изброени правните основания в член 7, понякога се интерпретира като показателна за съответната важност на различните основания. Както обаче вече бе подчертано в становището на Работната група относно понятието за съгласие²⁰, в текста на директивата не се прави правно разграничаване между шестте основания и не се предполага между тях да има йерархичен ред. Няма никакви индикации, че член 7, буква е) следва да се прилага само в изключителни случаи, а и текстът не подсказва по някакъв друг начин, че конкретната последователност, в която са изброени шестте основания, може да породи някакво съответно правно действие. Същевременно точното значение на член 7, буква е) и неговата връзка с другите основания за законосъобразност от дълго време са доста неясни.

На този фон и предвид историческите и културни различия, както и свободния езиков изказ на Директивата, са се развили различни подходи — някои държави членки са склонни да приемат член 7, буква е) за най-малко предпочитаното основание, предназначено да запълни празноти само в малко на брой изключителни случаи, когато не може да се приложи или не е приложимо нито едно от другите пет основания²¹. Обратно, други държави членки виждат в него само една от шестте възможности, която не е нито повече, нито по-малко важна от останалите и може да се прилага в много на брой и различни хипотези, при условие че са спазени необходимите изисквания.

Предвид тези различия и също така с оглед на решението по делата *ASNEF* и *FECEMD* е важно да се изясни връзката между основанието за законните интереси и другите основания за законосъобразност — например във връзка със съгласието, договорите, задачите от обществен интерес, а също и във връзка с правото на възражение на съответното физическо лице. Това може да спомогне да се определи по-точно ролята и функцията на основанието за законните интереси и по този начин да се допринесе за правната сигурност.

Също така трябва да се отбележи, че с основанието за законните интереси, наред с останалите основания с изключение на съгласието, се внася изискване за тест за необходимост. Това поставя строги ограничения върху контекста, в който може да се прилага всяко от тях. Според Съда на Европейския съюз „необходимост“ е понятие, което има свое самостоятелно значение в общностното право²². Европейският съд по правата на човека също дава полезни насоки²³.

²⁰ Вж. бележка под линия 2 по-горе.

²¹ Също така трябва да се отбележи, че в своя проектодоклад, изменение 100, комисията LIBE предложи член 7, буква е) да бъде отделно от останалите правни основания, а също и да има допълнителни изисквания в случая, в който се използва това правно основание, включително изискване за повече прозрачност и по-добра отчетност, както ще бъде пояснено по-нататък.

²² Решение на Съда на ЕС от 16 декември 2008 г. по дело C-524/06 (*Heinz Huber/Федерална Република Германия*), т. 52: „Ето защо предвид целта да се осигури еднаква степен на защита във всички държави членки понятието за необходимост, което произтича от член 7, буква д) от Директива 95/46, чиято цел е

Още повече че това, че е налице съответното правно основание, не освобождава администратора на лични данни от задълженията му по силата на член 6 относно справедливостта, законността, необходимостта и пропорционалността, както и качеството на данните. Например дори когато обработването на лични данни се базира на основанието за законните интереси или за изпълнението на договор, това не позволява да се събират данни, които са прекомерни по отношение на определената цел.

Основанието за законните интереси и другите основания по член 7 са алтернативни възможности и следователно е достатъчно, ако е приложимо само едно от тях. Но те се прилагат кумулативно не само с изискванията по член 6, а и с всички останали приложими принципи и изисквания на защитата на данните.

Други тестове за балансиране

Тестът за балансиране по член 7, буква е) не е единственият, предвиден в Директивата. Например в член 9 се изисква балансиране на правото на защита на личните данни и свободата на словото. С този член се допуска държавите членки да предвиждат необходимите изключения и дерогации относно обработването на лични данни, „когато то се извършва единствено за целите на журналистическа дейност или на литературно или художествено изразяване“, ако те са „необходими за съгласуване на правото на личен живот и правилата, регулиращи свободата на словото“.

Освен това в много други разпоредби на Директивата също се изисква анализ на конкретния случай, балансиране на засегнатите интереси и права и гъвкава оценка на множество фактори. Към тях се числят разпоредбите за необходимост, пропорционалност и ограничаване в рамките на целта, изключенията, предвидени по силата на член 13 и за научни изследвания, както и много други.

Наистина изглежда, че е предвидено Директивата да остави свобода за тълкуване и балансиране на интереси. Разбира се, това поне отчасти е с цел да се даде на държавите членки допълнителна свобода при прилагането в националните законодателства. В допълнение към това обаче необходимостта от известна гъвкавост идва и от самия характер на правото на защита на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот. Наистина тези две права, наред с повечето (но не всички) останали основни права, се смятат за относителни или квалифицирани права на човека²⁴. Този

точно да очертае хипотезите, в които обработването на лични данни е законно, не може да има различно съдържание в зависимост от държавите членки. Следователно става въпрос за самостоятелно понятие на общностното право, на което трябва да се направи тълкуване, отговарящо в пълна степен на предмета на тази директива, определен в член 1, параграф 1 от нея.“

²³ В решение на Европейският съд по правата на човека по дело *Silver и други/Обединеното кралство* от 25 март 1983 г., т. 97, се обсъжда понятието „необходимо в едно демократично общество“: „прилагателното „необходимо“ не е синоним на „задължително“, нито притежава гъвкавостта на изрази, като „допустимо“, „редно“, „полезно“, „основателно“ или „желателно“ ...“

²⁴ Има само малко на брой права на човека, за които не може да се прави съпоставка спрямо правата на другите хора или интересите на по-широката общественост. Те са известни като абсолютни права. Такива права никога не могат да бъдат ограничавани при каквито и да е обстоятелства, дори в състояние на война или извънредни ситуации. Един пример е правото на човек да не бъде подлаган на изтезания или на нечовешко или унижително отношение. Никога не е разрешено някой да бъде подложен на

вид права винаги трябва да се тълкуват в контекст. При условие наличието на съответните гаранции може да бъде постигнат баланс между тях и правата на другите хора. В някои ситуации и при условие че са налице съответните гаранции те могат също така да бъдат ограничавани по съображения от обществен интерес.

II.4. Контекст и стратегически последици

Гарантиране на законосъобразност, но също и на гъвкавост — начини за конкретизиране на член 7, буква е)

Настоящият текст на член 7, буква е) от Директивата е неограничаващ. Това означава, че основаването на него може да става в редица хипотези, при условие че са спазени предвидените в него изисквания, включително теста за балансиране. Тази гъвкавост обаче може да има също и отрицателни последици. С цел да се избегне това тя да доведе до несъгласувано прилагане на национално равнище или липса на правна сигурност, важна роля ще имат допълнителните насоки.

В предложението за регламент Комисията предвижда такива насоки да бъдат дадени в делегирани актове. Другите възможности са да бъдат дадени пояснения и подробни разпоредби в текста на самото предложение за регламент²⁵ и/или да се възложи на Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД) да предостави допълнителни насоки в тази област.

Всяка от тези възможности има своите предимства и недостатъци. Ако оценката се извършва за всеки конкретен случай без допълнителни насоки, това създава опасност от несъгласуваност в прилагането и липса на предвидимост, какъвто е бил случаят в миналото.

От друга страна, с предоставянето в текста на самото предложение за регламент на подробен и изчерпателен списък на хипотезите, в които законните интереси на администратора по правило имат преимущество пред основните права на съответното физическо лице или обратно, може да се създаде риск разпоредбите да бъдат подвеждащи или ненужно предписателни, или и двете.

Независимо от това тези подходи могат да доведат до намиране на балансирано решение, като се предвидят повече детайлност в самото предложение за регламент, както и допълнителни насоки в делегирани актове или от ЕКЗД²⁶.

С анализа в раздел III се цели да се поставят основите за намиране на такъв подход, който да не бъде твърде общ, с което да се обезсмисли, нито твърде конкретен, а отгук и прекалено строг.

изтезания или на нечовешко или унизително отношение, независимо от обстоятелствата. Към примерите за неабсолютни права на човека спадат правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на свобода на словото, мисълта, съвестта и религията.

²⁵ Вж. раздел II.1 *Кратък обзор*, „Предложението за регламент относно защитата на данните“, стр. 10 и 11.

²⁶ По отношение на делегираните актове и насоките на ЕКЗД, в Становище 08/2012 на Работната група с допълнителен анализ за целите на дискусиата относно реформата в областта на защитата на данните, прието на 5.10.2012 г. (WP199), се изразява силно предпочитание за последното (вж. стр. 14-15).

III. Анализ на разпоредби

III.1. Преглед на член 7

В член 7 се поставя изискването обработването на лични данни да се извършва само ако се прилага поне едно от шестте правни основания, изброени в същия член. Преди да се направи анализ на всяко от тези основания, в настоящия раздел III.1 е направен преглед на член 7 и връзката му с член 8 по отношение на специалните категории данни.

III.1.1. Съгласие или „необходимо за...“

Може да се направи разлика между случая, когато личните данни се обработват на основание недвусмисленото съгласие на съответното физическо лице (член 7, буква а)) и останалите пет основания (член 7, букви б) до е)). Казано накратко, в тези пет основания се разглеждат хипотези, при които обработването може да е необходимо в конкретен контекст, като например изпълнението на договор със съответното физическо лице, спазването на правно задължение, наложено на администратора и др.

В първия случай по силата на член 7, буква а) самите съответни физически лица разрешават да бъдат обработвани техните лични данни. Решението дали да се позволи обработването на данните зависи от съответните физически лица. Същевременно със съгласието не отпада необходимостта да бъдат спазени принципите, предвидени в член 6²⁷. В допълнение към това, за да бъде съгласието законосъобразно, остава да бъдат изпълнени определени важни изисквания, както това е пояснено в Становище 15/2011 на Работната група²⁸. Тъй като обработването на данните на потребителя в основата си е по негова/нейна преценка, акцентът е върху валидността и обхвата на съгласието на съответното физическо лице.

С други думи първото основание в член 7, буква а) се съсредоточава върху личното решение на съответното физическо лице като основание за законосъобразност. За разлика от това във всички останали основания се допуска обработване в хипотези, в които без оглед на изразено съгласие е уместно и необходимо данните да се обработват в рамките на конкретен контекст в преследване на специфичен законен интерес, под условието на гаранции и мерки.

Във всяка от буквите б), в), г) и д) е определен критерий, който прави обработването законосъобразно:

б) изпълнението на договор със съответното физическо лице;

---

²⁷ Решение на Върховния съд на Нидерландия от 9 септември 2011 г. по дело ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, §3.3(е) относно принципа на пропорционалност. Вж. също стр. 7 от Становище 15/2011 на Работната група, цитирано по-горе в бележка под линия 2: „...получаването на съгласие не отменя задължението на администратора на данни по член 6 по отношение на справедливостта, необходимостта и пропорционалността, както и качеството на данните. Например, дори обработването на данни да се извършва въз основа на изразено от потребителя съгласие, това не би узаконило събирането на допълнителни данни, които нямат пряко отношение към конкретната цел.“

²⁸ Вж. стр.11-29 от Становище 15/2011, цитирано по-горе в бележка под линия 2.

- в) спазването на правно задължение, наложено на администратора;
- г) защита на жизнено важни интереси на съответното физическо лице;
- д) изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес.

Критерият в буква е) не е толкова конкретен и се отнася по-общо до (всякакъв вид) законни интереси, преследвани от администратора (във всякакъв контекст). Тази обща разпоредба обаче е поставена конкретно под условието на допълнителен тест за балансиране, с който се цели да се защитят интересите и правата на съответните физически лица, както това ще бъде пояснено по-нататък в раздел III.2.

Оценката за това дали са изпълнени критериите, установени в член 7, букви а) до е), във всички случаи първоначално се прави от администратора на лични данни, при спазване на приложимото право и насоките за прилагане на това право. На един втори етап законосъобразността на обработването може да е предмет на допълнителна оценка и е възможно да бъде оспорена от съответните физически лица, други заинтересовани страни, органите по защита на данни и в крайна сметка да бъде предмет на съдебно решение.

В края на този кратък преглед трябва да бъде споменато, както ще бъде разгледано в раздел III.3.6, че поне в случаите, посочени в букви д) и е), съответното физическо лице може да упражни правото на възражение, както то е предвидено в член 14²⁹. С това ще се предизвика нова оценка на засегнатите интереси или, в случая на директен маркетинг (член 14, буква б)), ще се наложи администраторът да преустанови обработването на личните данни без допълнителна оценка.

III.1.2. Връзка с член 8

В член 8 от Директивата се урежда допълнително обработването на някои специални категории лични данни. Той се прилага по-специално за данни, „разкриващи расов или [етнически] произход, политически идеи, религиозни или философски убеждения, членство в професионални съюзи, както и обработването на данни, свързани със здравословното състояние или половия живот“ (член 8, параграф 1), и данни, „отнасящи се до закононарушения или наказателни присъди“ (член 8, параграф 5).

Обработването на такива данни се забранява по принцип, под условието на някои изключения. В член 8, параграф 2, букви а) до д), са предвидени редица изключения от тази забрана. В член 8, параграфи 3 и 4 са предвидени допълнителни изключения. Някои от тези разпоредби са сходни — но не идентични — с разпоредбите на член 7, букви а) до е).

Специфичните условия в член 8, както и фактът, че някои от изброените в член 7 основания наподобяват условията, установени в член 8, поставят въпроса за връзката между двете разпоредби.

---

²⁹ По силата на член 14, буква а), това право се прилага „освен ако националното законодателство не е предвидило друго“. Например в Швеция националното законодателство не допуска възможност за възражение срещу обработване, основано на член 7, буква д).

Ако член 8 е предвиден като *lex specialis*, трябва да бъде преценено дали той изцяло не изключва приложимостта на член 7. Ако е така, това би означавало, че специални категории лични данни могат да бъдат обработвани без да е спазен член 7, при условие че се прилага едно от изключенията в член 8. Възможно е също обаче връзката да е по-сложна и членове 7 и 8 да трябва да се прилагат кумулативно³⁰.

Във всички случаи е ясно, че цел на политиката е да се осигури допълнителна защита за специални категории лични данни. Следователно окончателният резултат от анализа трябва да е също толкова ясен — прилагането на член 8, било то самостоятелно или кумулативно с член 7, е с цел да се осигури по-висока степен на защита за специални категории лични данни.

На практика, въпреки че в някои случаи в член 8 се поставят по-строги изисквания, като например „изричното“ съгласие в член 8, параграф 2, буква а), в сравнение с „недвусмислено съгласие“ в член 7, това не е така за всички разпоредби. Някои от предвидените в член 8 изключения не изглеждат да са с еквивалентна или по-голяма строгост от основанията, изброени в член 7. Би било неправилно да се направи например заключението, че фактът, че някой явно е обявил публично специални категории лични данни по силата на член 8, параграф 2, буква д), винаги сам по себе си и като такъв може да бъде достатъчно условие да се допусне всякакъв вид обработване на данни без оценка за баланса на интересите и правата, които се засягат, както това се изисква по силата на член 7, буква е)³¹.

В някои ситуации фактът, че администраторът на лични данни е политическа партия, може също да е основание по силата на член 8, параграф 2, буква г) да се отмени забраната за обработване на специални категории лични данни. Това обаче не означава, че всяко обработване, което попада в обхвата на тази разпоредба, непременно е законосъобразно. За това трябва да се направи отделна оценка и може да е необходимо администраторът да докаже например, че обработването на данните е необходимо за изпълнението на договор (член 7, буква б)), или че неговите законни интереси имат преимущество (член 7, буква е)). Във втория случай след като се прецени, че администраторът на данните изпълнява изискванията на член 8, е необходимо да се извърши тестът за балансиране съгласно член 7, буква е).

По същия начин самият факт, че „обработването на данни е необходимо за целите на профилактичната медицина, поставяне на медицинска диагноза, предоставяне на грижи или лечение, или за управлението на здравни служби“ и че тези данни се обработват със задължението за пазене на тайна, както това е посочено в член 8, параграф 3, означава, че такова обработване на чувствителни данни е *освободено от забраната* на член 8, параграф 1. Това обаче не винаги е достатъчно, за да се гарантира също така законосъобразността по силата на член 7 и ще е необходимо правно основание, като

---

³⁰ Тъй като член 8 е предвиден като *забрана с изключения*, тези изключения могат да се смятат за изисквания, които само ограничават обхвата на забраната, но сами по себе си и като такива не са достатъчно правно основание за обработването. При този прочит прилагането на изключенията по член 8 не изключва прилагането на изискванията по член 7 и това трябва да става кумулативно, според случая.

³¹ Освен това член 8, параграф 2, буква д) не трябва да се тълкува *a contrario* със значението, че когато данните, обявени публично от съответното физическо лице, не са чувствителни данни, те могат да бъдат обработвани без допълнително условие. Данни, които са обявени публично, запазват характера си на лични данни, които са предмет на изискванията за защита на личните данни, включително съответствие с член 7, без оглед на това дали са чувствителни данни или не.

например договор с пациента по силата на член 7, буква б), правно задължение по член 7, буква в), изпълнение на задача, която се осъществява в обществен интерес, по член 7, буква д) или оценка по силата на член 7, буква е).

В заключение Работната група смята, че трябва да се прави анализ за всеки конкретен случай за това дали член 8 сам по себе си предвижда по-строги и достатъчни изисквания³², или е необходимо кумулативно да се прилагат членове 8 и 7, за да се гарантира пълна степен на защита на съответните физически лица. Резултатът от този анализ в никакъв случай не трябва да води до по-ниска степен на защита за специалните категории данни³³.

Това означава също така, че администратор, който обработва специални категории данни, никога не може да се позовава на правно основание *само* по силата на член 7 за законосъобразността на обработването на лични данни. За случаите, в които е приложим, член 7 няма *преимущество*, а винаги се прилага *кумулятивно* с член 8, за да се гарантира, че са спазени всички съответни гаранции и мерки. Това ще бъде още по-релевантно в случай, че държавите членки решат да въведат допълнителни изключения към тези по член 8, както това е предвидено в член 8, параграф 4.

III.2. Член 7, букви а) до д)

В настоящия раздел III.2 е направен кратък преглед на всяко от правните основания в член 7, букви а) до д) от Директивата преди анализът да се насочи към член 7, буква е) в раздел III.3. Също така в този преглед се поставя акцент върху някои от най-често срещаните пресечни точки между тези правни основания, например между „договор“, „правно задължение“ и „законен интерес“, в зависимост от конкретния контекст и действителното положение.

III.2.1. Съгласие

Като правно основание съгласието е анализирано в Становище 15/2011 на Работната група относно понятието „съгласие“. Основните заключения в становището са, че съгласието е едно от няколко правни основания за обработването на лични данни, но не главното. То има важна роля, но това не изключва възможността, в зависимост от контекста, от гледна точка на администратора или на съответното физическо лице да са по-уместни други правни основания. Когато се прилага правилно, съгласието е средство за контрол от страна на съответното физическо лице върху обработването на неговите данни. Когато се използва неправилно, контролът от страна на съответното физическо лице става илюзорен и съгласието е неуместно основание за обработването.

---

³² Вж. анализа в становището на Работната група за САА, точка 3.3, в който се разглеждат член 7 и член 8 от Директивата: Второ становище 4/2009 относно международния стандарт за опазване на неприкосновеността на личния живот и личната информация на Световната антидопингова агенция (САА), относно свързани разпоредби от Кодекса на САА и относно други въпроси, свързани с неприкосновеността на личния живот в контекста на борбата с допинга в спорта от страна на САА и (националните) антидопингови организации, прието на 6.4.2009 г. (WP162).

³³ Ясно се подразбира, че в случая, когато се прилага член 8, трябва да се гарантира също, че са спазени другите разпоредби на Директивата, включително член 6.

Наред с останалите препоръки Работната група настоява за необходимостта да бъде пояснено понятието „недвусмислено съгласие“: „Целта на поясняването трябва да бъде да се подчертае, че недвусмисленото съгласие налага да се използват механизми, които не оставят никакво съмнение по отношение на намерението на субекта на данни да изрази съгласие. В същото време трябва ясно да се покаже, че използването на варианти по подразбиране, които субектът на данни трябва да промени, за да откаже обработването (съгласие, основано на мълчание), само по себе си не представлява недвусмислено съгласие. Това е особено вярно за интернет средата.“³⁴ Също така се поставя изискването администраторите на лични данни да въведат механизми за доказване на съгласието (в контекста на общото задължение за отчетност) и се отправя искане към законодателя да се добави изрично изискване по отношение на качеството и достъпността на информацията, въз основа на която се дава съгласието.

III.2.2. Договор

В член 7, буква б) се предвижда като правно основание хипотезата, че „обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който съответното физическо лице е страна, или за да се предприемат стъпки по искане на съответното физическо лице преди сключването на договора“. В това се включват два различни сценария.

- i) На първо място разпоредбата включва хипотезата, че обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който съответното физическо лице е страна. Тук могат да се включат, например, обработване на адреса на съответното физическо лице за доставката на стоки, закупени онлайн, или обработване на данни за кредитна карта за осъществяване на плащане. В контекста на трудовата заетост на това основание може да се позволи например обработване на информация за заплатата и на данни за банковата сметка, за да бъдат изплащани заплатите.

Разпоредбата трябва да се тълкува в строгия смисъл и не обхваща ситуации, в които обработването не е действително *необходимо* за изпълнението на договор, а по-скоро се налага едностранно от администратора върху съответното физическо лице. Също така фактът, че в даден договор е включено някакво обработване на лични данни, не означава автоматично, че обработването е необходимо за неговото изпълнение. Например член 7, буква б) не е подходящо правно основание за създаването на профил на вкусовете и избора на начин на живот на потребителя въз основа на поредицата от щраквания, които той прави върху даден уебсайт и стоките, които купува. Това е така, защото договорът с администратора на лични данни не е за профилиране, а например за доставката на конкретни стоки и услуги. Дори ако такива дейности по обработване са специално упоменати с дребен шрифт в договора, този факт сам по себе си не ги прави „необходими“ за изпълнението на договора.

Тук е налице ясна връзка между оценката за необходимост и спазването на принципа за ограничаване в рамките на целта. Важно е да се определи точната *обосновка* на договора, т.е. неговото съществуване и основна цел, тъй като според

---

³⁴ Вж. стр. 43 от Становище 15/2011 на Работната група относно понятието „съгласие“.

това ще се извърши проверката дали обработването на лични данни е необходимо за изпълнението му.

В някои трудно определими ситуации може да е спорно или да се наложи специална фактологична проверка за определяне на това дали обработването е необходимо за изпълнението на договора. Например създаването на вътрешнофирмена база данни с информация за връзка със служителите, съдържаща името, служебния адрес, телефонен номер и адреса за електронна поща на всички служители, за да може всеки от тях да се свързва с колегите си, в определени ситуации може да бъде сметено за необходимо за изпълнението на договор по силата на член 7, буква б), но също така може да е законосъобразно по силата на член 7, буква е), ако бъде доказано преимущество на интересите на администратора и са взети всички подходящи мерки, включително например провеждането на съответни консултации с представители на служителите.

За други случаи, като например електронно наблюдение на използването от служителя на интернет, електронна поща или телефон или видеонаблюдение на служителите, е по-ясно, че съставляват обработване, което вероятно надхвърля необходимото за изпълнението на един трудов договор, въпреки че тук това също може да зависи от характера на работата. Предотвратяването на измами — което наред с останалото може да включва и наблюдение и профилиране на клиентите — е друга типична област, в която е вероятно обработването да бъде сметено за надхвърлящо необходимото за изпълнението на договор. Това обаче все пак може да бъде законосъобразно на друго основание по член 7, например съгласие, правно задължение или законен интерес на администратора (член 7, букви а), в) или е)), според случая³⁵. В последния случай обработването трябва да е под условието на допълнителни гаранции и мерки за адекватна защита на интересите или правата и свободите на съответните физически лица.

Член 7, буква б) се прилага само за необходимото за *изпълнение* на договор. Той не се прилага за всички допълнителни действия, предизвикани от неспазването на договора, или за всички други инцидентни дейности в хода на неговото изпълнение. Докато обработването обхваща нормалното изпълнение на договора, то може да попада под обхвата на член 7, буква б). Ако при изпълнението възникне инцидент, който поражда конфликт, обработването на данните може да поеме друг курс. Обработването на основна информация за съответното физическо лице, например име, адрес и позоваване на неизпълнените задължения по договора с цел да бъдат изпращани официални напомнителни съобщения, следва да продължи да се счита за попадащо в рамките на необходимото за изпълнение на договора. По отношение на по-

---

³⁵ Друг пример за законосъобразност на няколко правни основания е даден в Становище 15/2011 на Работната група относно понятието „съгласие“ (цитирано в бележка под линия 2). При покупката на кола администраторът на данни може да има право да обработва лични данни с различни цели и на различни основания:

- данните, необходими, за да се закупи колата — член 7, буква б),
- за обработване на документите за колата — член 7, буква в),
- за управлението на клиенти (напр. за сервизно обслужване на колата в различни дъщерни дружества в рамките на ЕС) — член 7, буква е),
- за предаване на данните на трети страни за целите на тяхна собствена маркетингова дейност — член 7, буква а).

задълбочено обработване на лични данни, в което може и да са въввлечени трети страни, като например външно събиране на вземания или завеждане на съдебно дело срещу клиент, който не е заплатил за услуга, би могло да се твърди, че такова обработване вече не се извършва по силата на „нормалното“ изпълнение на договора и следователно не попада под обхвата на член 7, буква б). Това обаче не прави обработването като такова незаконосъобразно — администраторът има законен интерес да търси съдебна защита като гаранция за спазването на правата му по договора. Основаването може да е на друго правно основание, например член 7, буква е, при условие наличието на адекватни гаранции и мерки и при съответен резултат от теста за балансиране³⁶.

- ii) На второ място член 7, буква б) обхваща също така обработване, което се осъществява *преди* сключването на договора. Това обхваща преддоговорните отношения, при условие че се предприемат стъпки по искане на съответното физическо лице, а не по инициатива на администратора или на трета страна. Например ако физическо лице поиска от търговец на дребно да изпрати оферта за даден продукт, обработването на лични данни с такава цел, като например съхраняването за ограничен период от време на данни за адреса и информация за искането, ще бъде уместно по силата на това правно основание. Също така ако едно физическо лице поиска оферта от застраховател за своята кола, застрахователят може да обработва необходимите данни, например марката и възрастта на колата и други релевантни и пропорционални данни, за да изготви офертата.

Извършването на обстойни проверки на обстоятелства обаче, например обработването на данните от медицински прегледи преди дадено застрахователно дружество да направи здравна застраховка или застрахова „живот“ на даден заявител, не се счита за необходима стъпка, предприета по искане на съответното физическо лице. Проверките със справки за кредитната история преди отпускането на заем също не се извършват по *искане* на съответното физическо лице съгласно член 7, буква б), а по-скоро по член 7, буква е) или член 7, буква в) в спазване на правното задължение на банките да правят справки по официален списък на регистрираните длъжници.

Извършването на директен маркетинг по инициатива на търговеца на дребно/администратора също не е възможно на това основание. В някои случаи вместо член 7, буква б) подходящо правно основание може да се осигури с член 7, буква е), при условие че са налице адекватни гаранции и мерки и е издържан тестът за балансиране. В други случаи, включително тези, свързани с разширено профилиране, обмен на данни, директен онлайн маркетинг или поведенческа реклама, следва да се разгледа възможността обработването да бъде основано на съгласието в съответствие с член 7, буква а), както произтича от следващия по-долу анализ.³⁷

---

³⁶ Във връзка със специалните категории данни може също така да се наложи да се вземе предвид и член 8, параграф 2, буква д) — „необходимо за установяването, упражняването или защитата на правни искове“.

³⁷ Вж. раздел III.3.6 б), „Пример:развитието в подхода към директния маркетинг“, стр. 55.

III.2.3. Правно задължение

В член 7, буква в) се предвижда правно основание при хипотезата, че „обработването е необходимо за спазването на правно задължение, чийто субект е администраторът“. Такъв може да е случаят, например, когато работодателите трябва да дават сведения за заплатите на своите служители на социално-осигурителните или данъчните органи или когато финансовите институции са задължени да съобщават на компетентните органи за някои подозрителни трансакции съгласно с правилата срещу изпиране на пари. Също така това може да е задължение, чийто субект е публичен орган, тъй като няма ограничение член 7, буква в) да се прилага само в частния или публичния сектор. Това основание ще се прилага например за събиране от местната администрация на лични данни за обработване на глоби за паркиране на неразрешени места.

Между член 7, букви в) и д) има сходства, тъй като изпълнението на задача в обществен интерес често се основава на правна разпоредба или произтича от такава. Обхватът на член 7, буква в) обаче е строго определен.

За да се прилага член 7, буква в), задължението трябва да е наложено от правото (а не например от договорно споразумение). В правото трябва да са спазени всички съответни изисквания, за да бъде това задължение валидно и обвързващо, и трябва да е спазено също законодателството в областта на защитата на данните, включително изискването за необходимост, пропорционалност³⁸ и ограничаване в рамките на целта.

Също така е важно да се подчертае, че член 7, буква в) се отнася за правото на Европейския съюз или на дадена държава членка. Това основание не обхваща задължения по силата на правото на трети държави (като например задължението за въвеждане на схеми за подаване на сигнали за нарушения съгласно закона Sarbanes–Oxley от 2002 г. в Съединените щати). За да бъде валидно едно правно задължение по силата на правото на трета държава, то трябва да е официално признато и интегрирано в правния ред на съответната държава членка, например под формата на международно споразумение³⁹. От друга страна необходимостта да бъде спазено чуждестранно задължение може да представлява законен интерес на администратора, но само при условие че издържа теста за балансиране съгласно член 7, буква е) и че са осигурени адекватни гаранции, като например одобренията от компетентния орган по защита на данните.

Администраторът не трябва да може да избира дали да изпълни задължението или не. Следователно основанието по член 7, буква в) не обхваща доброволни едностранни ангажименти и публично-частни партньорства, при които се обработват лични данни извън необходимото по силата на правото. Например, ако един доставчик на интернет

---

³⁸ Вж. също Становище 01/2014 на Работната група относно прилагането на понятията необходимост и пропорционалност и защитата на данните в областта на правоприлагането, прието на 27.2.2014 г. (WP 211).

³⁹ По този въпрос вж. раздел 4.2.2 от Становище 10/2006 на Работната група относно обработването на лични данни от Дружеството за световни междубанкови финансови телекомуникации (SWIFT), прието на 20.11.2006 г. (WP128), и Становище 1/2006 на Работната група относно прилагането на правилата на ЕС за защита на личните данни при вътрешни схеми за подаване на сигнали за нарушения в областите на счетоводството, вътрешния финансов контрол, одитните въпроси, борбата срещу подкупите и закононарушенията в банковия и финансовия сектор, прието на 1.2.2006 г. (WP 117).

услуга реши без ясно и конкретно правно задължение да наблюдава своите потребители в усилията си за борба срещу незаконното изтегляне на файлове, член 7, буква в) няма да бъде подходящо правно основание за тази цел.

Освен това самото правно задължение трябва да е достатъчно ясно формулирано по отношение на обработването на лични данни, което се изисква. Следователно член 7, буква в) се прилага въз основа на правни разпоредби, в които изрично са посочени характерът и предметът на обработването. Администраторът не трябва да разполага с ненужна степен на свобода относно начина, по който трябва да спазва правното задължение.

В някои случаи законодателството може да определя само обща цел, докато по-специфичните задължения се налагат на друго ниво, например в подзаконовата уредба или с обвързващо решение на публичен орган за конкретен случай. Така също може да се породят правно задължение съгласно член 7, буква в), при условие че характерът и предметът на обработването са добре дефинирани и е налице адекватно правно основание.

Но това няма да е така, ако регулаторен орган е дал само общи насоки в областта на съответната политика и е определил условия, при които той може да прецени да използва своите правоприлагащи правомощия (напр. регулаторни насоки за финансовите институции относно някои изисквания за дължимата грижа). В такива случаи дейностите по обработване следва да се оценяват съгласно член 7, буква е) и да се считат за законосъобразни само под условието на допълнителен тест за балансиране⁴⁰.

Като обща бележка следва да се направи коментарът, че може да изглежда, че някои дейности по обработване се доближават до изискванията по силата на член 7, букви в) или б) без напълно да отговарят на критериите за прилагане на тези основания. Това не означава, че такова обработване винаги непременно е незаконосъобразно. Понякога то може да е законосъобразно, но по силата на член 7, буква е) и под условието на допълнителен тест за балансиране.

III.2.4. Жизнено важни интереси

В член 7, буква г) се предвижда правно основание при хипотезата, че „обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизнено важни интереси на съответното физическо лице“. Този текст е различен от формулировката в член 8, параграф 2, буква в), която е по-конкретна и се отнася за хипотезата, че „обработването е необходимо за защита на жизнените интереси на съответното физическо лице или на друго лице, ако съответното физическо лице е физически или юридически неспособно да даде своето съгласие“.

Но изглежда и двете разпоредби предполагат това правно основание да се прилага ограничено. На първо място формулировката „жизнено важни интереси“ подсказва ограничаване на прилагането на това основание до жизнено важни въпроси или най-

---

⁴⁰ Насоките на регулаторен орган все пак могат да имат роля за оценката на законните интереси на даден администратор (вж. раздел III.3.4, точка а), особено стр. 44).

малкото до заплахи, които пораждат риск от нараняване или друго увреждане на здравето на съответното физическо лице (а в случая на член 8, параграф 2, буква в) — и на друго лице).

В съображение 31 се утвърждава тезата, че целта на това правно основание е да „бъдат защитени интереси, които са жизненоважни за съответното физическо лице“. Но в Директивата не е посочено точно дали заплахата трябва да е непосредствена. Това поражда въпроси относно обхвата на събирането на данните, например като превантивна мярка или в по-широки мащаби, като например събирането на данни за пътниците на авиокомпания, когато е установен риск от епидемиологично заболяване или инцидент във връзка със сигурността.

Работната група счита, че на тази разпоредба трябва да бъде дадено рестриктивно тълкуване в духа на член 8. Въпреки че в член 7 буква г) няма специално ограничение това основание да се използва в ситуации, когато за правно основание не може да се използва съгласието по причини, посочени в член 8, параграф 2, буква в), разумно е да се допусне, че в ситуации, когато има възможност и необходимост да се иска валидно съгласие и когато това е практически осъществимо, наистина трябва да се търси съгласие. Това също така ще ограничи прилагането на тази разпоредба, така че то да става след анализ на всеки отделен случай, и по правило тя няма да може да се използва като основание за законосъобразност на широкомащабно събиране или обработване на лични данни. В случай че това е необходимо, по-подходящи основания за обработване биха били тези от член 7, букви в) или д).

III.2.5. Обществена задача

В член 7, буква д) се предвижда правно основание при хипотезата, че „обработването е необходимо за изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес или при упражняване на официалните правомощия, които са предоставени на администратора или трето лице, на което се разкриват данните“.

Важно е да се отбележи, че точно както член 7, буква в), така и член 7, буква д) се отнася за обществен интерес в Европейския съюз или в дадена държава членка. По същия начин „официалните правомощия“ се отнасят за правомощия, предоставени от Европейския съюз или от държава членка. С други думи изпълнението на задачи, които се осъществяват в обществен интерес на трета държава или при упражняване на официални правомощия, които са предоставени по силата на чуждестранно право, не попада в обхвата на тази разпоредба⁴¹.

В член 7, буква д) се включват две хипотези и той е релевантен както за публичния, така и за частния сектор. На първо място е включена хипотезата, че самият администратор има официални правомощия или задача от обществен интерес (но не непременно и правно задължение да обработва данни) и обработването е необходимо за упражняване на тези правомощия или за изпълнението на задачата. Например един данъчен орган може да събира и обработва данъчните декларации на едно лице, за да

---

⁴¹ Вж. раздел 2.4 от Работен документ на Работната група относно общо тълкуване на член 26, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО от 24 октомври 1995 г., приет на 25 ноември 2005 г. (WP114), за подобно тълкуване на понятието за съображения от важен обществен интерес в член 26, параграф 1, буква г).

установи и провери размера на данъка, който трябва да се плати. Или професионална асоциация, като например адвокатска колегия или професионална камара на медицински работници, на която са предоставени официални правомощия да провежда дисциплинарни процедури срещу свои членове, може да извършва това. Друг пример е орган на местното самоуправление, например общински орган, на който е възложена задачата да управлява дейността на библиотека, училище или местен плувен басейн.

На второ място в член 7, буква д) е включена също хипотезата, че администраторът няма официални правомощия, но към него е отправено искане от трета страна, която има такива правомощия, да разкрие данните. Например служител на публичен орган с компетентност да разследва закононарушения може да отправи към администратора искане за съдействие по провеждащо се разследване, вместо да нареди на администратора да спази конкретно искане за съдействие. Освен това в член 7, буква д) може да се включва хипотезата, че администраторът проактивно разкрива данни на трета страна с такива официални правомощия. Например такъв може да е случаят, когато администраторът забележи, че е извършено закононарушение, и по собствена инициатива предостави тази информация на компетентните правоприлагащи органи.

За разлика от случаите по член 7, буква в), няма изискване администраторът да действа по правно задължение. Ако се използва горният пример, при случайно забелязана от администратора извършена кражба или измама той може да няма правно задължение да съобщи за това на полицията, но въпреки това, в съответните случаи, може да го направи доброволно на основание член 7, буква д).

Все пак обработването трябва да е „необходимо за изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес“. Като алтернативна възможност на администратора или на третото лице, на което той разкрива данните, трябва да са предоставени официални правомощия и обработването трябва да е необходимо за упражняване на правомощията⁴². Важно е също да се подчертае, че тези официални правомощия или тази обществена задача обикновено са възложени чрез установяване със закон или с други правни разпоредби. Ако обработването е свързано с намеса в неприкосновеността на личния живот или това по друг начин се изисква за гарантиране на защитата на засегнатите физически лица по силата на националното право, правното основание следва да формулира достатъчно конкретно и точно вида на обработването на данни, което може да е позволено.

Такива ситуации се срещат все по-често, включително и извън границите на публичния сектор, предвид тенденцията да се възлагат задачи в областта на държавното управление на външни изпълнители от частния сектор. Например такъв може да е случаят в контекста на обработване на данни в секторите на транспорта или здравеопазването (напр. за епидемиологични и научни изследвания). Позоваване на това основание може да става също и в контекста на правоприлагането, както вече бе посочено в примерите по-горе. Степента обаче, в която може да се позволи едно частно дружество да съдейства на правоприлагащите органи, например в борбата против измамите или незаконното съдържание в интернет, изисква анализ не само по силата на

---

⁴² С други думи в тези случаи ще продължат да са налице обществената релевантност на задачите и съответната отговорност, дори ако изпълнението е пренасочено на други изпълнители, включително частни.

член 7, но също и по силата на член 6, предвид изискванията за ограничаване в рамките на целта, законност и справедливост⁴³.

Член 7, буква д) е с възможност за много широк обхват на прилагане, което изисква за всеки отделен случай да бъде дадено строго тълкуване и ясно определение на засегнатия обществен интерес и на официалните правомощия, на които се основава обработването. Широкият обхват на прилагане също така обяснява защо в член 14 е предвидено право на възражение, когато обработването се основава на член 7, буква д), точно както това е направено и за член 7, буква е)⁴⁴. Следователно и в двата случая могат да се прилагат сходни допълнителни гаранции и мерки⁴⁵.

В този смисъл има сходства между член 7, букви д) и е) и в някои видове контекст, особено за обществени органи, член 7, буква д) може да замести член 7, буква е).

Когато се прави оценка на обхвата на прилагане на тези разпоредби за органи в публичния сектор, и особено с оглед на предложените промени в правната уредба в областта на защитата на данните, е полезно да се отбележи, че в настоящия текст на Регламент 45/2001⁴⁶, в който се съдържат правилата в областта на защитата на личните данни, които се прилагат за институции и органи на Европейския съюз, не е включена разпоредба, съответстваща на член 7, буква е).

Все пак в съображение 27 от горепосочения регламент се посочва, че „Обработката на лични данни за осъществяване на задачите, които институциите и органи на Общността изпълняват *в интерес на обществото*, включва обработка на лични данни, които са необходими за управлението и функционирането на тези институции и органи.“ Следователно с тази разпоредба се допуска обработване на лични данни в най-разнообразни случаи на основание на едно широко тълкуване за „обществена задача“, което иначе би могло да бъде обхванато от разпоредба, сходна на член 7, буква е). Видео наблюдението на помещения за целите на сигурността, електронното проследяване на съобщенията по електронна поща или оценяването на персонала са само някои примери за това, което може да включва тази широко тълкувана разпоредба относно „задачите, които институциите и органи на Общността изпълняват в интерес на обществото“.

В бъдеще също така е важно да се има предвид, че в член 6, параграф 1, буква е) от предложението за регламент специално се предвижда основанието за законните интереси да „не се прилага за обработването на данни, което се извършва от публични

---

⁴³ В този смисъл вж. становището на Работната група относно SWIFT (цитирано в бележка под линия 39 по-горе), Становище на Работната група 4/2003 относно нивото на защита, което се гарантира в САЩ за предаването на данни за пътниците, прието на 13.06.2003 г. (WP78), и Работен документ относно въпросите на защитата на личните данни във връзка с правата за интелектуална собственост, приет на 18.01.2005 г. (WP 104).

⁴⁴ Както е посочено по-горе, в някои държави членки (напр. Швеция) не се дава тази възможност за възражение срещу обработването на лични данни на основание член 7, буква д).

⁴⁵ Както ще бъде посочено по-нататък, в проектодоклада на комисията LIBE са предложени допълнителни гаранции при хипотезата, за която се прилага член 7, буква е), и по-специално по-голяма прозрачност.

⁴⁶ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

органи при изпълнението на техните задачи“. Ако тази разпоредба бъде приета и тълкувана в широк смисъл, така че да изключва напълно възможността публични органи да използват законните интереси като правно основание, тогава на основанията за обществен интерес и официални правомощия в член 7, буква д) ще трябва да бъде дадено тълкуване, което да позволява на публичните органи известна гъвкавост, поне за да се осигури тяхното правилно управление и функциониране, каквото е сега тълкуването на Регламент 45/2001.

Друга възможност е на посоченото последно изречение в член 6, параграф 1, буква е) от предложението за регламент да се даде тълкуване, с което публичните органи да не бъдат напълно изключени от възможността да използват законните интереси като правно основание. В този случай формулировката „обработването на данни, което се извършва от публични органи при изпълнението на техните задачи“ в предлагания член 6, параграф 1, буква е) трябва да се тълкува в тесния смисъл. Това означава обработването за целите на правилното управление и функциониране на тези публични органи да попада извън обхвата на „обработването на данни, което се извършва от публични органи при изпълнението на техните задачи“. В резултат на това обработването за целите на правилно управление и функциониране на тези публични органи ще бъде възможно по силата на основанията за законните интереси.

III.3. Член 7, буква е) — законни интереси

В член 7, буква е)⁴⁷ се изисква тест за балансиране — трябва да се съпоставят законните интереси на администратора (или трети лица) и интересите или основните права и свободи на съответното физическо лице. Резултатът от теста за балансиране определя в голяма степен дали член 7, буква е) може да послужи за правно основание за обработването.

Още на този етап заслужава да се отбележи, че това не е обикновен тест за балансиране, изразяващ се просто в претегляне на два параметъра, чиято тежест може лесно да бъде количествено определена и сравнена. По-скоро, както ще бъде разгледано по-подробно по-нататък, за извършването на теста за балансиране може да се наложи да бъде направена комплексна оценка, при която се вземат предвид редица фактори. В помощ на структурирането и опростяването на оценката ние разделихме процеса на няколко етапа, за да спомогнем да се осигури ефективност при извършването на теста за балансиране.

Най-напред в раздел III.3.1 се разглежда едната страна в съпоставката — в какво се изразяват „законните интереси, преследвани от администратора или от трето лице или лица, на които се разкриват данните“. В раздел III.3.2 е разгледана другата страна в съпоставката, която се изразява в „интереси или основни права и свободи на съответното физическо лице, които изискват защита по силата на член 1, параграф 1“.

В раздели III.3.3 и III.3.4 са дадени насоки за това как да се извършва тестът за балансиране. В раздел III.3.3 е направено общо въведение с помощта на три различни сценария. След това въведение в раздел III.3.4 са очертани най-важните съображения,

---

⁴⁷ Целият текст на член 7, буква е) може да бъде намерен на стр. 5—6 по-горе.

които трябва да бъдат взети предвид при извършване на теста за балансиране, включително гаранциите и мерките, които трябва да бъдат осигурени от администратора.

Накрая в раздели Ш.3.5 и Ш.3.6 са разгледани също някои конкретни механизми, които могат да допринесат за осигуряването на необходимия баланс между различните засегнати интереси и допълнително да го подсилват, като например отчетност, прозрачност и правото на възражение.

Ш.3.1. Законни интереси на администратора (или трети лица)

Понятието „интерес“

Понятието „интерес“ е тясно свързано с понятието „цел“, посочено в член 6 от Директивата, но се различава от него. В дискурса на защитата на данните „цел“ е конкретната причина, поради която се обработват данните — целта или намерението, с което се обработват. От друга страна интересът е по-широкообхватният залог на администратора в обработването на данните или ползата, която той или обществото могат да извлекат от обработването.

Например едно дружество може да има *интерес* да гарантира здравето и безопасността на своя персонал, работещ в негова атомна електроцентрала. В тази връзка дружеството може да има за *цел* да въведе специални процедури за контрол на достъпа, които са основание за обработването на конкретно определени лични данни, за да се спомогне да се гарантират здравето и безопасността на персонала.

Интересът трябва да е достатъчно ясно изразен, за да се позволи да се извърши тестът за балансиране спрямо интересите и основните права на съответното физическо лице. Освен това въпросният интерес трябва също така да е „преследван от администратора“. Това изисква интересът да бъде реален и настоящ, да съответства на настоящите дейности или ползи, които се очакват в съвсем близко бъдеще. С други думи не е достатъчно това да са интереси, които са твърде неопределени или само предполагаеми.

Характерът на интереса може да е различен. Някои интереси могат да са безспорни и с ползи за обществото като цяло, като например интересите на пресата да публикува информация за корупция в правителството или интереса от провеждане на научни изследвания (при условие, че са налице подходящи гаранции). Други интереси могат да не са толкова належащи за обществото като цяло или във всички случаи въздействието върху обществото от тяхното преследване може да има по-скоро смесен или спорен характер. Например това може да се отнася за икономическия интерес на дадено дружество да научи възможно най-много за своите потенциални клиенти, за да може по-добре да насочва рекламите за своите продукти или услуги.

Какво прави един интерес законен или незаконен?

Целта на този въпрос е да се определи прагът за законния интерес. Ако интересът на администратора на лични данни не е законен, тестът за балансиране няма да влезе в

действие, тъй като няма да е бил достигнат първоначалният праг за прилагане на член 7, буква е).

По мнение на Работната група понятието за законен интерес може да включва широка гама от интереси, както несъществени, така и съвсем безспорни, с явен или по-противоречив характер. Едва на втория етап, когато тези интереси трябва да бъдат съпоставени с интересите и основните права на съответните физически лица с оглед постигането на баланс, трябва да се приложи подход на по-тясно ограничаване и анализ по същество.

По-долу е даден един неизчерпателен списък на някои от най-обичайните видове контекст, в които може да възникне въпросът за законния интерес по смисъла на член 7, буква е). Представеното тук е без оглед на това, дали интересите на администратора биха имали преимущество пред интересите и правата на съответните физически лица, когато се извърши балансирането.

- Упражняване на правото на свобода на изразяване или свобода на информацията, включително в медиите и изкуствата
- конвенционален директен маркетинг и други форми на маркетинг или реклама
- непоискани нетърговски съобщения, включително за политически кампании или набиране на средства с благотворителна цел
- изпълнение на правни искиове, включително събиране на вземания по извънсъдебен ред
- предотвратяване на измами, злоупотреба с услуги или изпиране на пари
- наблюдение на служителите за целите на безопасността или управлението
- схеми за подаване на сигнали за нарушения
- физическа сигурност, сигурност на информационни технологии и мрежова сигурност
- обработване на данни с исторически, научни или статистически цели
- обработване на данни с изследователска цел (включително за пазарни изследвания)

Съответно интересът може да се смята за законен, при условие че администраторът може да го преследва съобразно с правото в областта на защитата на данните и други области. С други думи законният интерес трябва да е „допустим по силата на правото“⁴⁸.

---

⁴⁸ Наблюденията относно характера на понятието за законност, съдържащи се в раздел III.1.3 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе), се прилагат *mutatis mutandis* също и тук. Както на стр. 19-20 в горепосоченото становище, „понятието „право“ тук се използва в най-широкия смисъл. То включва и други приложими закони, като например в областта на заетостта, договорното право или правото в областта на защитата на потребителите. Освен това понятието „право“ включва и всички форми на писани закони и общото право, първично законодателство и подзаконови актове, общински наредби, прецедентно право, конституционни принципи, основни права, други правни принципи, както и съдебна практика, тъй като това право се тълкува и взема под внимание от компетентните съдилища. Когато се определя дали конкретна цел е законна, в пределите на правото могат също да бъдат взети предвид и други елементи, като обичаи, кодекси за поведение, етични кодекси, договорни споразумения, както и общият контекст и действителното положение. Това включва характера на взаимоотношенията между администратора и субектите на данните, били те са търговски или други.“ Освен това считаният за законен интерес „може

Следователно, за да е релевантен по силата на член 7, буква е), законният интерес трябва да е:

- законосъобразен (т.е. в съответствие с приложимото право на ЕС и национално право);
- достатъчно ясно изразен, за да позволява да се извърши тестът за балансиране спрямо интересите и основните права на съответното физическо лице (т.е. достатъчно конкретен);
- представлява реален и настоящ интерес (т.е. да не е само предполагаем).

Фактът, че администраторът има такъв законен интерес от обработването на определени лични данни не означава, че той непременно може да се основава на член 7, буква е) като правно основание за обработването. Законността на интереса на администратора на данни е само отправна точка, един от елементите, които е необходимо да бъдат анализирани съгласно член 7, буква е). Дали член 7, буква е) може да послужи за основание ще зависи от резултата от теста за балансиране, който следва.

Пример: администраторите може да имат законен интерес да опознаят предпочитанията на своите клиенти, за да могат по-добре да персонализират офертите си и в крайна сметка да предлагат продукти и услуги, които в по-голяма степен отговарят на нуждите и желанията на клиентите. С оглед на това член 7, буква е) може да е подходящо правно основание за извършването на някои видове маркетингови дейности онлайн и офлайн, при условие че са предвидени съответни гаранции (включително, наред с останалото, работещ механизъм, с който да се позволи изразяване на възражение срещу такова обработване в съответствие с член 14, буква б), както ще бъде разгледано в раздел III.3.6 *Правото на възражение и отвъд него*).

Това не означава обаче, че администраторите на данни ще могат да се основават на член 7, буква е) за неправомерно наблюдение на действията онлайн или офлайн на своите клиенти, комбиниране на голям обем от данни за тях от различни източници, първоначално събрани в друг контекст и за други цели, и създаване, а с посредничеството на брокери на лични данни, например, и за търговия с комплексни профили на личностните характеристики и предпочитания на клиентите без знанието на последните, без работещ механизъм за възражение и още по-малко без информирано съгласие. Такова профилиране може да представлява съществена намеса в неприкосновеността на личния живот на клиента и когато това стане, интересите и правата на съответното физическо лице ще имат преимущество пред интереса на администратора⁴⁹.

също така да се промени с течение на времето, в зависимост от развитието в областта на науката и техниката, както и промените в обществото и културните нагласи.“

⁴⁹ Въпросът за техниките за проследяване и ролята на съгласието по силата на член 5, параграф 3 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации ще бъде обсъден отделно. Вж. раздел III.3.6 б), *Пример: развитието в подхода към директния маркетинг*.

Друг пример е даден в становището относно SWIFT⁵⁰, където въпреки че Работната група признава за законен интереса на дружеството да изпълни разпореденията съгласно правото на САЩ, за да избегне риска от санкции от страна на органите на САЩ, заключението е, че основаването не може да е на член 7, буква е). Работната група счете по-специално, че поради всеобхватното въздействие върху физическите лица на обработването на лични данни по един „прикрит, систематичен, широкообхватен и дълготраен начин“ „интересите или основните права и свободи на множеството субекти на данни имат преимущество пред интереса на SWIFT да не бъде санкционирано от САЩ за евентуално неизпълнение на разпореденията“.

Както ще бъде показано по-долу, ако преследваният от администратора интерес не е безспорен, е по-вероятно интересите и правата на съответното физическо лице да имат преимущество над законните, но по-маловажни интереси на администратора. В същото време това не означава, че не толкова безспорни интереси на администратора не могат понякога да са с преимущество пред интересите и правата на съответните физически лица. Обикновено това става, когато въздействието на обработването върху съответните физически лица също е по-незначително.

Законен интерес в публичния сектор

Настоящият текст на Директивата не изключва конкретно възможността администратори, които са публични органи, да обработват данни по силата на член 7, буква е) като правно основание за обработването⁵¹.

В предложението за регламент⁵² обаче се изключва тази възможност за „обработването на данни, което се извършва от публични органи при изпълнението на техните задачи“.

В предложението за промяна в законодателството се подчертава важноста на общия принцип, съгласно който публичните органи по правило следва да обработват лични данни при изпълнението на своите задачи само ако имат съответните правомощия за това по закон. Спазването на този принцип е особено важно — и ясно се изисква и в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека — в случаите, когато се засяга неприкосновеността на личния живот на съответните физически лица и действията на публичния орган биха представлявали намеса в тази неприкосновеност.

Следователно се изискват достатъчно *детайлни и конкретни* правомощия, установени със закон — също и по силата на настоящата Директива — когато обработването от публични органи представлява намеса в неприкосновеността на личния живот на съответните физически лица. Това може да е под формата на конкретно правно задължение за обработване на лични данни, което да удовлетворява изискванията на

---

⁵⁰ Вж. раздел 4.2.3 от становището, цитирано в бележка под линия 39 по-горе. Законният интерес на администратора на данни в този случай е свързан също с обществен интерес в трета държава, което не може да бъде уредено по силата на Директива 95/46/ЕО.

⁵¹ Първоначално в първото предложение на Комисията за директивата обработването на лични данни в частния сектор се разглеждаше отделно от това в публичния сектор. В измененото предложение това формално разграничаване на правилата, които се прилагат за публичния и за частния сектор, отпадна. Това също може да е довело до различия в тълкуването и прилагането от различните държави членки.

⁵² Вж. член 6, параграф 1, буква е) от предложението за регламент.

член 7, буква в), или на специфични правомощия (но не непременно задължение) за обработване на данни, които да отговорят на изискванията на член 7, букви д) или е)⁵³.

Законни интереси на трети лица

Настоящият текст на Директивата се отнася не само за „законните интереси, преследвани от администратора“, но позволява член 7, буква е) да се използва също и когато законните интереси са преследвани от „трето лице или лица, на които се разкриват данните“⁵⁴. По-надолу са дадени примери за някои видове контекст, в които може да се прилага тази разпоредба.

Публикуване на лични данни за целите на прозрачността и отчетността. Един от важните видове контекст, в които може да е релевантен член 7, буква е), е случаят на публикуване на лични данни за целите на прозрачността и отчетността (например заплатите на висшето ръководство на едно дружество). В този случай може да бъде сметено, че публичното обявяване се прави не в интерес на администратора, който публикува данните, а в интерес на други заинтересовани страни, на които се разкриват данните, като например служителите на дружеството или журналисти, или широката общественост.

От гледна точка на защитата на данните и неприкосновеността на личния живот, както и за да се гарантира правната сигурност като цяло, е препоръчително личните данни да се разкриват пред обществеността на основание на закон, с който се позволява това разкриване и ясно се посочват, според случая, данните, които следва да бъдат публикувани, целите на публикуването и всички необходими гаранции⁵⁵. Това означава също така, че може да е по-добре вместо член 7, буква е), като правно основание при разкриване на лични данни за целите на прозрачността и отчетността да се прилага член 7, буква в)⁵⁶.

При липса на конкретно правно задължение или разрешение за публикуване, все пак е възможно лични данни да бъдат разкривани на съответни заинтересовани страни. В

---

⁵³ В този смисъл вж. също раздел III.2.5 по-горе относно обществените задачи (на стр. 25-28), както и разгледаното по-нататък в *Законни интереси на трети лица* (стр. 32-34). Вж. също посоченото относно границите на „правоприлагането от страна на частноправни субекти“ на стр. 43 в *Обществени интереси/интереси на по-широката общественост*. Във всички тези хипотези е особено важно да се гарантира спазването в пълна степен на ограниченията на член 7, буква е) и също на член 7, буква д).

⁵⁴ С предложението за регламент се цели прилагането на това основание да се ограничи до „законните интереси на администратора“. От самия текст не е ясно дали предлаганата формулировка означава само опростяване на текста или намерението е да се изключат хипотезите, при които администратор може да разкрива лични данни за целите на законните интереси на други страни. Този текст обаче не е окончателен. Например интересът на трети страни бе включен отново в окончателния доклад на комисията LIBE при гласуването на компромисните изменения от комисията LIBE на Европейския парламент на 21 октомври 2013 г. Вж. изменение 100 по член 6. Включването на трети страни отново в предложението се подкрепя от Работната група на основание факта, че това може да продължи да е уместно да се прилага в някои хипотези, включително разгледаните по-долу.

⁵⁵ Тази препоръка за добра практика не следва да засяга правилата в националното право относно прозрачността и обществения достъп до документи.

⁵⁶ Действително в някои държави членки правилата, които трябва да се спазват по отношение на обработване, което се извършва от публични и от частни страни, са различни. Например според кодекса за защита на данните в Италия разпространяването на лични данни от публичен орган е разрешено само ако това е предвидено със закон или наредба (раздел 19.3).

съответните случаи би било възможно лични данни да се публикуват също така за целите на прозрачността и отчетността.

Разкриването на личните данни и в двата случая — т.е. независимо дали то се основава или не на закон, който позволява това — зависи непосредствено от резултата от теста за балансиране по член 7, буква е) и от въвеждането на съответни гаранции и мерки⁵⁷.

Освен това може да е желателно за по-голяма прозрачност да се извърши допълнително обработване на вече оповестени лични данни (например повторно публикуване на данните в пресата или допълнително разпространяване от НПО на първоначално публикувания набор от данни по по-иновативен или удобен за потребителя начин). Дали са възможни такова повторно публикуване и повторна употреба ще зависи също от резултата от теста за балансиране, при който, наред с останалото, трябва да се вземе предвид и характерът на информацията и въздействието върху физическите лица на повторното публикуване или повторната употреба⁵⁸.

Исторически или други видове научни изследвания. Друг важен контекст, в който може да е релевантно разкриването за целите на законните интереси на трети лица, е извършването на исторически или други видове научни изследвания, и по-специално когато това изисква достъп до определени бази данни. В Директивата се дава конкретно разрешение за такива дейности, при условие че са предвидени подходящи гаранции и мерки⁵⁹, но не трябва да се забравя, че често за основание за законосъобразността на такива дейности по обработване ще се използва, при прилагане на добра преценка, член 7, буква е)⁶⁰.

Интерес на широката общественост или на трети лица. На последно място, хипотезата за законен интерес на трети лица може да е релевантна също и по един по-

---

⁵⁷ Както е пояснено в Становище 06/2013 на Работната група относно свободно достъпните данни (вж. стр. 10 от това становище, цитирано в бележка под линия 88 по-нататък), всяка национална практика или „националното законодателство трябва да бъде в съответствие с член 8 от Европейската конвенция за правата на човека („ЕКПЧ“) и с членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата на ЕС“). Съгласно решението на Съда по делата *Österreichischer Rundfunk* и *Schecke* това означава, че следва да се гарантира, че оповестяването е необходимо и пропорционално на преследваната от законодателството законосъобразна цел.“ Вж. Решение на Съда на ЕС от 20 май 2003 г. по съединени дела C-465/00, C-138/01 и C-139/01, *Rundfunk*, и решение на Съда от 9 ноември 2010 г. по съединени дела C-92/09 и C-93/09, *Volker und Markus Schecke*.

⁵⁸ Тук ограничаването в рамките на целта също е важно съображение. На стр. 23 от Становище 06/2013 на Работната група относно свободно достъпните данни (цитирано в бележка под линия 88 по-нататък) се дава препоръката „в законодателството, в което се изисква обществен достъп до данни, ясно да бъдат посочени целите за оповестяване на лични данни. В противен случай или ако законът е написан неясно и с общи понятия, ще пострадат правната сигурност и предсказуемост. В частност, що се отнася до исканията за повторна употреба, ще е много трудно на органа от обществеността и на потенциалните повторни потребители да определят каква е била предвидената първоначална цел на публикуването, а след това и какви допълнителни цели биха били съвместими с тази първоначална цел. Както вече беше споменато, дори ако личните данни са публикувани в интернет, това не предполага, че те могат да бъдат подлагани на допълнителна обработка за всевъзможни цели.“

⁵⁹ Вж. напр. член 6, параграф 1, букви б) и д).

⁶⁰ Както е пояснено в Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе), допълнителното използване на данните за второстепенни цели следва да подлежи на двоен тест. На първо място трябва да се гарантира, че данните ще бъдат използвани за съвместими цели. На второ място трябва да се гарантира, че ще има подходящо правно основание за обработването по силата на член 7.

различен начин. Такъв е случаят, когато администраторът, понякога със съдействието на публични органи, преследва интерес, който съответства на интерес на широката общественост или на трето лице. Тук могат да се включат ситуации, когато извън установените със закони и наредби конкретни правни задължения администраторът съдейства на правоприлагащите органи или на частни заинтересовани страни в усилията им в борбата с незаконни дейности, като например изпиране на пари, установяване на контакт с деца с цел склоняване към сексуални действия или незаконно споделяне на файлове онлайн. В тези случаи обаче е особено важно да се гарантира, че са спазени в пълна степен ограниченията на член 7, буква е)⁶¹.

Обработването трябва да е необходимо за предвидената цел (предвидените цели)

Накрая, обработването на личните данни трябва също така да е „необходимо за целите на законните интереси“, преследвани от администратора или — когато се касае за разкриване на данните — от трето лице. Това изискване допълва изискването за необходимост по силата на член 6 и налага да има връзка между обработването и преследваните интереси. Това изискване за необходимост се прилага за всички хипотези по член 7, букви б) до е), но е особено релевантно за буква е), за да се гарантира, че обработването на данни на основание на законните интереси няма да доведе до неправомерно широко тълкуване на необходимостта от обработването на личните данни. Както и в останалите случаи, това означава, че трябва да се прецени дали не са налице други средства с по-малко намеса, които да послужат за постигане на същата цел.

III.3.2. Интереси или права на съответното физическо лице

Интереси или права (не интереси, свързани с права)

В член 7, буква е) от Директивата се посочват „интереси, свързани с основните права и свободи на съответното физическо лице, които изискват защита по силата на член 1, параграф 1“.

При сравняването на различните езикови версии на Директивата обаче Работната група забелязва, че текстът „interests for“ е преведен като „интереси или“ на други основни езици, които са били използвани по времето, когато е договарян текстът⁶².

При допълнителния анализ бе предположено, че в английския текст на Директивата просто има печатна грешка и вместо „or“ е написано „for“⁶³. Следователно правилният текст следва да бъде: „интересите или основните права и свободи“.

---

⁶¹ В този смисъл вж. например Работния документ относно въпросите на защитата на личните данни във връзка с правата за интелектуална собственост, приет на 18.1.2005 г. (WP 104).

⁶² Например: „l'intérêt ou les droits et libertés fondamentaux de la personne concernée“ на френски, „l'interesse o i diritti e le libertà fondamentali della persona interessata“ на италиански, „das Interesse oder die Grundrechte und Grundfreiheiten der betroffenen Person“ на немски.

⁶³ Работната група отбелязва, че ако се е имало предвид „интереси, свързани с“, граматически правилната английска версия би трябвало да бъде „interests in“, вместо „interests for“. Освен това на първо място текстът „interests for“ или „interest in“ изглежда излишен, защото посочването на „основните права и свободи“ обикновено би трябвало да е достатъчно, ако се е имало предвид „свързани с“. Тълкуването, че е допусната печатна грешка, се потвърждава и от факта, че в Обща позиция (ЕО) № 1/95, приета от Съвета на 20 февруари 1995 г., също се посочва „интереси или основни права и свободи“. На последно

Понятията „интереси“ и „права“ трябва да се тълкуват в широк смисъл

Позоваването на интересите или основните права и свободи има пряко въздействие върху обхвата на прилагане на разпоредбата. То осигурява по-голяма защита за съответното физическо лице, а именно като налага да бъдат взети предвид и интересите на съответното физическо лице, а не само неговите или нейните основни права и свободи. Няма основание обаче да се прави допускането, че ограничаването в член 7, буква е) на основните права до тези, „които изискват защита по силата на член 1, параграф 1“, а оттук и изричното позоваване на предмета на директивата⁶⁴, се прилага също и за понятието „интереси“. Въпреки това ясното послание е, че трябва да бъдат взети предвид всички съответни интереси на съответното физическо лице.

Това тълкуване на текста има смисъл не само от граматическа гледна точка, но и като се има предвид тълкуването в широк смисъл на понятието за законни интереси на администратора. Ако администраторът — или третото лице, когато се касае за разкриване на данните — може да преследва всякакви интереси, при условие че те не са незаконни, тогава съответното физическо лице също трябва да има право всички категории негови интереси да бъдат взети под внимание, при условие че са релевантни в рамките на приложното поле на Директивата, и да бъдат претеглени спрямо тези на администратора.

Във време на увеличаващ се дисбаланс по отношение на силата, която предоставя информацията, когато правителства и икономически организации трупат безпрецедентни като обем данни за физическите лица и се увеличават възможностите им за подробно профилиране, с което да предвиждат тяхното поведение (с което се засилва информационният дисбаланс и намалява автономията на тези лица), е още по-важно да се гарантира защитата на интересите на физическите лица да запазят неприкосновеността на личния си живот и своята автономия.

Накрая е важно да се отбележи, че за разлика от предвиденото за интересите на администратора, тук пред понятието „интереси“ на съответните физически лица не се използва прилагателното „законни“. Това предполага по-широк обхват на защитата на интересите и правата на физическите лица. Не трябва да се предприема непропорционална намеса в правата и интересите дори на лица, които се занимават с незаконна дейност⁶⁵. Например интересите на лице, което е извършило кражба в супермаркет, пак могат да имат преимуществото пред поставянето на снимката и частния му адрес на стените на супермаркета и/или публикуването им в интернет от собственика на магазина.

място, Работната група отбелязва също, че Комисията възнамерява да коригира тази печатна грешка в предложението за регламент — в член 6, параграф 1, буква е) е посочено „интересите или основните права и свободи на субекта на данните, които изискват защита на личните данни“, а не „интереси, свързани с“ тези права.

⁶⁴ Вж. член 1, параграф 1: „В съответствие с настоящата директива държавите членки защитават основните права и свободи на физическите лица и в частност правото им на личен живот при обработването на лични данни“.

⁶⁵ Разбира се една от последиците при закононарушенията може да е събирането и евентуалното публикуване на лични данни за закононарушителите и заподозрените. Това обаче трябва да е под условието на строги изисквания и гаранции.

III.3.3. Въведение в прилагането на теста за балансиране

От полза ще бъде да си представим законните интереси на администратора и въздействието върху интересите и правата на съответното физическо лице разположени върху една спектрална графика. Законните интереси могат да попаднат в диапазона от незначителни, през донякъде важни, до безспорни. По същия начин въздействието върху интересите и правата на съответните физически лица може да бъде повече или по-малко значително и да варира в диапазона от несъществено до много тежко.

Когато са незначителни и не много съществени, обикновено законните интереси на администратора могат да имат преимущество над интересите и правата на съответните физически лица само в случаите, когато въздействието им върху тези права и интереси е още по-незначително. От друга страна, в някои случаи важни и безспорни законни интереси могат да оправдаят, под условието на гаранции и мерки, дори значителна намеса в неприкосновеността на личния живот или друго значително въздействие върху интересите или правата на съответните физически лица⁶⁶.

Тук е важно да се подчертае специалната роля, която могат да имат гаранциите⁶⁷ за намаляване на прекомерното въздействие върху съответните физически лица и за промяната по този начин на баланса на правата и интересите до степен, в която законните интереси на администратора да останат с преимущество. Разбира се само прилагането на гаранции не е достатъчно, за да оправдае всякакъв вид обработване във всякакви видове контекст. Въпросните гаранции трябва освен това да са адекватни и достатъчни, и безспорно и значително да намаляват въздействието върху съответните физически лица.

---

⁶⁶ За пример вж. обосновката на Работната група в няколко становища и работни документи:

- Становище 4/2006 относно съобщение за предложение за правила от Министерството на здравето и услугите за човека на САЩ относно контрола на заразни заболявания и събирането на информация за пътниците от 20 ноември 2005 г. (Предложение за контрол на заразни заболявания 42 CFR, части 70 и 71), прието на 14.6.2006 г. (WP 121), където се разглеждат конкретни съществени заплахи за общественото здраве.

- Становище 1/2006 относно схемите за подаване на сигнали за нарушения (цитирано в бележка под линия 39 по-горе), където един от елементите на теста за балансиране е тежестта на предполагаемото закононарушение.

- Работен документ относно наблюдението на електронните комуникации на работното място, приет на 29.5.2002 г. (WP 55), в който се прави съпоставка между правото на работодателя да управлява ефективно своята икономическа дейност и човешкото достойнство на работника, както и тайната на кореспонденцията.

⁶⁷ Гаранциите могат да включват, наред с останалото, строги ограничения за обема на събираните данни, незабавно заличаване на данните след употребата, технически и организационни мерки за осигуряване на функционално отделяне, подходящо използване на технически способности за анонимизиране, обобщаване на данните и технологии за подобряване на защитата на личния живот, но също и повишена прозрачност, отчетност и възможност за изразяване на несъгласие с обработването. Вж. допълнително раздел III.3.4, буква г) и по-нататък.

Въвеждащи сценарии

Преди да се премине към предоставянето на насоки относно начина, по който да се извършва тестът за балансиране, посочените по-долу три въвеждащи сценария може да послужат като първи пример за това как би могло да изглежда балансирането на интереси и права в практиката. И трите примера са съставени около един опростен и безобиден сценарий, като се започва със специална оферта за италианска храна за вкъщи. В примерите постепенно се въвеждат нови елементи, за да се онагледят как се измества балансът, когато се увеличава въздействието върху съответните физически лица.

Сценарий 1: Специална оферта от верига за пици

Клаудия поръчва пица чрез мобилно приложение на смартфона си, но не изразява несъгласие срещу маркетингова дейност на уебсайта. Адресът и данните за кредитната ѝ карта са съхранени за извършване на доставката. Няколко дни по-късно Клаудия получава в пощенската си кутия у дома купони за отстъпка за подобни продукти от веригата за пици.

Кратък анализ: Веригата за пици има законен, но не конкретно безспорен интерес да се опитва да продава повече свои продукти на клиентите си. От друга страна, не изглежда да е налице някаква значителна намеса в неприкосновеността на личния живот на Клаудия или някакво друго неправомерно въздействие върху нейните права и интереси. Данните и контекстът са сравнително безобидни (консумиране на пица). Веригата за пици е въвела известни гаранции — използва се само относително ограничена информация (данни за връзка) и купоните се изпращат по традиционна поща. Освен това на уебсайта е предвидена лесна за използване възможност за изразяване на несъгласие с маркетингова дейност.

Като се вземат предвид всички фактори и с оглед също на това, че са предвидени гаранции и мерки (включително лесно за ползване средство за изразяване на несъгласие), не изглежда интересите и правата на съответното физическо лице да имат преимущество над законните интереси на веригата за пици да извършва това минимално обработване на данни.

Сценарий 2: Целева реклама за същата специална оферта

Контекстът е същият, но този път веригата за пици съхранява не само адреса и данните за кредитната карта на Клаудия, но и историята на поръчките, които е правила (последните три години). Освен това историята на поръчките се комбинира с данни от супермаркета, от който Клаудия пазарува онлайн и който се ръководи от същото дружество, което управлява веригата за пици. Веригата за пици изпраща на Клаудия специални оферти и целева реклама въз основа на историята на поръчките ѝ за двата вида услуги. Тя получава рекламите и специалните оферти онлайн и офлайн по електронна и обикновена поща, както и чрез позициониране на уебсайта на дружеството и на уебсайтовете на няколко избрани партньори (когато тя отвори тези сайтове от компютъра или мобилния си телефон). Също така се следи историята на прегледаните от нея интернет страници (последователността от щраквания с мишката). Чрез мобилния ѝ телефон се проследява също информация за местоположението ѝ. Данните се анализират със софтуер и се предвиждат нейните предпочитания и времето и мястото, когато е най-вероятно да направи по-голяма покупка, е склонна да заплати по-висока цена или да се повлияе от определена отстъпка, а също и кога най-много ѝ се иска да си вземе любимите десерти или готови ястия⁶⁸. Клаудия много се дразни от настойчивите реклами, които се появяват на мобилния ѝ телефон докато проверява разписанието на автобуса на път за къщи, които ѝ предлагат най-новите оферти за храна за къщи, на които се опитва да устои. Тя не успява да намери удобна за ползване информация или лесен начин за изключване на тези рекламни съобщения, въпреки че дружеството твърди, че е въведена използвана в целия сектор схема за изразяване на несъгласие. Също така тя с изненада открива, когато се премества в не толкова богат квартал, че вече не получава специалните оферти. В резултат на това месечните ѝ разходи за храна се увеличават приблизително с 10%. Приятелка с повече технически познания ѝ показва коментари в онлайн блог, че супермаркетът взема по-висока цена за поръчки от „лоши квартали“ на основание, че в тези случаи статистически отчетеният риск от измами с кредитни карти е по-висок. Дружеството не коментира това и заявява, че тяхната политика при отстъпките и алгоритъмът, който прилагат при определянето на цените, са вътрешна информация и не може да се оповестяват.

Кратък анализ: данните и контекстът запазват относително безобидния си характер. Когато обаче се прави оценка на въздействието от обработването трябва да се вземат предвид фактори, като мащабът на събирането на данни и използваните техники за влияние върху Клаудия (включително различни техники за проследяване, предвиждане на времето и мястото, когато тя има силно желание за храна, и на факта, че по това време е най-податлива на изкушения). Липсата на прозрачност относно логиката, следвана от дружеството при обработването на данните, която може да е довела до фактическа ценова дискриминация въз основа на мястото, от което се прави поръчката, както и вероятността от значителен финансов ефект върху клиентите, в крайна сметка изместват баланса дори в относително безобидния контекст на доставките на храна за къщи и пазаруването на хранителни продукти. Вместо просто да се предложи възможност за изразяване на несъгласие с този вид профилиране и целева реклама, ще е необходимо информирано съгласие съобразно с член 7, буква а), а също и по силата на член 5, параграф 3 от Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации. Следователно член 7, буква е) не следва да служи за правно основание за обработването.

⁶⁸ Вж. например <http://www.stanfordlawreview.org/online/privacy-and-big-data/consumer-subject-review-boards>: „Последните научни изследвания показват, че волята е краен ресурс, който може да бъде

Сценарий 3: Използване на поръчките за храна за адаптиране на размера на премията по здравна застраховка

Веригата продава данните за потребителските навици на Клаудия при консумирането на пица, включително за времето и вида на поръчките за храна, на застрахователно дружество, което ги използва за адаптиране на размера на премията по здравната ѝ застраховка.

Кратък анализ: Застрахователното дружество може да има законен интерес — в степента, в която това е позволено по силата на приложимите разпоредби, — да прави оценка на здравния риск за клиентите си и да определя диференциран размер на премиите според различните рискове. Въпреки това начинът, по който са събрани данните, и мащабите на събирането сами по себе си са прекомерни. Разумен човек в положението на Клаудия едва ли очаква информацията относно консумирането ѝ на пица да бъде използвана за изчисляване на размера на премията по здравната ѝ застраховка.

Освен прекомерността на профилирането и възможността да бъдат направени неточни заключения (пицата може да е поръчана за някой друг), извеждането на чувствителни данни (данни за здравословното състояние) от на пръв поглед безобидни данни (поръчки за храна за вкъщи) допринася за изместване на баланса в полза на интересите и правата на съответното физическо лице. Накрая, обработването има също и значителни финансови последици за нея.

Като се вземат предвид всички фактори, интересите и правата на съответното физическо лице в този специфичен случай имат преимущество пред законните интереси на застрахователното дружество. Следователно член 7, буква е) не следва да служи за правно основание за обработването. Също така е спорно дали за правно основание може да се използва член 7, буква а), предвид прекомерните мащаби на събирането на данните, а вероятно също и поради допълнителни специфични ограничения по силата на националното законодателство.

Горните сценарии и възможните им варианти при въвеждане на други елементи подчертават необходимостта от ограничен брой основни фактори, които могат да спомогнат за съсредоточаването на оценката, както и необходимостта от прагматичен подход, който да позволява да бъдат използвани допускания от практиката („практически правила“), основаващи се предимно на това, което един разумен човек би счел за приемливо при конкретните обстоятелства („разумни очаквания“), и основаващи се също така на последиците от дейността по обработване за съответните физически лица („въздействие“).

изчерпан или погълван с течение на времето.[10] Да си представим, че от загриженост във връзка с проблемите на затлъстяването даден потребител се опитва да се въздържа от любимите си нездравословни храни. Оказва се, че в определено време и място не може да го направи. Големите обеми данни могат да помогнат на търговците да разберат точно кога и как да се обърнат към този потребител, когато е най-уязвим — особено в един свят на постоянно екранно време, в който дори електрическите ни уреди могат да правят реклама.“

III.3.4. Основни фактори, които да бъдат взети предвид при прилагане на теста за балансиране

Държавите членки са разработили редица полезни фактори, които да бъдат взети предвид при извършване на теста за балансиране. Те са разгледани в настоящия раздел в следните четири основни точки: а) оценка на законния интерес на администратора, б) въздействие върху съответните физически лица, в) условен баланс и г) допълнителни гаранции, прилагани от администратора за предотвратяване на необосновано въздействие върху съответните физически лица.⁶⁹

За извършване на теста за балансиране най-напред е важно да се вземат предвид характерът и източникът на законните интереси, от една страна, и въздействието върху съответните физически лица, от друга. При тази проверка вече трябва да са отчетени мерките, които администраторът планира да предприеме за спазването на изискванията на Директивата (например за да гарантира ограничаване в рамките на целта и пропорционалност по силата на член 6 или за предоставяне на информация на съответните физически лица по силата на членове 10 и 11).

След анализиране и претегляне на двете страни една спрямо друга може да бъде установен условен „баланс“. Когато в резултата от проверката остават известни съмнения, следващата стъпка е да се направи оценка дали някои допълнителни гаранции, осигуряващи по-голяма защита на съответното физическо лице, биха изместили баланса, така че обработването да е законосъобразно.

а) Оценка на законния интерес на администратора

Понятието за законните интереси е сравнително широко, както бе обяснено в раздел III.3.1 по-горе, но когато става въпрос за съпоставянето на тези интереси и правата и интересите на съответните физически лица, характерът на законните интереси има решаваща роля. Въпреки че е невъзможно да се правят стойностни оценки по отношение на всички възможни законни интереси, все пак е възможно да бъдат дадени някои насоки. Както бе посочено по-горе, тези интереси могат да попадат в диапазона от незначителни до безспорни и да бъдат с явен или по-противоречив характер.

і) Упражняване на основно право

Сред основните права и свободи, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата)⁷⁰ и в Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ), има няколко, които могат да влязат в противоречие с правото на неприкосновеност на личния живот и правото на защита на личните данни, като например свободата на изразяване на мнение и свободата на информация⁷¹, свободата на изкуствата и науките⁷², правото на достъп до документи⁷³, както и например правото

⁶⁹ Поради значението на гаранциите някои специфични въпроси, свързани с тях, ще бъдат разгледани допълнително в отделни точки в раздели III.3.5 и III.3.6.

⁷⁰ Разпоредбите на Хартата се отнасят до институциите и органите на ЕС при зачитане на принципа на субсидиарност, както и до националните органи единствено когато те прилагат правото на ЕС.

⁷¹ Член 11 от Хартата и член 10 от ЕКПЧ.

⁷² Член 13 от Хартата и членове 9 и 10 от ЕКПЧ.

на свобода и сигурност⁷⁴, свобода на мисълта, съвестта и религията⁷⁵, свобода на стопанска инициатива⁷⁶, право на собственост⁷⁷, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес⁷⁸ или презумпцията за невинност и правото на защита⁷⁹.

За да имат преимущество законните интереси на администратора, обработването на данните трябва да е „необходимо“ и „пропорционално“, за да бъде упражнено основното право, което се засяга.

Например, в зависимост от действителното положение, може да е необходимо и пропорционално един вестник да публикува определени уличаващи в престъпление подробности относно навиците на висш държавен служител във връзка с изразходването средства, когато той е замесен в предполагаем корупционен скандал. От друга страна не трябва да има цялостно разрешение медиите да публикуват всякакви и всички нямащи отношение подробности от частния живот на обществени личности. Този и други подобни случаи обикновено поставят сложни въпроси при оценката и важна роля за насочването ѝ могат да имат специфичното законодателство, съдебната практика и юриспруденцията, насоки, както и кодекси за поведение и други формални и не дотам формални изисквания.⁸⁰

Когато е уместно, също и в този контекст, допълнителните гаранции могат да имат важна роля и да помогнат да се определи в коя посока трябва да се търси понякога твърде крехкият баланс.

---

⁷³ Член 42 от Хартата. „Всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава в държава членка или има там седалище според устройствения му акт, има право на достъп до документите на Европейския парламент, Съвета и Комисията.“ Подобно право на достъп съществува в редица държави членки по отношение на документите, притежавани от публичните органи на тези държави членки.

⁷⁴ Член 6 от Хартата и член 5 от ЕКПЧ.

⁷⁵ Член 10 от Хартата и член 9 от ЕКПЧ.

⁷⁶ Член 16 от Хартата.

⁷⁷ Член 17 от Хартата и член 1 от Протокол № 1 към ЕКПЧ.

⁷⁸ Член 47 от Хартата и член 6 от ЕКПЧ.

⁷⁹ Член 48 от Хартата и членове 6 и 13 от ЕКПЧ.

⁸⁰ По отношение на критериите, които следва да се прилагат в случаи, в които се засяга свободата на изразяване, полезни насоки дава също и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Например вж. решение на ЕСПЧ по дело *von Hannover / Германия* (№ 2) от 7 февруари 2012 г., и по-специално точки 95-126. Също така трябва да се има предвид, че в член 9 от Директивата („Обработка на личните данни и свобода на словото“) се разрешава на държавите членки да „предвиждат изключения или дерогации от [определени разпоредби на Директивата] относно обработването на лични данни, когато то се извършва единствено за целите на журналистическа дейност или на литературно или художествено изразяване“, при условие че „са необходими за съгласуване на правото на личен живот и правилата, регулиращи свободата на словото“.

ii) Обществени интереси/интереси на по-широката общественост

В някои случаи администраторът може да пожелае да се позове на обществен интерес или интерес на по-широката общественост (независимо дали това е предвидено в национални закони или разпоредби или не). Например благотворителна организация може да извършва обработване на лични данни за целите на медицински изследвания или организация с нестопанска цел — за повишаване на информираността относно корупцията в правителството.

В друг случай частният икономически интерес на едно дружество може да съвпада в известна степен с обществен интерес. Това може да се случи например във връзка с борбата с финансовите измами или друг вид ползване на услуги с измама⁸¹. Един доставчик на услуга може да има законен икономически интерес да гарантира, че неговите клиенти не злоупотребяват с услугата (или не могат да ползват услугата без да заплащат за нея), докато в същото време клиентите на дружеството, данъкоплатците и общественото като цяло също имат законен интерес да бъде гарантирано, че измамите се възпират и се разкриват при появата им.

Като цяло фактът, че администраторът осъществява действията си не само в свой собствен законен интерес (напр. икономически), но и в интерес на по-широката общественост, може да придаде по-голяма тежест на този интерес. Колкото по-безспорен е общественият интерес или интересът на по-широката общественост и колкото по-ясно се признава и очаква от общността и от съответните физически лица, че администраторът може да предприеме действия и извърши обработване на данни в преследване на тези интереси, толкова по-голяма тежест има този законен интерес при съпоставянето.

От друга страна „правоприлагане от страна на частноправни субекти“ не следва да се използва, за да се осигурява законосъобразност на практики на намеса, които ако се извършват от правителствена организация, биха били забранени по силата на съдебната практика на Европейския съд за правата на човека на основание факта, че действията на публичния орган представляват намеса в неприкосновеността на личния живот на съответните физически лица, когато не отговарят на изискванията на строгата проверка съгласно член 8, параграф 2 от ЕКПЧ.

iii) Други законни интереси

Както вече беше разгледано в раздел III.2, в някои случаи контекстът, в който възниква един законен интерес, може да се доближава до един от видовете контекст, в които могат да се прилагат някои от другите правни основания, и по-специално тези по член 7, буква б) (договор), член 7, буква в) (правно задължение), или член 7, буква д) (обществена задача). Например дадена дейност по обработване на лични данни може да не е строго необходима, но все пак да е релевантна за изпълнението на договор, или по силата на даден закон може само да се разрешава, без да се изисква да се извършва обработване на определени данни. Както беше посочено, не винаги е лесно да се

---

⁸¹ Например вж. пример 21: „Данни от интелигентни измервателни системи, извлечени за разкриване на ползване на енергия с измама“ на стр. 67 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано по-горе в бележка под линия 9).

прокара ясна разделителна линия между различните основания, но това прави още по-важно включването в анализа на теста за балансиране по член 7, буква е).

Тук отново, както и във всички възможни споменати досега други случаи, колкото по-безспорен е интересът на администратора и колкото по-ясно се признава и очаква от по-широката общественост, че администраторът може да предприеме действия и извърши обработване на данни в преследване на този интерес, толкова по-голяма тежест има този законен интерес при съпоставянето⁸². Това води към следващото по-общо съображение.

iv) Правно и културно/обществено признаване на законността на интересите

Във всички видове контекст по-горе със сигурност също е уместно да се анализира дали по силата на правото на ЕС или на дадена държава членка конкретно е позволено (дори да не се изисква) администраторите да предприемат стъпки в преследване на съответния обществен или частен интерес. Също така е уместно да се вземе предвид дали съществуват някакви приети по надлежния ред необвързващи насоки на авторитетни органи, като например регулаторни агенции, с които да се насърчават администраторите да извършват обработване на данни в преследване на съответния интерес.

Спазването на незадължителни насоки, предоставени от органите по защита на данните или други съответни органи по отношение на начините за обработването на данните, вероятно също ще допринесе за благоприятна оценка във връзка с баланса. Културните и обществените очаквания също могат да имат роля и да спомогнат за изместването на баланса в една от двете посоки, дори когато не са отразени пряко в законодателни или регулаторни инструменти.

Колкото по-изрично се признава в правото, в другите регулаторни инструменти — независимо дали те са задължителни за администратора или не, — или дори според културата на дадена общност като цяло, без това да има някаква конкретна правна основа, че администраторите могат да предприемат действия и извършват обработване на лични данни в преследване на определен интерес, толкова по-голяма тежест има този законен интерес при съпоставянето⁸³.

---

⁸² Разбира се в оценката трябва също така да се включи анализ на възможните вреди, които ще понесат администраторът, третите лица или по-широката общественост, ако не се извърши обработването на данните.

⁸³ Този интерес обаче не може да се използва, за да се осигурява законосъобразност на практики на намеса, които иначе не отговарят на изискванията на проверката съгласно член 8, параграф 2 от ЕКПЧ.

б) Въздействие върху съответните физически лица

Решаващ критерий за другата страна на баланса е въздействието на обработването върху интересите или основните права и свободи на съответното физическо лице. В първата подточка по-нататък се разглежда най-общо как да се направи оценка на въздействието върху съответното физическо лице.

Тук могат да са полезни няколко елемента и те са анализирани в следващите подточки, включително характера на личните данни, начина, по който се обработва информацията, разумните очаквания на съответните физически лица и статуса на администратора и на съответното физическо лице. Също така ще бъдат разгледани накратко и въпроси, свързани с потенциалните източници на риск, които могат да доведат до въздействие върху лица, тежестта на евентуалното въздействие върху съответните физически лица и вероятността това въздействие да се реализира.

і) Оценка на въздействието

При оценката на въздействието⁸⁴ от обработването трябва да се вземат предвид както положителните, така и отрицателните последици. Те могат да включват възможни бъдещи решения или действия на трети страни, както и ситуации, когато обработването може да води до изключване или дискриминиране на лица, клевета, или в по-широк смисъл, когато съществува риск от накърняване на репутацията, преговорните възможности или автономията на съответното физическо лице.

В допълнение към неблагоприятните последици, които могат да бъдат конкретно предвидени, е необходимо да бъдат взети предвид също и по-широките емоционални въздействия, като раздразнение, страх и страдание, които могат да последват, когато съответното физическо лице загуби контрол върху личната си информация или осъзнае, че тя се използва или може да бъде използвана неправомерно или компрометиращо — например при излагането ѝ в интернет. Заслужено внимание трябва да се отдаде също и на сковаващия ефект, който може да има непрекъснатото наблюдение/проследяване върху поведение, което е предмет на право на защита, като например свободата на научните изследвания и свободата на словото.

Работната група подчертава, че е от решаващо значение да се разбере, че съответното „въздействие“ е много по-широко понятие от „вреда“ или „щета“ за един или повече конкретни съответни физически лица. По смисъла на настоящото становище „въздействие“ включва всички възможни (потенциални или действителни) последствия от обработването на данни. За по-голяма яснота също така подчертаваме, че понятието няма връзка с това за нарушаване на сигурността на данните и е много по-широко от възможните въздействия в резултат от нарушаване на сигурността на данните. За

---

⁸⁴ Настоящата оценка на въздействието трябва да се разбира в контекста на член 7, буква е). С други думи тя не се отнася за анализ на риска или „оценка на въздействието върху защитата на данните“ по смисъла на предложението за регламент (членове 33 и 34) и различните изменения в него от комисията LIBE. Въпросът за методиката, която следва да се прилага за анализ на риска или оценка на въздействието върху защитата на данните, е извън обхвата на настоящото становище. От друга страна, трябва да се има предвид, че анализът за въздействието по член 7, буква е) може по един или друг начин да бъде важна част от всеки анализ на риска или оценка на въздействието върху защитата на данните и също така да спомогне да бъдат определени ситуацияите, в които следва да се направи консултация с органа по защита на данните.

разлика от това въздействието, в смисъла, в който се използва тук, обхваща различните начини, по които едно физическо лице може да бъде засегнато — както в положителен, така и в отрицателен смисъл — от обработването на неговите или нейните лични данни

85

Също така е важно да се разбере, че обикновено една поредица от свързани и несвързани случаи на обработване може кумулативно да доведе до негативно крайно въздействие върху съответното физическо лице и може да е трудно да се определят обработването и администраторът, които имат основна роля за отрицателното въздействие.

Предвид факта, че в този контекст за съответните физически лица често е трудно привеждането на аргументи за получаване на обезщетение за понесена вреда или щета, дори когато самият ефект е съвсем реален, е още по-важно да се постави акцент върху предотвратяването и гаранциите, че дейностите по обработване на лични данни могат да се извършват само при условие, че не носят риск от прекомерно отрицателно въздействие върху интересите или основните права и свободи на съответните физически лица или този риск е много малък.

Терминологията и методиката за традиционната оценка на риска може да са от полза в известна степен при оценката на въздействието и поради това по-нататък ще бъдат очертани накратко някои елементи от тази методика. Една изчерпателна методика за оценка на въздействието — в контекста на член 7, буква е) или в по-широк контекст — обаче надхвърля обхвата на настоящото становище.

Както и в други случаи, в този контекст е важно да се определят източниците на потенциално въздействие върху съответните физически лица.

Един от елементите, които трябва да бъдат взети предвид, е вероятността един риск да се материализира. Например достъпът до интернет, обменът на данни с обекти извън ЕС, взаимната свързаност с други системи и високата степен на разнородност или променливост на системите могат да са уязвими места, от които да се възползват хакери. При този източник на риск е относително висока вероятността рискът от компрометиране на данните да се материализира. Обратно, при една еднородна, стабилна система без взаимно свързване и без връзка с интернет, вероятността от компрометиране на данните е далеч по-малка.

Друг елемент на оценката на риска е тежестта на последиците от материализирания риск. Тя може да варира от много ниски (като например досадната необходимост да се въвеждат повторно личните данни за контакт, когато администраторът ги е загубил) до много високи нива (например загуба на живот, когато схемите за персоналното

---

⁸⁵ Въпреки че безспорно не се ограничава до хипотезите в обхвата на член 7, буква е), винаги трябва да бъде надлежно взет предвид рискът от финансови щети, например когато при нарушаване на сигурността на данните се оповестява финансова информация, за която са предвидени условия на сигурност, и това впоследствие води до кражба на самоличност или други форми на измама, или рискът от телесна повреда, болка, страдание и загуба на удобства, които в основата си могат да са резултат например от неразрешена поправка на медицински досиета и последващо неправилно лечение на пациента. Същевременно такива рискове не са единствените, които трябва да бъдат взети предвид при оценката на въздействието съгласно член 7, буква е).

местоположение на защитени лица попаднат в ръцете на престъпници или когато в критични климатични условия или при тежко здравословно състояние електрозахранването бъде прекъснато от разстояние чрез интелигентни измервателни системи).

Всеки от тези два ключови елемента — от една страна, вероятността рискът да се материализира, и от друга, тежестта на последиците — допринася за цялостната оценка за потенциалното въздействие.

Накрая, при прилагането на методиката, трябва да припомним, че оценката на въздействието съгласно член 7, буква е) не може да се сведе до един механичен и чисто количествен анализ. За да се определи „тежестта“ при традиционните сценарии за оценка на риска, може да се вземе под внимание броят на лицата, които е вероятно да бъдат подложени на въздействието. Трябва обаче да се има предвид, че обработването на лични данни с въздействие върху малко на брой съответни физически лица, или дори само върху едно лице, все пак налага да се направи много внимателен анализ, особено ако това въздействие върху всяко от засегнатите лица може да бъде значително.

ii) Характер на данните

Най-напред е важно да се прецени дали в обработването се включват чувствителни данни, които са такива, защото спадат към специалните категории данни по силата на член 8 от Директивата или по други причини, както например в случая на биометрични данни, генетични данни, данни за комуникация, данни за местоположение и други видове лична информация, за която се изисква специална защита⁸⁶.

Например по мнение на Работната група използването на биометрия за осигуряване на обща сигурност на имущество или на физически лица като общо правило се счита за законен интерес, над който имат преимущество интересите или основните права и свободи на съответното физическо лице. От друга страна, биометрични данни, като пръстови отпечатъци и/или сканиране на ириса, могат да се използват за целите на сигурността на зона с повишена опасност, като например лаборатория, в която се правят изследвания на опасни вируси, при условие че администраторът на данните предостави конкретни доказателства за значителните размери на риска⁸⁷.

Като цяло колкото повече е включената чувствителна информация, толкова повече последици може да има за съответното физическо лице. Това обаче не означава, че

---

⁸⁶ Биометричните данни и генетичната информация се считат за специални категории данни в предложението на Комисията за регламент относно защитата на данните, разгледано заедно с предложените изменения от комисията LIBE. Вж. изменение 103 на член 9 в окончателния доклад на комисията LIBE. Относно връзката между членове 7 и 8 от Директива 95/46/ЕО вж. раздел II.1.2 по-горе на стр. 17-18.

⁸⁷ Вж. Становище 3/2012 на Работната група по член 29 относно развитието на биометричните технологии (WP193). Друг пример е подчертаното от Работната група в становището ѝ 4/2009 за Световната антидопингова агенция (цитирано в бележка под линия 32 по-горе), че член 7, буква е) не би бил валидно правно основание за обработването на медицински данни и данни, свързани с нарушения в контекста на антидопингови разследвания, предвид „сериозността на вмешателството в личния живот“. Обработването на данните трябва да е предвидено в законодателството и да отговаря на изискванията на член 8, параграфи 4 или 5 от Директивата.

данни, които сами по себе си и като такива изглеждат безобидни, могат свободно да бъдат обработвани на основание член 7, буква е). Дори такива данни може да имат значително въздействие върху лицата, в зависимост от начина, по който се обработват, както ще бъде разгледано в подточка iii) по-нататък.

В тази връзка може да е от значение дали данните вече са обявени публично от съответното физическо лице или от трети страни. На първо място тук е важно да се подчертае, че личните данни продължават да се считат за лични данни, дори когато са обявени публично, и следователно за обработването им продължават да се изискват подходящи гаранции⁸⁸. По силата на член 7, буква е) няма цялостно разрешение за повторна употреба и допълнително обработване на лични данни, които са обявени публично.

Предвид казаното, фактът че личните данни са обявени публично може да се смята за фактор при оценката, особено ако публикуването е направено с разумното очакване, че данните ще бъдат използвани допълнително за определени цели (напр. за целите на научни изследвания или цели, свързани с прозрачността и отчетността).

iii) Начинът, по който се обработват личните данни

В по-широк смисъл оценката на въздействието може да включва преценка дали данните са обявени публично или по друг начин е предоставен достъп до тях на голям брой лица, или дали се обработват голям обем лични данни или комбинират с други данни (напр. в случаите на профилиране, за търговски цели, за целите на правоприлагането или други). Когато на пръв поглед безобидни данни бъдат обработвани в големи мащаби и комбинирани с други данни, това може да доведе до заключения, отнасящи се до по-чувствителни данни, както беше разгледано по-горе в сценарий 3, илюстриращ връзката между моделите на консумиране на пица и премиите по здравни застраховки.

Освен че е възможно да доведе до обработване на по-чувствителни данни, подобен анализ може също така да стигне до необичайни, неочаквани и понякога също така неточни прогнози например относно поведението или личностните характеристики на засегнатите лица. В зависимост от характера и въздействието на такива прогнози, може да се стигне до съществена намеса в неприкосновеността на личния живот на лицата⁸⁹.

В предходно свое становище Работната група изтъкна също и рисковете, присъщи на някои решения във връзка със сигурността (включително защитни стени, антивирусна или антиспам защита), тъй като те могат да доведат до разгръщане в големи мащаби на задълбочена проверка на пакети, която да има значително влияние върху оценката за баланса на правата⁹⁰.

---

⁸⁸ Вж. Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе) и Становище 06/2013 на Работната група относно повторната употреба на свободно достъпни данни и на информация в общественния сектор (ИОС), прието на 5.6.2013 г. (WP207).

⁸⁹ Вж. раздел III.2.5 и приложение 2 („Големи обеми данни и свободно достъпни данни“) от становището относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе).

⁹⁰ Вж. раздел 3.1 от Становище 1/2009 на Работната група относно предложенията за изменение на Директива 2002/58/ЕО за правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (WP159).

По принцип колкото по-отрицателно или несигурно е въздействието от обработването, толкова по-малко вероятно е последното да бъде сметнено за законосъобразно след отчитане на всички фактори. В такъв контекст със сигурност би било уместно да се разгледа въпросът за наличието на алтернативни методи за постигане на преследваните от администратора цели при по-слабо отрицателно въздействие за съответното физическо лице. Когато е приложимо, могат да се използват оценки на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, за да се определи дали това е възможно.

iv) Разумни очаквания на съответното физическо лице

Разумните очаквания на съответното физическо лице по отношение на употребата и разкриването на данните също са много релевантни в тази връзка. Както бе подчертано също по отношение на анализа на принципа за ограничаване в рамките на целта⁹¹, важно е да се прецени дали статусът на администратора на данните⁹², характерът на взаимоотношенията или на предоставяната услуга⁹³ или приложимите правни или договорни задължения (или други обещания, дадени при събирането), могат да породят разумни очаквания за по-голяма поверителност и по-строги ограничения по отношение на допълнителната употреба. Обикновено колкото по-конкретен и ограничаващ е контекстът, в който става събирането, толкова повече ограничения е вероятно да има по отношение на употребата. Тук отново е необходимо да бъде отчетен фактическият контекст, а не просто да се разчита на текста с дребен шрифт.

v) Статус на администратора и на съответното физическо лице

При оценката на въздействието на обработването са от значение също статусът на съответното физическо лице и на администратора. В зависимост от това дали администраторът е физическо лице или малка организация, голямо многонационално дружество или орган от публичния сектор, както и според конкретните обстоятелства, неговата позиция спрямо съответното физическо лице може да е повече или по-малко доминираща. Например едно голямо многонационално дружество може да има повече ресурси и преговорни възможности от съответното физическо лице и следователно да е в по-добра позиция да му наложи това, което счита за свой „законен интерес“. Това важи с още по-голяма сила, когато дружеството има доминираща позиция на пазара. Ако не бъде контролирано, това може да бъде в ущърб на отделните субекти на данни. Точно както законите в областите на защитата на потребителите и на конкуренцията спомагат да се гарантира, че тези възможности няма да бъдат използвани неправилно, законодателството в областта на защитата на личните данни също може да има важна роля за това да се гарантира, че правата и интересите на съответните физически лица няма да бъдат ощетени неправомерно.

От друга страна статусът на съответното физическо лице също има значение. Докато тестът за балансиране по принцип трябва да се извършва за едно среднестатистическо

---

⁹¹ Вж. страници 24-25 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе).

⁹² „Като например адвокат или лекар.“

⁹³ „Като например услуги за изчислителния в облак за управление на лични документи, електронна поща, дневници, електронни четци, снабдени с функция за водене на бележки, и различни приложения за регистриране на дейностите (life-logging), в които може да се съдържа много лична информация.“

физическо лице, подходът при специфичните ситуации трябва да бъде оценка на всеки конкретен случай — например уместно е да се прецени дали съответното физическо лице е дете⁹⁴ или по друг начин спада към по-уязвим сегмент от населението, за който се изисква специална защита, като например лице с умствени увреждания, бежанец или по-възрастен. Със сигурност от значение трябва да е също и въпросът дали съответното физическо лице е служител, учещ, пациент или по друг начин съществува дисбаланс във взаимоотношенията между позициите на съответното физическо лице и на администратора. Важно е да се направи оценка на ефекта от реалното обработване върху конкретни лица.

Накрая е важно да се подчертае, че не всяко отрицателно въздействие върху съответните физически лица е с еднаква тежест при съпоставката. Целта на теста за балансиране по член 7, буква е) не е да се предотврати всяко отрицателно въздействие върху съответното физическо лице. По-скоро целта е да се предотврати непропорционалното въздействие. Това е съществена разлика. Например публикуването на основана на добро проучване и вярна информация статия във вестник относно предполагаем случай на корупция в правителството може да накърни репутацията на засегнатите висши държавни служители и да доведе до значителни последици, включително загуба на репутация, загуба в избори или лишаване от свобода, но все пак може да е основателно по силата на член 7, буква е)⁹⁵.

в) Условен баланс

Когато се балансират засегнатите интереси и права, както това е разгледано по-горе, предприятиите от администратора мерки за спазване на неговите общи задължения съгласно Директивата, включително по отношение на пропорционалността и прозрачността, в голяма степен ще допринесат да се гарантира, че той изпълнява изискванията на член 7, буква е). Пълно спазване означава да се намали въздействието върху физическите лица, да е *по-малко вероятно* да има намеса в интересите или основните права или свободи на съответните физически лица и следователно да е *по-вероятно* администраторът на данните да може да разчита на член 7, буква е) за основание. Това трябва да насърчава администраторите да спазват по-добре всички хоризонтални разпоредби на Директивата⁹⁶.

Това обаче не означава, че спазването на тези хоризонтални изисквания само по себе си винаги ще е достатъчно да се осигури правно основаване на член 7, буква е). Ако беше така, член 7, буква е) щеше да е излишен или да се превърне във вратичка, която да обезсмисли целия член 7, с който се внася изискване за адекватно конкретно правно основание за обработването.

---

⁹⁴ Вж. Становище 2/2009 на Работната група относно защитата на личните данни на децата (*Основни насоки и специалният случай с училищата*), прието на 11.2.2009 г. (WP160). В това становище се подчертава специфичната уязвимост на детето, а когато детето се представлява — необходимостта да бъде взет предвид висшият интерес на детето, а не този на неговия представител.

⁹⁵ Както бе пояснено по-горе, трябва да се вземат предвид също всички съответни дерогации за обработване за целите на журналистическа дейност съгласно член 9 от Директивата.

⁹⁶ За важната роля на спазването на хоризонталните разпоредби, вж. също стр. 54 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта, цитирано в бележка под линия 9 по-горе.

Поради това е важно да се извърши допълнителна оценка в рамките на теста за балансиране в случаите, в които не е ясно от предварителния анализ в коя посока трябва да се намери балансът. Администраторът може да прецени дали е възможно да предприеме допълнителни мерки, надхвърлящи спазването на хоризонталните разпоредби на Директивата, за да спомогне да се намали прекомерното въздействие на обработването върху съответните физически лица.

Допълнителните мерки може да включват например предоставяне на лесен за ползване и достъпен механизъм, чрез който да се гарантира безусловно възможността съответните физически лица да могат да изразят несъгласие с обработването. В някои (но не всички) случаи тези допълнителни мерки могат да спомогнат за изместване на баланса и за гарантиране, че обработването може да се основава на член 7, буква е), като същевременно са защитени правата и интересите на съответните физически лица.

г) Допълнителни гаранции, прилагани от администратора

Както бе пояснено по-горе, в някои ситуации начинът, по който администраторът прилага подходящи мерки, може да спомогне за „изместване на баланса“ на везните. Дали резултатът е приемлив ще зависи от цялостната оценка. Колкото по-значително е въздействието върху съответното физическо лице, толкова повече внимание трябва да се обърне на съответните гаранции.

Примерите за съответни мерки могат да включват, наред с останалото, строги ограничения за обема на събираните данни или незабавно заличаване на данните след употреба. Въпреки че някои от тези мерки може вече да са задължителни по силата на Директивата, те често могат да са с различен мащаб и администраторите имат свобода да гарантират по-висока защита за съответните физически лица. Например администраторът може да събира по-малко данни или да предоставя допълнителна информация към това, което конкретно се изброява в членове 10 и 11 от Директивата.

В някои други случаи гаранциите не се изискват *изрично* по силата на Директивата, но това може да стане в бъдеще по силата на предложението за регламент, или се изискват само в определени ситуации, като например:

- технически и организационни мерки, с които да се гарантира, че данните не могат да се използват да бъдат вземани решения или предприемани други действия по отношение на физическите лица („функционално отделяне“, какъвто често е случаят в контекста на научните изследвания)
- разширено прилагане на технически способности за анонимизиране
- обобщаване на данните
- технологии за подобряване на защитата на личния живот, защита на неприкосновеността на личния живот при проектирането, оценки на въздействието върху защитата на данните и неприкосновеността на личния живот
- повишена прозрачност
- общо и безусловно право за изразяване на несъгласие с обработването
- преносимост на данните и свързани мерки за даване на повече права и възможности на съответните физически лица

Работната група отбелязва, че по отношение на някои важни въпроси, включително функционално отделяне и технически способности за анонимизиране, вече са дадени

известни насоки в съответните части от нейните становища относно ограничаването в рамките на целта, свободно достъпните данни и технически способности за анонимизиране⁹⁷.

По отношение на псевдонимизирането и зашифроването Работната група иска да подчертае, че когато данните не могат да бъдат непосредствено идентифицирани, това само по себе си не влияе на оценката за законосъобразността на обработването — то не трябва да се разбира като превръщане на незаконосъобразно обработване в законосъобразно⁹⁸.

Същевременно псевдонимизирането и зашифроването, както и всички останали въведени технически и организационни мерки за защита на лична информация, ще имат роля по отношение на оценката на потенциалното въздействие на обработването върху съответното физическо лице и следователно в някои случаи може да играят роля за изместването на баланса в полза на администратора. Използването на по-малко рискови форми на обработване на личните данни (напр. зашифровани лични данни при съхранението или транспортирането или лични данни, които не могат толкова непосредствено или лесно да бъдат идентифицирани) обикновено трябва да означава, че е по-малка вероятността от намеса в интересите или основните права и свободи на съответните физически лица.

Във връзка с тези гаранции — както и с цялостната оценка за съпоставката с цел намиране на баланс — Работната група иска да подчертае три конкретни въпроса, които често имат решаваща роля в контекста на член 7, буква е):

- връзката между теста за балансиране, прозрачността и принципа за отчетност;
- правото на съответното физическо лице на възражение срещу обработването и, отвъд това, предлагането на възможност за изразяване на несъгласие без да е необходимо обосноваване, и
- даване на повече права и възможности на съответните физически лица — преносимост на данните и наличие на работещи механизми за съответното физическо лице да осъществява достъп, модифициране, заличаване, предаване или друг вид допълнително обработване (или да разрешава на трети страни да извършват допълнително обработване) на собствените му данни.

Поради важността им тези теми ще бъдат разгледани в отделни точки.

---

⁹⁷ Вж. раздели III.2.3 и III.2.5 и приложение 2 към Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта, цитирано в бележка под линия 9 по-горе, относно допълнително обработване на данни с исторически, статистически и научни цели и относно големите обеми данни и свободно достъпните данни; вж. също съответните части от Становище 06/2013 на Работната група относно свободно достъпни данни (цитирано в бележка под линия 88 по-горе) и Становище 5/2014 относно техническите способности за анонимизиране.

⁹⁸ По този въпрос вж. измененията, гласувани от комисията LIBE в окончателния ѝ доклад, и по-специално изменение 15 по съображение 38, в което се прави връзка между псевдонимизирането и законните очаквания на субекта на данните.

III.3.5. Отчетност и прозрачност

На първо място, преди да се осъществи операция по обработване на основание член 7, буква е), администраторът носи отговорност да направи оценка дали има законен интерес, дали обработването е необходимо за този законен интерес и дали в този конкретен случай интересите и правата на съответните физически лица нямат преимущество пред този интерес.

В този смисъл член 7, буква е) се основава на принципа на отчетност. Администраторът трябва предварително да извърши внимателен и ефективен тест въз основа на конкретното действително положение, а не по абстрактен начин, като също вземе предвид и разумните очаквания на съответните физически лица. Въпрос на добра практика е, според случая, извършването на този тест да се документира по достатъчно подробен и прозрачен начин, за да може, когато е необходимо, да бъде проверено от съответните заинтересовани страни, включително от съответните физически лица и органите по защита на данните, а в краен случай и от съда, че тестът е извършен пълно и точно.

Администраторът пръв определя законния интерес и извършва тест за балансиране, но това не винаги е крайната и окончателна оценка: ако в действителност преследваният интерес не е този, който е посочил администраторът, или ако администраторът не е определил интереса достатъчно подробно, съпоставката с цел баланс трябва да се извърши отново въз основа на действителния интерес, който ще се определи от органа по защита на данните или от съда⁹⁹. Както и при останалите основни аспекти на защитата на данните, като например идентификацията на администратора на данните или определянето на целта¹⁰⁰, важно е действителното положение зад всяко твърдение на администратора.

Понятието за отчетност е тясно свързано с това за прозрачност. За да могат съответните физически лица да упражняват правата си и да се позволи на всички заинтересовани страни да осъществяват по-широк обществен контрол, Работната група препоръчва на администраторите да обясняват на съответните физически лица по ясен и съобразен с потребителя начин причините, поради които считат, че интересите или основните права и свободи на съответните физически лица нямат преимущество пред техните интереси, както и да им поясняват гаранциите, които са предвидили за защита на личните данни, включително правото за изразяване на несъгласие с обработването, когато случаят е такъв¹⁰¹.

---

⁹⁹ Например след жалба или възражение по член 14.

¹⁰⁰ Вж. становищата, цитирани в бележка под линия 9.

¹⁰¹ Както е разгледано на стр. 46 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе), в случаите на профилиране и автоматично вземане на решение, „за да се осигури прозрачност, на субектите на данните/потребителите трябва да се даде достъп до техните „профили“, както и до логическата последователност на взетите решения (алгоритъма), довели до разработването на профила. С други думи организациите трябва да оповестяват своите критерии за решенията. Това е гаранция от решаващо значение, която става още по-важна в света на големите обеми данни“. Това, дали една организация предлага такава прозрачност или не, е фактор с голяма релевантност, който трябва да бъде взет предвид също и при теста за балансиране.

В тази връзка Работната група подчертава, че тук е много релевантно също и законодателството в областта на защитата на потребителите, и по-специално законите за защита срещу нелоялни търговски практики.

Ако администратор скрие важна информация относно непредвидена допълнителна употреба на данните чрез юридически термини, заровени в дребен шрифт на договор, това може да е нарушение на правилата за защита на потребителите относно нелоялните търговски практики (включително забраната да се използват „изненадващи клаузи“) и също така няма да отговаря на изискванията на член 7, буква а) за валидно и информирано съгласие или тези на член 7, буква е) във връзка с разумните очаквания на съответното физическо лице и цялостния приемлив баланс на интересите. Разбира се това също така ще породи въпроса дали са спазени изискванията на член 6 по отношение на необходимостта обработването на лични данни да бъде справедливо и законно.

Например в редица случаи потребителите на „безплатни“ услуги онлайн, като търсене, електронна поща, социални медии, съхранение на файлове или други онлайн или мобилни приложения, не осъзнават напълно степента, в която техните действия се отчитат и анализират, за да се генерира материална стойност за доставчика на услугата, и следователно остават необезпокоени от свързаните с това рискове.

За да се засили позицията на съответните физически лица в такива случаи, първото необходимо предварително условие¹⁰², което в никакъв случай не е само по себе си достатъчно, е да бъде ясно, че услугите не са безплатни, а по-скоро потребителите заплащат за тях чрез употребата на личните им данни. Също така по ясен начин трябва да бъдат обявени условията и гаранциите, които се прилагат при употребата на данните за всеки отделен случай, за да се осигури валидност на съгласието, в съответствие с член 7, буква а), или наличие на благоприятен баланс в съответствие с член 7, буква е).

III.3.6. Правото на възражение и отвъд него

а) Правото на възражение съгласно член 14 от Директивата

Член 7, букви д) и е) са специфични, в смисъл, че въпреки че при тях се разчита главно на обективна оценка на засегнатите интереси и права, чрез правото на възражение в тях се допуска като важен фактор също и свободната воля на съответното физическо лице¹⁰³: най-малко в случаите на тези две основания в член 14, буква а) от Директивата се предвижда („освен ако националното законодателство не е предвидило друго“) съответното физическо лице да има право „на възражение по всяко време, въз основа на

---

¹⁰² За други възможни гаранции във връзка с все по-често срещаните се ситуации, в които потребителите заплащат с личните си данни, вж. раздел III.3.6, и по-специално стр. 57-58 относно *Съобразени с изискванията за защита на личните данни алтернативи на „безплатните“ онлайн услуги и Преносимост на данните, инициативата „midata“ и свързаните с това въпроси.*

¹⁰³ Това право на възражение не трябва да се бърка със съгласието на основание член 7, буква а), по силата на което администраторът не може да обработва данните преди да получи такова съгласие. В контекста на член 7, буква е) администраторът може да обработва данните под условието на изисквания и гаранции, при условие че съответното физическо лице не е изразило възражение. В този смисъл правото на възражение може да се счита по-скоро за специфична форма на възможност за изразяване на несъгласие. За допълнителни подробности вж. Становище 15/2011 на Работната група относно понятието „съгласие“ (цитирано в бележка под линия 2).

неопрровержими законови основания, свързани с неговото конкретно положение във връзка с обработваните данни“. Добавено е, че ако възражението е основателно, обработването на данните трябва да се преустанови.

По принцип по силата на действащото законодателство съответното физическо лице ще трябва да докаже „неопрровержими законови основания“, за да се преустанови обработването на неговите/нейните лични данни (член 14, буква а)), освен в контекста на директен маркетинг, когато възражението не е нужно да се обосновава (член 14, буква б)).

Това не трябва да се счита за противоречащо на теста за балансиране по член 7, буква е), който се извършва *a priori*. По-скоро то допълва баланса, в смисъл, че когато обработването е позволено в резултат от извършена разумна и обективна оценка на различните права и интереси, които се засягат, съответното физическо лице все пак има *допълнителна* възможност за възражение на основания, свързани с неговото конкретно положение. Тогава това ще трябва да доведе до нова оценка, в която да бъдат взети предвид конкретните аргументи, предоставени от съответното физическо лице. По принцип тази нова оценка отново подлежи на проверка от органа по защита на данните или съда.

б) Отвѣд възражението — ролята на възможността на изразяване на несъгласие като допълнителна гаранция

Работната група подчертава, че въпреки че правото на възражение по силата на член 14, буква а) подлежи на обосноваване от съответното физическо лице, нищо не спира администратора да предложи възможност на изразяване на несъгласие, което е по-широкообхватно и не изисква от съответното физическо лице никакви допълнителни доказателства за законните му интереси (безспорни или други). Подобно безусловно право няма да е необходимо да се основава на специфичното положение на съответните физически лица.

Наистина един добре проектиран и работещ механизъм за изразяване на несъгласие може да има важна роля за гарантиране на правата и интересите на съответните физически лица, без да е необходимо в същото време с него на последните да са осигуряват всички елементи, за да бъдат изпълнени изискванията за валидно съгласие по силата на член 7, буква а), особено при трудно определими случаи, когато е трудно да се намери баланс.

За това е необходим нюансиран подход, в който се прави разграничение между случаи, в които се изисква съгласие за обработването по силата на член 7, буква а), и случаи, в които една работеща възможност за изразяване на несъгласие с обработването (съчетана с други възможни допълнителни мерки) може да допринесе за защитата на съответните физически лица съгласно член 7, буква е).

Колкото по-широка приложимост има механизмът за изразяване на несъгласие и колкото по-лесно е да бъде упражнена тази възможност, толкова по-голям ще бъде приносът му за изместване на баланса в полза на обработването, за да бъде то законосъобразно на основание член 7, буква е).

Пример: развитието в подхода към директния маркетинг

За да се покаже как се прави разграничение между случаите, в които се изисква съгласие по член 7, буква а), и тези, в които може да се използва механизъм за изразяване на несъгласие като гаранция съгласно член 7, буква е), ще е от полза да се даде пример с директния маркетинг, за който традиционно съществува специфична разпоредба за изразяването на несъгласие, съдържаща се в член 14, буква б) от Директивата. В отговор на новото развитие в технологиите по-късно тази разпоредба беше допълнена със специфични разпоредби в Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации.¹⁰⁴

По силата на член 13 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации съгласието се прилага по правило за определени видове директен маркетинг с висока степен на намеса (като например маркетинг по електронна поща и автоматизирани повикващи машини). Като изключение при съществуващи взаимоотношения с клиенти, когато администратор рекламира свои собствени „подобни“ продукти или услуги, е достатъчно да се предостави (безусловна) възможност да се изрази несъгласие без то да е обосновано.

Технологиите претърпяха развитие и това налага за новите практики в маркетинга да бъдат намерени подобни, относително прости решения, които следват сходна логика.

На първо място претърпя развитие начинът, по който се доставя рекламният материал. Вместо обикновените електронни съобщения, пристигащи в електронните пощи, сега целева поведенческа реклама изскача също и на екраните на смартфоните и компютрите. В близко бъдеще реклами може да бъдат вложени също в интелигентни предмети, свързани в рамките на „Интернет на нещата“.

На второ място рекламите стават все по-специфично целеви — вместо да се базират на обикновени профили на клиенти, все повече се проследяват и запаметяват онлайн и офлайн действията на клиентите и се анализират с по-съвършени автоматизирани методи¹⁰⁵.

В резултат на това развитие се промени предметът на теста за балансиране. Въпросът вече не за правото на свобода на словото с търговска цел, а главно за икономическите интереси на стопанските организации да опознават клиентите си чрез проследяване и наблюдаване на действията им онлайн и офлайн, които интереси трябва да бъдат балансирани спрямо (основните) права на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни на тези физически лица и техния интерес да не бъдат наблюдавани неправомерно.

Тази промяна в преобладаващите бизнес модели и увеличаването на стойността на личните данни като материални активи на стопанските организации обясняват въведеното наскоро изискване за съгласие в този контекст по силата на член 5,

---

¹⁰⁴ Относно член 13 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации вж. също раздел III.2.4 от Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе).

¹⁰⁵ Вж. раздел III.2.5 и Приложение 2 (относно големите обеми данни и свободно достъпните данни) към Становище 3/2013 на Работната група относно ограничаване в рамките на целта (цитирано в бележка под линия 9 по-горе).

параграф 3 и член 13 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации.

Следователно съществуват различни специфични правила, в зависимост от формата на маркетинг, включително:

- безусловното право на възражение срещу директен маркетинг (предвидено за контекста на традиционните реклами, изпращани по обикновена поща, и за реклама на подобни продукти) съгласно член 14, буква б) от Директивата; в този случай правното основание може да е член 7, буква е);
- изискването съгласно член 13 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации за съгласие при маркетинг чрез автоматизирани повикващи системи, факс, текстови съобщения и електронна поща (като се прилагат изключения)¹⁰⁶, и прилагането *de facto* на член 7, буква а) от Директивата за защитата на личните данни.
- изискването за съгласие по силата на член 5, параграф 3 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации (и член 7, буква а) от Директивата за защитата на личните данни) за поведенческа реклама въз основата на технологии за проследяване, като например „бисквитки“ за съхраняване на информация в терминалното оборудване на потребителя¹⁰⁷.

Въпреки че доколкото се отнася до член 5, параграф 3 и член 13 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации приложимите правни основания са ясни, не са обхванати всички форми на маркетинг и би било желателно да се дадат насоки в кои случаи се изисква съгласие по член 7, буква а) и в кои се постига баланс съгласно член 7, буква е), включително с възможност за изразяване на несъгласие.

В тази връзка е от полза да се припомни становището на Работната група относно ограничаване в рамките на целта, където конкретно се посочва, че „когато една организация специално желае да прави анализ или предположения за личните предпочитания, поведението и нагласите на отделни клиенти, които впоследствие да служат като информация за „мерки или решения“, които се предприемат по отношение на тези клиенти, ... почти винаги се изисква да бъде дадено свободно, конкретно, информирано и недвусмислено съгласие чрез механизъм за изразяване на съгласие, тъй като в противен случай допълнителната употреба не може да се счита за съвместима. Важно е такава съгласие да се изисква например за проследяване и профилиране за целите на директен маркетинг, за поведенческа реклама, брокерска дейност с данни, реклама, базирана на местоположението, или проучване на цифровия пазар, базирано на проследяване.“¹⁰⁸

Съобразени с изискванията за защита на личните данни алтернативи на „безплатните“ онлайн услуги

¹⁰⁶ Вж. също член 13, параграф 3 от Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, в който на държавите членки се предоставя да изберат между възможностите за изразяване на съгласие или на несъгласие с директен маркетинг чрез други способности.

¹⁰⁷ За прилагането на тази разпоредба вж. Становище 2/2010 на Работната група относно поведенческите реклами онлайн (WP171).

¹⁰⁸ Вж. Приложение 2 (относно големите обеми данни и свободно достъпните данни) към становището (цитирано в бележка под линия 9 по-горе), стр. 45.

Ако в контекста, в който клиентите, регистриращи се за ползване на „безплатни“ онлайн услуги, всъщност „заплащат“ тези услуги, като позволяват употребата на личните им данни, администраторът предложи също и алтернативен вариант на тези услуги, в който личните данни не се употребяват за целите на маркетинга, това също ще допринесе за една благоприятна оценка за баланса или за достигане до заключението, че клиентът има истинска свобода на избора и следователно е осигурено валидно съгласие по силата на член 7, буква а).

Докато няма на разположение такива алтернативни услуги ще е по-трудно да се твърди, че със самото използване на безплатните услуги се дава валидно (свободно изразено) съгласие по силата на член 7, буква а), или че съпоставката с цел баланс съгласно член 7, буква е) следва да е в полза на администратора.

Горепосочените съображения подчертават важната роля, която могат да имат допълнителните гаранции за промяната на условията баланс, включително един работещ механизъм за изразяване на несъгласие с обработването. В същото време те навеждат на мисълта, че в някои случаи член 7, буква е) не може да послужи за основание за обработването и администраторите трябва да гарантират валидно съгласие по силата на член 7, буква а), или да изпълнят някои други изисквания на Директивата, за да се осъществи обработването.

Преносимост на данните, инициативата „midata“ и свързаните с това въпроси

Сред допълнителните гаранции, които могат да спомогнат за изместването на баланса, специално внимание трябва да се обърне на преносимостта на данните и свързаните мерки, които може да стават все по-релевантни в онлайн средата. Работната група припомня своето становище относно ограничаване в рамките на целта, в което изтъква, че „в много ситуации гаранции, като например позволяване на субектите на данни/потребителите да имат пряк достъп до своите данни в преносим, съобразен с потребителя и подлежащ на машинна обработка формат, могат да спомогнат за засилване на позицията на субектите на данни/потребителите и за това да бъде компенсирани икономическият дисбаланс между големите корпорации, от една страна, и субектите на данни/потребителите, от друга. Също така това ще позволи на физическите лица да „споделят богатството“, създадено с големите обеми данни, и ще мотивира разработващите да предлагат допълнителни функции и приложения на своите потребители“¹⁰⁹.

Наличието на работещи механизми, с които съответните физически лица да осъществяват достъп, модифициране, заличаване, предаване или друг вид

---

¹⁰⁹ „Вж. инициативи, като например „midata“ в Обединеното кралство, които се основават на главния принцип, че данните трябва да се дават обратно на потребителите. Midata е доброволна програма, чрез която постепенно трябва да се даде на потребителите все по-широк достъп до техните лични данни в преносим електронен формат. Основната идея е потребителите също да се възползват от големите обеми данни чрез достъпа си до своята собствена информация, за да могат да правят по-добър избор. Вж. също инициативите „Зелен бутон“ (Green button), с които се позволява на потребителите да имат достъп до информацията за собственото им потребление на енергия.“ За допълнителна информация относно инициативи в Обединеното кралство и във Франция вж. <http://www.midatalab.org.uk/> и <http://mesinfos.fing.org/>.

допълнително обработване (или да разрешават на трети страни да извършват допълнително обработване) на техните собствени данни, ще засили тяхната позиция и ще им позволи да се възползват в по-голяма степен от цифровите услуги. Освен това така може да се насърчи по-високата конкуренция в пазарната среда, като се даде възможност на клиентите по-лесно да сменят доставчиците (напр. в контекста на онлайн банкирането или на доставчиците на електроенергия в условията на интелигентни енергийни мрежи). Накрая, това може също така да допринесе за развитието на допълнителни услуги с добавена стойност от трети страни, които ще могат да имат достъп до данните на клиентите при поискване и въз основа на съгласието на последните. От тази гледна точка преносимостта на данните следователно е нещо положително не само за защитата на данните, но също и за конкуренцията и защитата на потребителите¹¹⁰.

IV. Заключение бележки

В настоящото становище Работната група направи анализ на критериите за осигуряване на законосъобразност на обработването на лични данни, предвидени в член 7 от Директивата. Освен насоките относно практическото тълкуване и прилагане на член 7, буква е) в съответствие с действащата правна уредба, целта е да бъдат формулирани препоръки относно политиките, с които да се съдейства на отговорните за политическите решения, когато обсъждат промените в настоящата правна уредба в областта на защитата на данните. Преди да бъдат направени тези препоръки по-долу са обобщени главните заключения във връзка с тълкуването на член 7.

IV.1. Заключение

Преглед на член 7

Съгласно член 7 се изисква обработването на лични данни да може да се извършва само ако се прилага най-малко едно от шестте правни основания, изброени в същия член.

Първото основание — член 7, буква а), се съсредоточава върху съгласието на съответното физическо лице като основание за законосъобразност. За разлика от това в останалите основания се позволява в ситуации, в които е уместно и необходимо данните да се обработват в рамките на определен контекст в преследване на конкретен законен интерес, обработването да се извършва независимо от съгласието при условие прилагането на гаранции.

Във всяка от буквите б), в), г) и д) се определя конкретен контекст, в рамките на който обработването на лични данни може да се счита за законосъобразно. На изискванията, които се прилагат във всеки от тези различни видове контекст, трябва да се обърне специално внимание, тъй като те определят обхвата на различните основания за законосъобразност. По-специално в критериите „необходимо за изпълнението на договор“, „необходимо за спазването на правно задължение“, необходимо, за да бъдат защитени жизнено важни интереси на съответното физическо лице“ и „необходимо за изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес или при

---

¹¹⁰ Относно правото на преносимост на данните вж. член 18 от предложението за регламент.

упражняване на официалните правомощия“, се съдържат различни изисквания, които бяха разгледани в раздел III.2.

В по-общ план буква е) се отнася за (всякакъв вид) законен интерес, преследван от администратора (във всякакъв контекст). Тази обща разпоредба обаче е предвидена специално при условие, че се извърши допълнителен тест за балансиране, за което е необходимо законните интереси на администратора или на трето лице или лица, на които се разкриват данните, да бъдат претеглени спрямо интересите или основните права на съответните физически лица.

Роля на член 7, буква е)

На член 7, буква е) не трябва да се гледа като на правно основание, което може да се използва само с предпазливост, за да се запълват празноти в редки и непредвидени случаи, или като последна възможност, когато не са приложими никакви други основания. Тази разпоредба не трябва и да се счита за предпочитан вариант, чието прилагане да става необосновано разширено, тъй като се смята за по-неограничаващо от другите основания. По-скоро това е също толкова валидно основание за законосъобразност на обработването на лични данни, колкото и всички останали.

Правилното прилагане на член 7, буква е) при точните обстоятелства и под условието на достатъчни гаранции може да спомогне да се избегне неправилното прилагане и прекомерното разчитане на други правни основания. Една съответна оценка за баланса съгласно член 7, буква е), често с възможност за изразяване на несъгласие срещу обработването, в някои случаи може да бъде валидна алтернатива на неправилното прилагане например на основанията за съгласие или за необходимост за изпълнението на договор. От тази гледна точка в член 7, буква е) се дават допълнителни гаранции в сравнение с останалите предварително определени основания. Следователно той не трябва да се смята за най-слабото звено или отворена вратичка за легитимиране на всяка дейност по обработване, която не попада в обхвата на някое от другите правни основания.

Законни интереси на администратора/интереси или основни права на съответното физическо лице

Понятието за интерес е по-широкообхватният залог на администратора в обработването на данните или ползата, която той или обществото могат да извлекат от обработването. Интересът може да е безспорен, явен или с по-противоречив характер. Следователно хипотезите, до които се отнася член 7, буква е), могат да са в диапазона от упражняване на основни права или защита на важни лични или обществени интереси, до други не така очевидни или дори проблематични видове контекст.

За да бъде счетен за законен и да е релевантен по силата на член 7, буква е, интересът трябва да е законосъобразен, т.е. в съответствие с правото на ЕС и националното право. Също така той трябва да е достатъчно ясно изразен и да е достатъчно конкретен, за да позволява да се извърши тестът за балансиране спрямо интересите и основните права на съответното физическо лице. Освен това трябва да изразява реален и настоящ интерес, т.е. не трябва да е предполагаем.

Ако администраторът или третото лице, на което се разкриват данните, имат такъв законен интерес, това не означава, че те могат винаги да се основават на член 7, буква е) като правно основание за обработването. Дали член 7, буква е) може да послужи за основание ще зависи от резултата от теста за балансиране, който следва. Обработването трябва също така да бъде „необходимо за целите на законните интереси“, преследвани от администратора или — в случаите когато се разкриват данните — от третото лице. Следователно винаги трябва да се отдава предпочитание на други средства с по-малко намеса, които служат за същата цел.

Понятието за интереси на съответните физически лица се определя в още по-широк смисъл, тъй като за него не се изисква елемент на „законност“. Ако администраторът или третото лице могат да преследват всякакви интереси, при условие че те не са незаконни, тогава съответното физическо лице също има право всички категории негови интереси да бъдат взети под внимание и да бъдат претеглени спрямо тези на администратора или третото лице, при условие че са релевантни в рамките на приложното поле на Директивата.

Прилагане на теста за балансиране

Когато тълкува обхвата на член 7, буква е), Работната група се стреми да прилага балансиран подход, който гарантира необходимата гъвкавост за администраторите на лични данни в ситуацията, в която няма необосновано въздействие върху съответните физически лица, като същевременно осигурява за последните достатъчна правна сигурност и гаранции срещу неправилното прилагане на тази неограничаваща разпоредба.

За извършване на този тест за балансиране най-напред е важно да се вземат предвид характерът и източникът на законните интереси и дали обработването е необходимо за преследването на тези интереси, от една страна, и въздействието върху съответните физически лица, от друга. При тази първоначална оценка следва да се вземат предвид мерките, които администраторът планира да предприеме за спазването на изискванията на Директивата, като например прозрачност или ограничено събиране на данни.

След анализиране и претегляне на двете страни една спрямо друга може да бъде установен условен „баланс“ — може да се направи предварително заключение дали законните интереси на администратора имат преимущество над правата и интересите на съответните физически лица. Възможно е обаче да има случаи, в които резултатът от теста за балансиране е неясен и има съмнения дали законният интерес на администратора (или на трето лице) има преимущество и дали обработването може да се основава на член 7, буква е).

Поради това е важно да се извърши допълнителна оценка в рамките на теста за балансиране. На този етап администраторът може да прецени дали е възможно да предприеме допълнителни мерки, надхвърлящи спазването на другите хоризонтални разпоредби на Директивата, за да спомогне за защитата на съответните физически лица. Допълнителните мерки може да включват например предоставяне на лесен за ползване и достъпен механизъм, чрез който да се гарантира безусловно възможността съответните физически лица да могат да изразят несъгласие с обработването,

Основни фактори, които да бъдат взети предвид при прилагане на теста за балансиране

Въз основа на горните съображения полезните фактори, които следва да бъдат взети предвид при извършване на теста за балансиране, включват:

- характера и източника на законния интерес, включително:
  - дали обработването на данните е необходимо за упражняване на основно право или
  - в друго отношение е от обществен интерес или се ползва със социално, културно или правно/регулаторно признаване в засегнатата общност;
- въздействието върху съответните физически лица, включително:
  - характера на данните, като например дали в обработването се включват данни, които може да бъдат счестени за чувствителни или са получени от източници публично достояние;
  - начина, по който се обработват данните, включително дали са обявени публично или по друг начин е даден достъп до тях на голям брой лица, или дали се обработват голям обем лични данни или комбинират с други данни (напр. в случаите на профилиране, за търговски цели, за целите на правоприлагането или други цели);
  - разумните очаквания на съответното физическо лице, особено по отношение на употребата и разкриването в съответния контекст;
  - статуса на администратора и на съответното физическо лице, включително разпределението на възможностите помежду им, или дали съответното физическо лице е дете или по друг начин спада към по-уязвим сегмент от населението.
- допълнителни гаранции за предотвратяване на неправомерното въздействие върху съответните физически лица, включително:
  - свеждане на данните до минимум (напр. строги ограничения върху събирането на данните или незабавно заличаване след употреба);
  - технически и организационни мерки, с които да се гарантира, че данните не могат да се използват за вземането на решения или предприемането на други действия по отношение на физическите лица („функционално отделяне“);
  - разширено прилагане на технически способности за анонимизиране, обобщаване на данните, технологии за подобряване на защитата на личния живот, защита на неприкосновеността на личния живот при проектирането, оценки на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните;
  - повишена прозрачност, общо и безусловно право за изразяване на несъгласие, преносимост на данните и свързаните мерки за даване на повече права и възможности на съответните физически лица.

Отчетност, прозрачност, правото на възражение и отвъд него

Във връзка с тези гаранции, както и цялостната оценка за баланс, три въпроса често имат решаваща роля в контекста на член 7, буква е) и следователно изискват специално внимание:

- наличието на някакви мерки за повишаване на прозрачността и отчетността и евентуалната нужда от такива допълнителни мерки;
- правото на съответното физическо лице на възражение срещу обработването и, отвъд възражението — наличието на възможност за изразяване на несъгласие без необходимост от каквото и да било обосноваване;
- повече права и възможности за съответните физически лица — преносимост на данните и наличие на работещи механизми, чрез които съответното физическо лице да осъществява достъп, модифициране, заличаване, предаване или друг вид допълнително обработване на собствените си данни (или да разрешава на трети страни да извършват допълнително обработване).

IV. 2. Препоръки

Настоящият текст на член 7, буква е) от Директивата е неограничаващ. Тази гъвкавост на формулировката остава много свобода за тълкуване и както показва опитът, понякога води до липса на предвидимост и правна сигурност. Когато обаче се използва в правилния контекст и с прилагане на правилните критерии, както това е посочено в настоящото становище, член 7, буква е) има съществена роля като правно основание за законосъобразност на обработването на лични данни.

Следователно Работната група подкрепя настоящия подход в член 6 от предложението за регламент, в който балансът на интересите се запазва като отделно правно основание. Приветства се обаче да бъдат дадени допълнителни насоки, за да се гарантира адекватно прилагане на теста за балансиране.

Обхват и способ за допълнителното конкретизиране

Важно изискване е разпоредбата да продължи да дава достатъчна гъвкавост и да отразява гледните точки както на администратора, така и на съответното физическо лице, а също и динамичния характер на съответния контекст. Поради това Работната група е на мнение, че не е препоръчително в текста на предложението за регламент или в делегирани актове да бъде предвидено подробно и изчерпателно изброяване на хипотезите, при които един интерес *de facto* се квалифицира като законен. Работната група възразява също и срещу това да бъдат определени случаите, в които интересът или правото на една от страните трябва *по принцип* или *по презумпция* да имат преимущество пред тези на другата страна само поради характера на този интерес или това право или защото са предприети определени мерки за защита, като например данните просто са псевдонимизирани. Това би създавало опасност от подвеждане и ненужна предписателност.

Вместо да се дават категорични оценки по същество на различни права и интереси, Работната група подчертава *решаващата роля на теста за балансиране* в оценката по силата на член 7, буква е). Съществува необходимост да се запази гъвкавият характер

на теста, но начинът, по който той се извършва, трябва да стане по-ефективен на практика и да позволява по-ефективно да бъдат спазени изискванията. Това следва да се изразява в едно *разширено* задължение за *отчетност* на администраторите на данни, при което те да носят отговорност да *докажат*, че пред техния интерес нямат преимущество интересите и правата на съответното физическо лице.

Насоки и отчетност

За да се постигне това, Работната група препоръчва в предложението за регламент да бъдат дадени насоки по следния начин.

- 1) Ще бъде от полза в едно съображение да се посочи и предвиди неизчерпателен списък на най-важните фактори, които следва да се вземат предвид, когато се прилага тестът за балансиране, като например характера и източника на законния интерес, въздействието върху съответните физически лица и допълнителните гаранции, които могат да се прилагат от администратора за предотвратяване на всяко неправомерно въздействие на обработването върху съответните физически лица. Тези гаранции могат да включват, наред с останалото,
  - функционално отделяне на данните, подходящо прилагане на технически способности за анонимизиране, зашифроване и други технически и организационни мерки, с които да се ограничат потенциалните рискове за съответните физически лица;
  - но също и мерки, с които да се гарантира по-голяма прозрачност и възможност за избор за съответните физически лица, като например, според случая, възможност за безусловно изразяване на несъгласие с обработването, безплатно и по начин, който може лесно и ефективно да се използва.
- 2) Също така Работната би подкрепила допълнителни пояснения в предложението за регламент относно начина, по който администраторът може да *докаже*¹¹¹ засилената отчетност.

Промяната в условията за упражняване от страна на съответните физически лица на правото им на възражение, предвидена в член 19 от предложението за регламент, вече е един важен елемент на отчетността. Ако съответното физическо лице изрази възражение срещу обработването на неговите данни по силата на член 7, буква е), съгласно предложението за регламент администраторът на данните е този, който трябва да докаже преимуществото на своите интереси. Работната група изразява силна подкрепа за това обръщане на тежестта на доказване, тъй като това допринася за засилена отчетност.

Ако в даден случай администраторът не успее да докаже на съответното физическо лице преимуществото на своите интереси, това може да има и по-широкообхватни последици за цялото обработване, не само по отношение на съответното физическо лице, което е изразило възражение. В резултат на това администраторът може да постави под въпрос или да реши да реорганизира обработването, когато това е

---

¹¹¹ Това доказателство трябва да запази разумния си характер и акцентът да се постави по-скоро върху резултата, а не върху административния процес.

уместно, в полза не само на конкретното физическо лице, но и на всички други съответни физически лица, които може да са в подобно положение.¹¹²

Това изискване е необходимо, но не е достатъчно. За да се гарантира защитата от началото и да се избегне да бъде заобиколено изместването на доказателствената тежест¹¹³, е важно да се предприемат стъпки *преди* да започне обработването, а не само в хода на процедурите по „последващото“ възражение.

Следователно се предлага в първия етап от всяко обработване администраторът да предприеме няколко стъпки. Първите две от тях може да бъдат посочени в съображение от предложението за регламент, а третата — в специална разпоредба:

- Извършване на оценка¹¹⁴, която да включва различните етапи от анализа, разгледани в настоящото становище и обобщени в Приложение 1. Администраторът следва да посочи изрично интереса или интересите, които се засягат, и защо тези интереси имат преимущество над интересите на съответните физически лица. Тази предварителна оценка следва да не създава прекомерна тежест и да остане *с променливи мащаби* — може да се ограничи до най-важните критерии, ако въздействието от обработването върху съответните

---

¹¹² Освен за обръщането на тежестта на доказване, Работната група изразява подкрепа също и за това, в предложението за регламент повече да не се поставя изискване възражението да се изразява „въз основа на неопровержими законови основания, свързани с ... конкретно[то] положение“ [на съответното физическо лице]. По-скоро по силата на предложението за регламент ще е достатъчно да се направи позоваване на всякакви (не непременно „неопровержими“) законови основания, свързани с конкретното положение на субекта на данните. Друга възможност, предложена с окончателния доклад на комисията LIBE, е да отпадне изискването възражението да е свързано с конкретното положение на субекта на данните. Работната група изразява подкрепа за такъв подход, в смисъл че препоръчва субектите на данни да могат да се възползват от едната или от двете възможности едновременно, според случая, тоест да изразят възражение на основание собственото си конкретно положение или с по-общ обхват, като в този втори случай не се поставя изискване да се прави конкретно обосноваване. В този смисъл вж. изменение 114 към член 19, параграф 1 от предложението за регламент в окончателния доклад на комисията LIBE.

¹¹³ Например администраторите на данни могат да се изкушат да избегнат необходимостта от доказване на преимущество на своите интереси за всеки конкретен случай, като използват стандартни образци за обосновка, или могат по друг начин да затруднят упражняването на правото на възражение.

¹¹⁴ Както бе посочено по-рано в бележка под линия 84, тази оценка не трябва да се бърка с една изчерпателна оценка на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните. Понастоящем на ниво ЕС не съществуват обширни насоки относно оценките на въздействието, въпреки че в някои области, като радиочестотната идентификация и интелигентните измервателни системи, бяха направени редица приветствани усилия да се дефинира специфична за този сектор методика/рамка (и/или модел), които да са приложими за целия Европейски съюз. Вж. Предложението на индустрията за Рамка за оценка на въздействието на приложения с радиочестотна идентификация върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните и Модела за оценка на въздействието върху защитата на данните за интелигентни електроенергийни мрежи и интелигентни измервателни системи, изготвени от Експертна група 2 на Работната група на Комисията за интелигентни електроенергийни мрежи. Работната група публикува няколко становища във връзка с тези две методики.

Освен това има някои инициативи да се определи обща методология за оценка на въздействието върху защитата на данните, от която може да има полза за усилията в тази специфична област. Вж. например проект PIAF (Рамка за оценка на въздействието върху неприкосновеността на личния живот относно правото на защита на личните данни и на неприкосновеност на личния живот): <http://www.piafproject.eu/>.

За допълнителни насоки на национално равнище вж. например методиката CNIL: <http://www.cnil.fr/fileadmin/documents/en/CNIL-ManagingPrivacyRisks-Methodology.pdf>

и наръчника на ICO за оценка на въздействието върху неприкосновеността на личния живот: http://ico.org.uk/pia_handbook_html_v2/files/PIAhandbookV2.pdf.

физически лица *prima facie* е незначително, докато от друга страна трябва да се извършва по-задълбочено, когато е трудно да се постигне балансът и се налага например да бъдат предвидени няколко допълнителни гаранции. Когато случаят изисква, т.е. когато обработването създава конкретни рискове за правата и свободите на съответните физически лица (субектите на данните), следва да се извърши по-задълбочена оценка на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните (съобразно с член 33 от предложението за регламент), важна част от която може да е проверката по член 7, буква е).

- Документиране на тази оценка. Степента, в която е необходимо да се извършва документирането, също може да бъде *с променливи мащаби*, както това се предвижда за степента на задълбоченост на оценката. При това положение трябва да има на разположение някаква основна документация за всички случаи, освен за най-незначителните, независимо от оценката за въздействието на обработването върху физическото лице. Въз основата именно на тази документация може да се прави допълнителна преценка и евентуално да се оспорва оценката, която е направил администраторът;
- Осигуряване на прозрачност и публичност на тази информация за съответните физически лица и останалите заинтересовани страни. Прозрачност трябва да се гарантира както за съответните физически лица, така и за органите по защита на данните, а когато случаят изисква, и за широката общественост. По отношение на съответните физически лица Работната група се позовава на проекта на доклад на комисията LIBE¹¹⁵, в който се посочва, че администраторът трябва да информира субекта на данните относно причините, поради които смята че собствените му интереси имат преимущество над интересите или основните права и свободи на субекта на данните. По мнение на Работната група тази информация трябва да се предоставя на субектите на данни заедно с информацията, която администраторът трябва да предостави по силата на членове 10 и 11 от настоящата Директива (член 11 от предложението за регламент). Това ще позволи на един втори етап субектът на данните да има възможността да изрази възражение, а администраторът допълнително да обоснове преимущество на интересите си за всеки конкретен случай. Освен това документацията, върху която администраторът основава оценката си, трябва да се предоставя на органите по защита на данните при поискване, за да се позволи евентуална проверка и изпълнение на мерки по правоприлагане, когато това е уместно.

Работната група би подкрепила включването на тези три стъпки в предложението за регламент изрично по начина, посочен по-горе. Така ще бъде призната специалната роля на правните основания при оценката за законосъобразност и ще бъде разяснена важноста на теста за балансиране в рамките на по-широкия контекст на мерките за отчетност и оценките на въздействието в предложението за нова правна уредба.

---

¹¹⁵ Проект на доклад относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните), (COM(2012)0011 – C7-0025/2012 – 2012/0011(COD))

Също така Работната група смята, че е препоръчително на Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД) да се възложи задачата да предостави допълнителни насоки въз основа на тази уредба, когато това е необходимо. Този подход ще позволи да има едновременно достатъчна яснота на текста и достатъчно гъвкавост при прилагането му.

Приложение 1. Кратко ръководство за извършване на теста за балансиране по член 7, буква е)

Стъпка 1: Оценка за това кое правно основание по силата на член 7, букви а) до е) е възможно да се прилага

Обработването на лични данни може да се извършва само ако се прилагат едно или повече от шестте основания в букви а) до е) на член 7 (на различните етапи от едно и също обработване основаването може да е на различни основания). Ако *prima facie* изглежда, че член 7, буква е) може да е подходящо правно основание, преминете към стъпка 2.

Кратки съвети:

- Член 7, буква а) се прилага само ако е дадено свободно, информирано, конкретно и недвусмислено съгласие; фактът, че дадено физическо лице не е изразило възражение срещу обработване съгласно член 14, не трябва да се бърка със съгласието по член 7, буква а). Все пак, като важна гаранция по член 7, буква е) може да се предвиди механизъм за лесно изразяване на възражение срещу обработването;
- В член 7, буква б) се включва обработване, което е необходимо за изпълнението на договор; само защото обработването на данните е свързано с договора или е предвидено някъде в условията, не означава непременно, че се прилага това основание. Като алтернативен вариант според случая трябва да се вземе под внимание член 7, буква е);
- В член 7, буква в) се имат предвид само ясни и конкретни правни задължения по силата на правото на ЕС или на държава членка. Когато става въпрос за незадължителни насоки (например на регулаторни агенции) или за правно задължение по силата на чуждестранно законодателство, като алтернативен вариант да се вземе под внимание член 7, буква е).

Стъпка 2: Определяне на интереса като законен или незаконен

За да бъде счетен за законен, интересът трябва да отговаря едновременно на следните изисквания:

- да е законосъобразен (т.е. в съответствие с правото на ЕС и националното право);
- да е достатъчно ясно изразен, за да позволява да се извърши тестът за балансиране спрямо интересите и основните права на съответното физическо лице (т.е. да е достатъчно конкретен);
- да изразява реален и настоящ интерес (т.е. не предполагаем).

Стъпка 3: Определяне дали обработването е необходимо за постигане на преследвания интерес

За да е изпълнено това изискване, трябва да се прецени дали има други средства с по-малко намеса, с които да се постигне определената цел на обработването и които служат на законния интерес на администратора на данните.

Стъпка 4: Определяне на условен баланс чрез преценка дали основните права или интереси на съответните физически лица имат преимущество пред интереса на администратора

- Трябва да се вземе предвид характерът на интересите на администратора (основно право, друг вид интерес, обществен интерес);
- Да се направи оценка за възможните вреди, които ще понесат администраторът, трети страни или по-широката общественост, ако обработването не бъде осъществено;
- Да се вземе предвид характерът на данните (дали са чувствителни в строг или в по-широк смисъл);
- Да се вземе предвид статусът на съответното физическо лице (малолетно или непълнолетно лице, служител и др.) и на администратора (напр. дали една стопанска организация е с доминираща пазарна позиция);
- Да се вземе предвид начинът, по който се обработват данните (в големи мащаби, за извличане на закономерности от данни, профилиране, разкриване пред голям брой хора или публикуване);
- Да се определят основните права и/или интереси на съответното физическо лице, върху които може да е въздействието;
- Да се вземат предвид разумните очаквания на съответните физически лица;
- Да се прецени въздействието върху съответното физическо лице и направи сравнение с ползата, която администраторът очаква да има от обработването.

Кратък съвет: Да се прецени ефектът от реалното обработване върху конкретни физически лица — да не се гледа на това като на абстрактна или хипотетична проверка.

Стъпка 5: Определяне на окончателния баланс, като се вземат предвид допълнителните гаранции

Трябва да се определят и въведат подходящи допълнителни гаранции, които да произтичат от задължението за полагане на грижа и старание, като например:

- свеждане на данните до минимум (напр. строги ограничения върху събирането на данните или незабавно заличаване след употреба)
- технически и организационни мерки да се гарантира, че данните не могат да се използват да бъдат вземани решения или предприемани други действия по отношение на физическите лица („функционално отделяне“)
- разширено прилагане на технически способности за анонимизиране, обобщаване на данните, технологии за подобряване на защитата на личния живот, защита на неприкосновеността на личния живот при проектирането, оценки на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните;
- повишена прозрачност, общо и безусловно право за изразяване на възражение (несъгласие), преносимост на данните и свързаните мерки за даване на правомощия на субектите на данни.

Кратък съвет: Използването на технологии и подходи за подобряване на защитата на личния живот може да измести баланса в полза на администратора на данни и също така да осигури защита на физическите лица.

Стъпка 6: Доказателства за спазени изисквания и гарантиране на прозрачност

- Трябва да се опише подробно извършеното в стъпки от 1 до 5, за да се обоснове обработването преди започването му.
- Да се информират съответните физически лица за причините, поради които се смята, че балансът е в полза на администратора.

- Трябва да се води документация, която да е на разположение на органите по защита на данните.

Кратък съвет: Тази стъпка е с *променливи мащаби* — степента на детайлност на оценката и на документацията следва да се адаптират според характера и контекста на обработването. Тези мерки трябва да бъдат по-разширени, когато се обработва голям обем информация за много хора и по начин, който може да окаже значително въздействие върху тях. Задълбочена оценка на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните (съгласно член 33 от предложението за регламент) ще е необходима само когато обработването създава конкретни рискове за правата и свободите на субектите на данни. В тези случаи проверката по член 7, буква е) може да бъде много важна част от тази по-разширена оценка на въздействието.

Стъпка 7: Какво да се предприеме, ако съответното физическо лице упражни правото си на възражение?

- Когато като гаранция е предвидено само ограничено право за изразяване на несъгласие (това изрично се изисква по силата на член 14, буква а) като минимална гаранция): в случай че съответното физическо лице изрази възражение срещу обработването, трябва да се гарантира, че е предвиден подходящ и съобразен с потребителя механизъм за повторна проверка на баланса по отношение на засегнатото лице и за спиране на обработването на неговите лични данни, ако повторната проверка покаже, че неговите интереси имат преимущество.

- Когато като допълнителна гаранция е предвидено безусловно право за изразяване на несъгласие (защото това изрично се изисква по силата на член 14, буква б) или в друго отношение се счита за необходимо или от полза като допълнителна гаранция): в случай, че съответното физическо лице изрази възражение срещу обработването, трябва да се гарантира да бъде уважен изборът му, без да е необходимо да се предприемат други стъпки или допълнителна оценка.

Приложение 2. Практически примери за прилагане на теста за балансиране по член 7, буква е)

В настоящото приложение са дадени примери по отношение на някои от най-обичайните видове контекст, в които може да възникне въпросът за законния интерес по смисъла на член 7, буква е). В повечето случаи са групирани два или няколко свързани примера, които си заслужава да бъдат сравнени в рамките на една и съща главна тема. Много от тези примери се основават на реални случаи или на елементи от реални случаи, които са били разглеждани от органите по защита на данните в различни държави членки. Понякога обаче фактите са променени в известна степен, за да се покаже по-добре как да се извършва тестът за балансиране.

Примерите са дадени, за да се покаже *логическата последователност* — методът, който да се прилага за извършване на теста за балансиране с отчитане на множество фактори. С други думи примерите *не* служат за определяне на *окончателна* оценка за описаните случаи. Действително в много случаи резултатът от теста за балансиране може да се промени чрез известна промяна в действителното положение (например, ако администраторът реши да предвиди допълнителни гаранции, като например по-пълно анонимизиране, по-добри мерки за сигурност и повече прозрачност, както и по-истинска възможност за избор за съответните физически лица).¹¹⁶

Това трябва да насърчи администраторите да изпълняват по-добре всички хоризонтални разпоредби на Директивата и да предлагат допълнителна защита въз основа на защита на неприкосновеността на личния живот и на данните при проектирането, когато това е приложимо. Колкото по-добре се погрижат администраторите за цялостната защита на личните данни, толкова по-вероятно е да изпълнят изискванията при теста за балансиране.

Упражняване на правото на свобода на изразяване или свобода на информацията¹¹⁷, включително в медиите и изкуствата

Пример 1: НПО публикува отново разходите на депутати

Публичен орган публикува по силата на правно задължение (член 7, буква в)) разходите на депутати. От своя страна НПО с дейност в областта на прозрачността анализира и публикува отново данните точно, пропорционално, но в по-информативен вариант с обяснителни бележки, с което допринася за по-голямата прозрачност и отчетност.

¹¹⁶ Правилното прилагане на член 7, буква е) може да породи сложни въпроси при оценката и важна роля за насочването ѝ могат да имат специфичното законодателство, съдебната практика, юриспруденцията, насоки, както и кодекси за поведение и други формални или не дотам формални изисквания.

¹¹⁷ Относно свободата на изразяване или свободата на информацията вж. стр. 41 от настоящото становище. Когато се прави оценка на тези примери трябва да се вземат предвид също всички съответни дерогации за обработване за целите на журналистическа дейност по силата на член 9 от Директивата, предвидени в националното законодателство.

Ако се приеме, че това НПО извършва повторното публикуване и добавянето на обяснителни бележки по точен и пропорционален начин, предвижда подходящи гаранции и в по-широк смисъл спазва правата на засегнатите физически лица, то трябва да може да се основава на член 7, буква е) като правно основание за обработването. Фактори, като характерът на законния интерес (основното право на свобода на изразяване или свобода на информацията), общественият интерес за прозрачност и отчетност и фактът, че данните вече са били публикувани и засягат (относително не много чувствителни) лични данни, свързани с дейности на физически лица при упражняване на техни обществени функции¹¹⁸, всички натежават в полза на законосъобразността на обработването. Фактът, че първоначалното публикуване се изисква по силата на закон и следователно физическите лица трябва да очакват данните им да бъдат публикувани, също допринася за благоприятната оценка. От другата страна на съпоставката с цел баланс, въздействието върху физическите лица може да е значително, тъй като например поради обществения контрол може да бъде поставена под въпрос почтеността на някои физически лица и това да доведе например до загуба в избори или в някои случаи до наказателно разследване за действия с цел измама. Взети заедно обаче, горните фактори показват, че при баланса интересите на администратора (и интересите на общността, пред която се оповестяват данните) имат преимущество пред интересите на съответните физически лица.

Пример 2: Общински съветник назначава дъщеря си като специален сътрудник

Журналист публикува в местен онлайн вестник статия, основана на фактически вярна и добре проучена информация, в която се разкрива, че даден общински съветник е присъствал само на едно от последните единадесет заседания на общинския съвет и вероятно няма да бъде преизбран, заради скорошен скандал във връзка с назначаването на седемнадесетгодишната му дъщеря за специален сътрудник.

Тук се прилага подобен анализ на този в *пример 1*. Що се отнася до фактите, в рамките на законните интереси на въпросния вестник е да публикува информацията. Въпреки че се разкриват лични данни за общинския съветник, правото му на неприкосновеност на личния живот няма преимущество пред основното право на свобода на изразяване и публикуването на материала във вестника. Това е така, защото правото на неприкосновеност на личния живот на публични личности е относително ограничено по отношение на обществената им дейност и поради специалното значение на свободата на изразяване, особено когато публикуването на един материал е от обществен интерес.

Пример 3: Първите резултати при търсене в интернет все още показват дребно закононарушение

Онлайн архив на вестник съдържа стара статия относно физическо лице, което по-рано е било местна знаменитост като капитан на малък аматьорски футболен отбор в града.

¹¹⁸ Не може да бъде изключено, че някои разходи може да разкриват по-чувствителни данни, като например данни за здравословното състояние. Когато случаят е такъв, те трябва да се изключат от набора данни чрез редакция преди публикуването. Добра практика е да се въведе проактивен подход и да се дава възможност на физическите лица да разгледат своите данни преди публикуването им и те да бъдат ясно информирани за възможностите и условията във връзка с публикуването.

Посочено е пълното име на лицето и материалът е свързан с участието му в наказателно производство за сравнително дребно закононарушение (нетрезво състояние и поведение в нарушение на обществения ред). Криминалното досие на лицето вече е чисто и повече не включва миналото закононарушение, за което то е изтърпяло наказанието си преди няколко години. Най-смущаващото за лицето е, че при търсене с неговото име онлайн с обичайните търсачки, сред първите резултати във връзка с него е интернет препратката към тази стара новина. Въпреки молбата му, вестникът отказва да предприеме технически мерки, с които да се ограничи по-широкото показване на тази новина, свързана със субекта на данните. Например вестникът отказва да въведе технически и организационни мерки, насочени към ограничаване, доколкото позволяват технологиите, на достъпа до информацията от външни търсачки, когато като категория за търсенето се използва името на лицето.

Това е друг случай, който показва възможния конфликт между свободата на изразяване и неприкосновеността на личния живот. Също така той показва, че в някои случаи допълнителните гаранции — като например да се гарантира, че най-малко в случай на обосновано възражение съгласно член 14, буква а) от Директивата съответната част от архива на вестника повече няма да бъде достъпна за външни търсачки или че използваният формат за показване на информацията няма да позволява търсене по име — могат да имат ключова роля за намирането на подходящ баланс между двете основни права, които се засягат. Това е без да се засягат евентуални други мерки, които може да бъдат предприети от търсачките или други трети страни¹¹⁹.

Конвенционален директен маркетинг и други форми на маркетинг или реклама

Пример 4: Магазин за компютри рекламира подобни продукти на клиентите

Магазин за компютри получава от клиентите си техните данни за връзка в контекста на продажбата на продукт и ги използва за маркетинг на свои подобни продукти по обикновена поща. Магазинът продава продукти също и онлайн и изпраща рекламни електронни съобщения, когато е в наличност нова гама продукти. Клиентите се информират по ясен начин относно възможността да изразят възражение безплатно и лесно, когато се събират данните им за връзка, както и всеки път, когато се изпраща съобщение, в случай че клиентът не е изразил възражение в началото.

Прозрачността на обработването, фактът, че клиентът може логично да очаква да получава оферти за подобни продукти като клиент на магазина, и фактът, че има право да изрази възражение, спомагат за засилване на законосъобразността на обработването и за гарантиране на правата на физическите лица. Що се отнася до другата страна на съпоставката с цел баланс, изглежда, че няма непропорционално въздействие върху правото на физическото лице на неприкосновеност на личния живот (в настоящия пример беше допуснато, че магазинът за компютри не създава комплексни профили на клиентите, например чрез подробен анализ на данните за последователността от щраквания с мишката).

¹¹⁹ Вж. също дело C-131/12 Google Spain/Agencia Española de Protección de Datos, което понастоящем се разглежда от Съда на Европейския съюз.

Пример 5: Онлайн аптека извършва разширено профилиране

Онлайн аптека извършва маркетинг въз основа на закупените от клиентите лекарства и други продукти, включително закупените с рецепта. Тази информация се анализира в комбинация с демографска информация за клиентите, например тяхната възраст и пол, за да се създаде профил на здравословното състояние и благосъстоянието на отделните клиенти. Също така се използват данните за последователността от щраквания с мишката, които се събират не само за продуктите, които клиентите са закупили, но и за други продукти и информация, които разглеждат на уебсайта. Клиентските профили включват информация или предположения за това дали даден клиент е бременна жена, страда от определено хронично заболяване или би проявил интерес да закупи хранителни добавки, слънцезащитен лосион или други козметични дерматологични продукти в определено време от годината. Анализаторите на онлайн аптеката използват тази информация да предлагат на определени лица по електронна поща лекарства, които могат да се купуват без рецепта, добавки и други продукти. В този случай аптеката не може да се основава на свои законни интереси, когато създава и използва профили на клиентите си за маркетинг. С така описаното профилиране се създават няколко проблема. Информацията е особено чувствителна и може да разкрива много относно въпроси, за които повечето лица очакват да се запази поверителност¹²⁰. Степента и начинът на профилирането (използване на данните за последователността от щраквания с мишката, прогнозни алгоритми) също предполагат висока степен на намеса. Като алтернативна възможност, когато е приложимо, обаче може да се разгледа съгласието на основание член 7, буква а) и член 8, параграф 2, буква а) (когато става въпрос за чувствителни данни).

Непоискани нетърговски съобщения, включително за политически кампании или набиране на средства с благотворителна цел

Пример 6: Кандидат в местни избори извършва целенасочена употреба на избирателните списъци

Кандидат в местни избори използва избирателните списъци¹²¹, за да изпраща на всеки потенциален кандидат в нейния избирателен район препоръчителни писма за популяризиране на своята кампания в предстоящите избори. Кандидатът използва данните от избирателните списъци само за изпращането на писмата и не ги запазва след като приключи кампанията.

Този вид употреба на местния регистър е в рамките на разумните очаквания на физическите лица, когато се осъществява в предизборния период — интересът на администратора е ясен и законен. Ограничената и целенасочена употреба на информацията също допринася за изместване на баланса в полза на законния интерес на администратора. Тази употреба на избирателните списъци може също така да бъде

¹²⁰ Освен ограниченията, налагани от законодателството в областта на защитата на данните, рекламата на продукти, отпускани с лекарско предписание, също е строго регламентирана в ЕС, а има някои ограничения също и за рекламата на лекарства, отпускани без лекарско предписание. Освен това трябва да се вземат предвид също и изискванията на член 8 относно специалните категории данни (като например данните за здравословното състояние).

¹²¹ Предполага се, че в държавата членка, за която се отнася примерът, избирателните списъци са установени със закон.

регламентирана със закон на национално равнище от гледна точка на обществения интерес, като бъдат предвидени конкретни правила, ограничения и гаранции по отношение на употребата на избирателните списъци. Когато случаят е такъв, е необходимо да бъдат спазени и тези конкретни правила, за да се гарантира законосъобразността на обработването.

Пример 7: Нестопанска организация събира информация за целите на насочването

Философска организация с дейност, посветена на човешкото и социално развитие, решава да организира дейности за набиране на средства въз основа на профилите на своите членове. За тази цел събира данни от уебсайтовете на социални мрежи посредством специален софтуер за насочване към лица, които са харесали страницата на организацията, харесали или споделили съобщения, които тя публикува там, редовно разглеждат определени материали или препращат съобщения от организацията в Twitter. След това изпраща съобщения и информационни бюлетини на своите членове според профилите им. Например по-възрастни собственици на кучета, които са харесали статии за приюти за животни, получават различни призови за набиране на средства от семействата с малки деца; хора от различни етнически групи също получават различни съобщения.

Фактът, че се обработват специални категории данни (философски убеждения) налага да бъдат спазени изискванията на член 8 — условие, което изглежда е спазено, след като обработването се извършва в хода на законните дейности на организацията. Това обаче не е достатъчно условие в този случай — начинът, по който се използват данните, надхвърля разумните очаквания на физическите лица. Обемът на събираните данни, липсата на прозрачност относно събирането и повторната употреба с друга цел на данни, които първоначално се публикуват с една цел, спомагат да се направи заключението, че в този случай член 7, буква е) не може да послужи за основание. Следователно обработването не следва да е разрешено, освен ако може да се използва друго основание, например съгласието на физическите лица съгласно член 7, буква а).

Изпълнение на правни искове, включително събиране на вземания по извънсъдебен ред

Пример 8: Спор относно качеството на ремонтни работи

Клиент оспорва качеството на ремонт на кухня и отказва да заплати пълната цена. Строителното дружество предава съответни и пропорционални данни на своя адвокат, който да напомни на клиента за плащането и да договори с него уреждане на спора, ако продължава да отказва да плати.

В този случай предварително предприетите стъпки от строителното дружество, което използва основна информация за съответното физическо лице (напр. име, адрес, данни за връзка), за да изпрати напомнително съобщение (директно или чрез своя адвокат, както е в случая), също могат да се квалифицират като обработване, необходимо за

изпълнение на договор (член 7, буква б)). За предприемането на допълнителни стъпки¹²² обаче, включително участието на посредник за събиране на вземания, трябва да се направи оценка съгласно член 7, буква е), като се вземат предвид, наред с останалото, степента на тяхната намеса и въздействието върху съответното физическо лице, както това ще бъде показано в следващия пример.

Пример 9: Клиент изчезва с кола, купена със заем

Клиент не плаща дължимите си вноските по заем за закупуването на скъпа спортна кола и „изчезва“. Търговецът на автомобили сключва договор с трета страна — посредник за събиране на вземания. Посредникът провежда разследване с намеса, с методи, считани за присъщи за правоприлагащите органи, като наред с останалото използва и практики като тайно видео наблюдение и подслушване на телефонни разговори.

Въпреки че интересите на търговеца на автомобили и на посредника за събиране на вземания са законни, балансът не е в тяхна полза поради съпроводените с намеса методи, използвани за събиране на информация, някои от които са изрично забранени със закон (подслушването на телефонни разговори). Заключението би било различно, ако например търговецът на автомобили или посредникът за събиране на вземания извършват само ограничени проверки с цел да се потвърдят данните за връзка със съответното физическо лице, за да се заведе дело в съда.

Предотвратяване на измами, злоупотреба с услуги или изпирене на пари

Пример 10: Удостоверяване на данни за клиенти преди откриване на банкова сметка

Финансова институция следва разумни и пропорционални процедури — съгласно незадължителните насоки на компетентния държавен орган за финансов надзор — за да потвърди самоличността на всяко лице, което желае да си открие сметка. Тя съхранява архив с информацията, използвана за удостоверяване на самоличността на лицето.

Интересът на администратора е законен, обработването на данните включва само ограничена и необходима информация (стандартната практика в този сектор, която е в рамките на разумните очаквания на съответните физически лица и се препоръчва от компетентните органи). Предвидени са подходящи гаранции, за да бъде ограничено всяко непропорционално и необосновано въздействие върху съответните физически лица. Следователно администраторът може да се основава на член 7, буква е). Като алтернативна възможност и доколкото предприетите действия конкретно се изискват от приложимото право, може да се прилага член 7, буква в).

¹²² Понастоящем между различните държави членки има известни различия по отношение на това кои мерки могат да се считат за необходими за изпълнението на договор.

Пример 11: Обмен на информация за борба срещу изпирането на пари

След като получава становището на компетентния орган по защита на данните, финансова институция прилага основани на конкретни и ограничени критерии процедури за обмен на данни с други дружества в рамките на същата група във връзка с подозрения за нарушаване на правилата срещу изпиране на пари, при строги ограничения по отношение на достъпа и сигурността и забрана за всяко допълнително използване с други цели.

По подобни на посочените по-горе причини и в зависимост от действителното положение обработването на данни може да се основава на член 7, буква е). Като алтернативна възможност и доколкото предприетите действия конкретно се изискват от приложимото право, може да се прилага член 7, буква в).

Пример 12: Черен списък на агресивни наркозависими лица

Група болници създава общ черен списък на „агресивни“ лица, които търсят наркотици, с цел да забрани достъпа им до всички медицински сгради на болниците в групата.

Дори и интересът на администраторите да поддържат безопасността и сигурността на сградите да е законен, той трябва да е балансиран спрямо основното право на неприкосновеност на личния живот и други безспорни съображения, като например необходимостта да не бъдат изключени засегнатите лица от възможността за достъп до лечение. Фактът, че се обработват чувствителни данни (напр. данни за здравословното състояние във връзка с пристрастяване към наркотиците), също е в подкрепа на заключението, че е малко вероятно в този случай обработването да е допустимо по силата на член 7, буква е)¹²³. Обработването може да е допустимо, ако например в законодателството е регламентирано да се предвидят специфични гаранции (проверки и контрол, прозрачност, предотвратяване на автоматизирани решения), с които да се гарантира то да не доведе до дискриминиране или нарушаване на основните права на физическите лица¹²⁴. В този втори случай член 7, буква в) или член 7, буква е) могат да послужат за правно основание, в зависимост от това дали такова обработване се изисква или само се разрешава по силата на това специфично законодателство.

Наблюдение на служителите за целите на безопасността или управлението

Пример 13: Работното време на адвокати се използва както за целите на фактурирането, така и за определянето на бонусите

Броят на изработените часове от адвокати в една адвокатска кантора се обработва едновременно за целите на фактурирането и за определяне на годишните бонуси. Системата се разяснява по прозрачен начин на служителите, които имат изрично право

¹²³ Също така трябва да се вземат предвид изискванията на член 8 относно специалните категории данни (като например данни за здравословното състояние).

¹²⁴ Вж. Работен документ относно черните списъци (WP 65), приет на 3 октомври 2002 г.

да изразят несъгласие с крайните решения по отношение както на фактурирането, така и на бонусите, което след това се обсъжда с ръководството.

Изглежда, че обработването е необходимо за законните интереси на администратора и като че ли няма начин, по който да се постигне целта с по-малко намеса. Също така въздействието върху служителите е ограничено поради предвидените гаранции и процедури. Следователно в този случай член 7, буква е) може да е подходящо правно основание. Може да се приведе и аргумент, че обработването за целите на едната или двете дейности е необходимо също и за изпълнение на договор.

Пример 14: Електронно наблюдение на използването на интернет¹²⁵

Работодател извършва наблюдение на използването на интернет през работно време от служителите, за да проверява дали информационните технологии на дружеството се използват прекомерно за лични цели. Събираните данни включват временни файлове и „бисквитки“, които се генерират на компютрите на служителите и показват посетените уебсайтове и извършените изтегляния на файлове през работно време. Данните се обработват без това предварително да е обсъдено със съответните физически лица и с представителите на синдикалните организации/трудовите съвети в дружеството. Също така на засегнатите физически лица не е предоставена достатъчно информация за тези практики.

Обемът и характерът на събираните данни представляват значителна намеса в личния живот на служителите. Освен проблемите с пропорционалността, важен фактор, който трябва да се вземе предвид, е прозрачността във връзка с тези практики, която е тясно свързана с разумните очаквания на съответните физически лица. Дори работодателят да има законен интерес да ограничи времето, което служителите отделят за посещения на уебсайтове, които не са пряко свързани с работата им, използваните методи не отговарят на изискванията на теста за балансиране по член 7, буква е). Работодателят следва да използва методи с по-ниска степен на намеса (напр. ограничаване на достъпа до определени уебсайтове), като добра практика е те да бъдат обсъдени и съгласувани с представители на служителите и оповестени пред служителите по прозрачен начин.

Схеми за подаване на сигнали за нарушения

Пример 15: Схема за подаване на сигнали за нарушения в съответствие с изискванията в правни задължения по силата на чуждестранно законодателство

Клон в ЕС на група от САЩ създава частична схема за подаване на сигнали за докладване на тежки нарушения в областта на счетоводството и финансите. Субектите в рамките на групата трябва да прилагат кодекс за добро управление, с който се изисква да бъдат засилени процедурите за вътрешен контрол и управление на риска. Поради международната му дейност, от клона в ЕС се изисква да предоставя надеждна финансова информация на останалите членове на групата в САЩ. Схемата е

¹²⁵ Няколко на брой държави членки смятат, че известно ограничено електронно наблюдение може да е „необходимо за изпълнението на договор“ и следователно може да се основава на член 7, буква б) като правно основание, вместо на член 7, буква е).

проектирана да отговаря както на изискванията на правото на САЩ, така и на насоките, предоставени от националните органи по защита на данните в ЕС.

Една от гаранциите се състои в даването — чрез обучителни сесии и други способности — на ясни насоки на служителите относно обстоятелствата, при които следва да се използва схемата. Персоналът е предупреден да не злоупотребява със схемата, като прави например неверни и неоснователни изявления срещу други членове на личния състав. Също така е разяснено на служителите, че по своя преценка те могат да използват схемата анонимно или ако желаят, могат да посочат самоличността си. Във втория случай служителите са информирани за обстоятелствата, при които информацията за тяхната самоличност ще бъде съобщена след това на техния работодател или предадена на други агенции.

Ако се изискваше схемата да бъде установена съгласно правото на ЕС или на държава — членка на ЕС, обработването можеше да се основава на член 7, буква в). Правни задължения по силата на чуждестранно законодателство обаче не се категоризират като правно задължение за целите на член 7, буква в) и следователно това задължение не може да е основание за законосъобразност на обработването по силата на член 7, буква в). Въпреки това обработването може да се основава на член 7, буква е), ако има например законен интерес да се гарантира стабилността на финансовите пазари или за борба срещу корупцията, както и при условие, че схемата предвижда достатъчни гаранции съобразно с насоките на съответните регулаторни органи в ЕС.

Пример 16: Вътрешни схеми за подаване на сигнали за нарушения без последователни процедури

Дружество за финансови услуги решава да въведе схема за подаване на сигнали за нарушения, защото има подозрения за масови кражби и широко разпространена корупция сред персонала и желае да насърчи служителите да докладват уличаваща информация за колегите си. За да спести средства, дружеството решава да осигури функционирането на схемата със собствен ресурс и персонал от работещите в отдел „Човешки ресурси“. За да се насърчат служителите да използват схемата, за онези от тях, чиито действия в нейните рамки са довели до разкриване на неправомерно поведение и възстановяване на средства, се предлага парична награда, без да се задават допълнителни въпроси.

Дружеството наистина има законен интерес да разкрива и предотвратява кражби и корупция. Въведената от него схема за подаване на сигнали за нарушения обаче е толкова лошо проектирана и без гаранции, че над неговите интереси имат преимущество както интересите на служителите, така и правото им на неприкосновеност на личния живот, особено на онези от тях, които може да станат жертва на неверни сведения, подадени само заради финансовата облага. Друг проблем тук е фактът, че схемата се осъществява с вътрешен ресурс, а не независимо, както и липсата на обучение и насоки относно използването на схемата.

Физическа сигурност, сигурност на информационните технологии и мрежова сигурност

Пример 17: Биометричен контрол в изследователска лаборатория

Научноизследователска лаборатория, работеща със смъртоносни вируси, използва биометрична система за достъп поради високия риск за общественото здраве, в случай че тези вируси попаднат извън сградата. Предвидени са подходящи гаранции, включително това, че биометричните данни се съхраняват на персонални карти на служителите, а не в централизирана система.

Въпреки че данните са чувствителни в широкия смисъл, основанието за тяхното обработване е общественият интерес. Това и фактът, че рискът от неправилна употреба се намалява чрез използването на подходящи гаранции, правят член 7, буква е) подходящо основание за обработването.

Пример 18: Скрити камери за разпознаване на посетители и служители пушачи

Дружество използва скрити камери за разпознаване на служители и посетители, които пушат на неразрешени места в сградата.

Въпреки че администраторът има законен интерес да осигури спазването на правилата за забрана на пушенето, способът, който се използва да се постигне тази цел, е общо казано непропорционален и с ненужна намеса. Съществуват методи с по-ниска степен на намеса и повече прозрачност (като например детектори за дим и визуални указания). Следователно обработването не отговаря на изискванията на член 6, според който данните трябва да „не са прекомерни“ по отношение на целите, за които се събират или обработват допълнително. Същевременно то вероятно няма да издържи и на теста за балансиране по член 7.

Научни изследвания

Пример 19: Изследване относно въздействието на разводите и безработицата сред родителите върху постиженията на децата в образованието

В рамките на изследователска програма, приета от правителството и разрешена от компетентна комисия по етика, се провежда изследване за взаимовръзката между разводите, безработицата сред родителите и постиженията на децата в образованието. Въпреки че не се категоризира като „специални категории данни“, изследването все пак е насочено към въпроси, които много семейства биха счели за много интимна лична информация. С него ще се позволи целенасочено да бъде предоставена специална образователна помощ на деца, които иначе могат да започнат да отсъстват често от училище, да влошат постиженията си в образованието, впоследствие да бъдат засегнати от безработица и да се занимават с престъпна дейност. В правото на засегнатата държава членка изрично се разрешава обработване на лични данни за изследователски цели (с изключение на специални категории данни), при условие че изследванията са необходими за важни обществени интереси и се провеждат в условия на предвидени подходящи гаранции, които са разгледани в допълнителни подробности в законодателството за прилагане. Тази правна уредба включва специфични изисквания, но също и рамка за отчетност, с която се допуска да се прави оценка за допустимост на

изследването за всеки конкретен случай (когато то се провежда без съгласието на засегнатите физически лица), и конкретни мерки, които да се прилагат за защита на съответните физически лица.

Изследователят управлява сигурна изследователска структура и съответната информация за нея се предоставя от гражданския регистър, съдилищата, бюрата по труда и училищата в условия на сигурност. След това изследователският център извършва сегментиране на самоличността на лицата, за да може да се прави връзка между регистрите за разводите, безработните и образованието, но без да се разкрива „гражданската самоличност“ на физическите лица, напр. техните имена и адреси. След това всички оригинални данни се заличават окончателно. Предприемат се също допълнителни мерки, за да се гарантира функционално отделяне (т.е. данните да се използват само за целите на изследването) и да се намали всеки допълнителен риск от повторно установяване на самоличността.

Членовете на персонала, които работят в изследователския център, преминават през обучение за строго спазване на сигурността и носят лична отговорност, може би дори наказателна, за всяко нарушаване на сигурността в сферата на отговорностите им. Предприети са технически и организационни мерки, например за да се гарантира, че персоналът, който използва USB устройства, не може да изнася лични данни от центъра.

В рамките на законните интереси на изследователския център е да извърши изследването, което е от голям обществен интерес. Също така това е в рамките на законните интереси на органите в сферата за заетостта, образованието и други области, които участват в схемата на изследването, защото ще им помогне да планират и предоставят услуги на най-нуждаещите се. Аспектите на неприкосновеността на личния живот са добре проектирани в схемата и предвидените гаранции означават, че пред законните интереси на организациите, участващи в провеждането на изследването, нямат преимущество интересите или правото на неприкосновеност на личния живот на родителите или децата, чиито данни формират базата за изследването.

Пример 20: Изследователско проучване за затлъстяването

Университет иска да проведе изследване за равнищата на затлъстяване сред децата в няколко града и селски общности. Въпреки че като цяло среща затруднения да получи достъп до съответните данни от училища и други институции, все пак успява да убеди няколко десетки учители в училищата да наблюдават за известен период от време в своите часове децата, които изглежда страдат от затлъстяване, и да им задават въпроси за тяхното хранене, нива на физическа активност, използване на компютърни игри и така нататък. Също така тези учители записват имената и адресите на децата, които анкетираат, за да им бъде изпратен ваучер за музика онлайн като награда за тяхното участие в изследването. След това изследователите съставят база данни за децата, като се съпоставят равнищата на затлъстяване с физическата активност и други фактори. Екземплярите на хартиен носител на попълнените въпросници при анкетирането — които все още са под форма, в която може да се установи самоличността на конкретните деца — се съхраняват в архива на университета за неограничен период от време и без подходящи мерки за сигурност. Фотокопия на всички въпросници се дават при поискване на всеки студент по медицина или докторант в този университет или в партньорски университети из целия свят, който прояви интерес към допълнителна употреба на данните от изследването.

Въпреки че университетът има законен интерес да проведе изследването, има няколко аспекта на проектирането на изследването, които означават, че над този интерес имат преимущество интересите и правото на неприкосновеност на личния живот на децата. Освен методологията на изследването, на която липсва научна строгост, проблем възниква по-специално вследствие на липсата на подходи за подобряване на защитата на личния живот при проектирането на изследването и вследствие на широкия достъп до събраните лични данни. На никой етап не се извършва зашифроване или анонимизиране на данните на децата и не са взети никакви други мерки, с които да се гарантира сигурността на данните или функционалното им отделяне. Също така не е получено валидно съгласие по силата на член 7, буква а) и член 8, параграф 2, буква а) и не е ясно дали е обяснено на децата или на родителите им за какво ще се използват личните им данни или на кой ще бъдат предоставяни.

Правно задължение по чуждестранно законодателство

Пример 21: Спазване на изискванията на данъчното законодателство на трета държава

Банки в ЕС събират и предават данни на някои от клиентите си с цел последните да спазят изискванията за данъчно облагане в трета държава. Събирането и предаването са уточнени и се извършват при условия и гаранции, договорени между ЕС и чуждата държава в международно споразумение.

Въпреки че задължение по чуждестранно законодателство само по себе си не може да се счита за правно основание за обработването съгласно член 7, буква в), това може да не е така, когато такова задължение е поето в международно споразумение. В този втори случай обработването може да се счита за необходимо за спазването на правно задължение, включено във вътрешната правна уредба посредством международното споразумение. Ако обаче няма такова споразумение, оценката за събирането и предаването трябва да се извърши според изискванията на член 7, буква е) и тези две дейности могат да бъдат сметнени за допустими само при условие че са предвидени подходящи гаранции, като например такива, одобрени от компетентния орган по защита на данните (вж. също *пример 15* по-горе).

Пример 22: Предаване на данни относно дисиденти

Дружество в ЕС предава данни на чужди граждани по искане на потиснически режим в трета държава, който желае да има достъп до данни на дисиденти (напр. данни за съобщенията в електронната им поща, съдържанието на тези съобщения, история на търсенето в интернет или личните им съобщения в социални мрежи).

За разлика от предходния пример, в този случай няма международно споразумение, което да позволява като правно основание да се прилага член 7, буква в). Освен това няколко елемента са аргумент против член 7, буква е) като подходящо основание за обработването. Въпреки че администраторът може да има икономически интерес да гарантира да бъде отговорено на исканията на чуждото правителство (в противен случай може да бъде третиран от правителството на третата държава по-малко благоприятно в сравнение с други дружества), законосъобразността и пропорционалността на предаването са твърде

спорни съгласно правната уредба на ЕС в областта на основните права. Възможността то да има много силно въздействие върху съответните физически лица (напр. дискриминиране, лишаване от свобода, смъртно наказание) също е силен аргумент в полза на интересите и правата на засегнатите физически лица.

Повторна употреба на данни обществено достояние

Пример 23: Класация на политици¹²⁶

НПО с дейност в областта на прозрачността използва данни обществено достояние за политици (дадени обещания по времето на избирането им и сведения за действителните гласове), за да направи класация въз основа на това доколко са спазили обещанията си.

Въпреки че въздействието върху засегнатите политици може да е значително, фактът, че обработването се основава на публична информация и е свързано с техни обществени задължения, накланя баланса в полза на администратора, тъй като се преследва ясната цел да се повишат прозрачността и отчетността¹²⁷.

Деца и други уязвими лица

Пример 24: Информационен уебсайт за тийнейджъри

На уебсайт на НПО, на който се предлагат съвети за тийнейджъри по въпроси, свързани със злоупотребата с наркотици и алкохол и нежеланата бременност, се събират чрез собствен сървър данни за посетителите на уебсайта. След това незабавно се извършва анонимизиране на тези данни и те се превръщат в обща статистическа информация за това кои части от уебсайта са най-популярни сред посетителите от различни географски райони на страната.

Въпреки че се засягат данни относно уязвими лица, член 7, буква е) може да се използва за правно основание, защото обработването е от обществен интерес и са предвидени строги гаранции (данните незабавно се анонимизират и използват само за създаването на статистическа информация), което спомага да бъде изместен балансът в полза на администратора.

Решения със защита на неприкосновеността на личния живот при проектирането като допълнителна гаранция

Пример 25: Достъп до номера на мобилни телефони на потребители на дадено приложение и на лица, които не го ползват — функция „сравни и забрави“

Лични данни на физически лица се обработват, за да се провери дали по-рано вече са дали недвусмислено съгласие (т.е. функция „сравни и забрави“ като гаранция).

¹²⁶ Вж. и срв. също с пример 7 по-горе.

¹²⁷ Както в примери 1 и 2, приемаме, че публикуването е точно и пропорционално — липсата на гаранции и други фактори могат да променят баланса на интересите, в зависимост от действителното положение.

От разработващ софтуерно приложение се изисква да е получил недвусмисленото съгласие на съответните физически лица, за да извършва обработване на личните им данни — напр. когато той желае да има достъп и да събере данни от целия електронен списък с адреси на потребители на това приложение, включително номерата на мобилните телефони на лица в списъка, които не използват приложението. За да може да извърши това, може да е необходимо най-напред да направи оценка дали притежателите на номерата на мобилните телефони в списъците с адреси на потребителите на това приложение са дали своето недвусмислено съгласие (съгласно член 7, буква а)) да бъдат обработвани личните им данни.

За това ограничено първоначално обработване (т.е. достъп чрез кратко четене до пълния списък с адреси на един потребител на приложението) разработващият приложението може да се основава на член 7, буква е) като правно основание, при условие прилагането на гаранции. Тези гаранции следва да включват технически и организационни мерки, с които да се гарантира, че дружеството ползва този достъп само за да помогне на потребителя да определи кои от лицата в неговия списък вече използват приложението и съответно вече са дали по-рано недвусмисленото си съгласие да се събират и обработват телефонни номера с такава цел. Номерата на мобилните телефони на лица, които не използват приложението, могат да се събират и използват само със строго ограничената цел да се провери дали са дали недвусмисленото си съгласие данните им да бъдат обработвани, след което трябва незабавно да бъдат заличени.

Комбиниране на лична информация от различни интернет услуги

Пример 26: Комбиниране на лична информация от различни интернет услуги

Интернет дружество, което предоставя различни услуги, включително търсачка, споделяне на видео и социална мрежа, разработва политика за защита на неприкосновеността на личния живот, според която е предвидена клауза, позволяваща на дружеството да „комбинира цялата лична информация“, събрана за всеки от потребителите във връзка с различните услуги, които използва, без да е определен срок на запазване на данните. Според дружеството това се прави, за да се „гарантира възможно най-добро качество на услугата“.

Дружеството предоставя на разположение на различните категории потребители някои способности, чрез които да могат да упражнят правата си (напр. възможности за деактивиране на целенасочена реклама и за изразяване на възражение срещу използването на определен вид „бисквитки“).

Наличните способности обаче не позволяват на потребителите да упражняват ефективен контрол върху обработването на данните им — те не могат да контролират конкретното комбиниране на личните им данни за различните услуги и не могат да изразят възражение срещу комбинирането на информация за тях. Като цяло е налице дисбаланс между законния интерес на дружеството и защитата на основните права на потребителите и член 7, буква е) не следва да служи за правно основание за обработването. По-подходящо основание, което да се използва, ще бъде член 7, буква а), при условие че са спазени условията за валидно съгласие.